

Uchwała nr 23/399/26/VII
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 1 czerwca 2026 r.

w sprawie zaakceptowania dokumentu pn. „Ocena zasobów pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego za 2025 rok”.

Na podstawie art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz.U. z 2025 poz. 581 ze zm.) oraz art. 16a ust. 1-4 i art. 21 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2026 poz. 639) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Akceptuje się dokument pn. „Ocena zasobów pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego za 2025 rok” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały, w celu przedstawienia wskazanej Oceny Sejmikowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego, a następnie przekazania Wojewodzie Warmińsko-Mazurskiemu.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Marcin Kuchciński

Załącznik do uchwały nr 23/399/26/VII
Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego
z dnia 1 czerwca 2026 r.

**Zarząd Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

Ocena zasobów pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego za 2025 rok

Opracowanie:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
Urzędu Marszałkowskiego Województwa
Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
Biuro Rozwoju Społecznego

Olsztyn, czerwiec 2026 r.

SPIS TREŚCI:

WYKAZ SKRÓTÓW	3
WPROWADZENIE	5
1. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH I POWIATACH	6
1.1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	6
1.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	12
1.3. Gmina – zadania ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych ...	19
1.4. Powiat – zadania powiatowych centrów pomocy rodzinie	22
1.5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń	26
1.6. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	29
1.7. Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	39
1.8. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	48
1.9. Aktywność projektowo-konkursowa jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	52
1.10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	54
2. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W KONTEKŚCIE REALIZACJI POLITYKI SPOŁECZNEJ PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO	57
2.1. Opracowywanie i wdrażanie programów wojewódzkich	57
2.2. Realizacja Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 w zakresie Priorytetu 9 Włączenie i Integracja EFS+	65
2.3. Organizowanie kształcenia kadr pomocy społecznej	66
2.4. Realizacja projektu niekonkurencyjnego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur”	66
2.5. Inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej	70
2.6. Zlecanie organizacjom pozarządowym zadań z obszaru polityki społecznej	71
3. WNIOSKI I REKOMENDACJE DOTYCZĄCE REALIZACJI POLITYKI SPOŁECZNEJ NA POZIOMIE WOJEWÓDZKIM	73
SPIS MAP, TABEL I WYKRESÓW	82

WYKAZ SKRÓTÓW

SKRÓT	WYJAŚNIENIE
CIS	Centrum Integracji Społecznej
CUS	Centrum Usług Społecznych
DDP	Dzienny Dom Pomocy
DPS	Dom Pomocy Społecznej
EFS +	Europejski Fundusz Społeczny Plus
KIS	Klub Integracji Społecznej
MRPiPS	Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
MRPiPS-03	Sprawozdanie półroczne i roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach
MRPiPS-05	Wybrane informacje o domach pomocy społecznej o zasięgu gminnym, powiatowym i regionalnym oraz o placówkach całodobowej opieki prowadzonych w ramach działalności gospodarczej i statutowej
MRPiPS-06	Sprawozdanie „Wybrane jednostki organizacyjne pomocy społecznej i inne jednostki pomocy społecznej oraz zatrudnienie w systemie pomocy społecznej”
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej (w tym Miejski, Miejsko-Gminny i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej)
OZPS	Ocena Zasobów Pomocy Społecznej
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
RDP	Rodzinny Dom Pomocy
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
ŚDS	Środowiskowy Dom Samopomocy
WTZ	Warsztat Terapii Zajęciowej
ZAZ	Zakład Aktywności Zawodowej
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych

Jeżeli w dokumencie jest mowa o:

1. ustawie o pomocy społecznej – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
2. ustawie o zatrudnieniu socjalnym – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
3. ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
4. ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
5. ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
6. ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
7. ustawie o świadczeniach rodzinnych – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
8. ustawie o dodatkach mieszkaniowych – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
9. ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
10. ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
11. ustawie o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
12. ustawie o świadczeniu wspierającym – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym;
13. ustawie o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – należy przez to rozumieć: ustawę z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

WPROWADZENIE

Uchwalona w marcu 2011 roku przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej nowelizacja ustawy o pomocy społecznej nałożyła obowiązek sporządzania oceny zasobów pomocy społecznej przez samorządy gmin, powiatów i województw. Zadanie to w sposób bezpośredni, realizowane jest przez: ośrodki pomocy społecznej (OPS), centra usług społecznych (CUS), powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) i regionalne ośrodki polityki społecznej (ROPS).

Gmina, powiat i samorząd województwa opracowują ocenę zasobów w oparciu o analizę sytuacji społecznej i demograficznej. Dokument ten powinien zawierać szczegółowe informacje dotyczące lokalnych zasobów, a w szczególności: infrastruktury, kadry, nakładów finansowych na zadania pomocy społecznej czy działalności organizacji pozarządowych oraz informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Ocena zasobów co roku przedstawiana jest przez organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu oraz sejmikowi województwa. Następnie samorząd województwa zobligowany jest do przekazania oceny zasobów pomocy społecznej właściwemu wojewodzie do 31 lipca każdego roku. Ocena wraz z rekomendacjami ma być podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Opracowana aktualnie już po raz piętnasty ocena zasobów pomocy społecznej stanowi podstawę dla przedkładanych radom gmin, powiatów i sejmikowi województwa wniosków i rekomendacji do podjęcia priorytetowych działań celem zabezpieczenia potrzeb mieszkańców województwa w obszarze pomocy i integracji społecznej. Dobra diagnoza posiadanych zasobów pomocy społecznej w województwie, jak również określenie na jej podstawie istniejących deficytów, pozwoli na zaplanowanie długofalowych działań m.in. w obszarze wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Formularz oceny zasobów pomocy społecznej składa się z kilkunastu części, zawierających m.in.: dane o sytuacji demograficznej i społecznej, dane o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej oraz o zasobach infrastrukturalnych pomocy społecznej. Drugą część dokumentu stanowi informacja nt. działań w obszarze polityki społecznej realizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Kończy się wnioskami i rekomendacjami. Przy jej opracowaniu, obok informacji z gmin i powiatów zawartych w sprawozdaniach jednostkowych w Centralnej Aplikacji Statystycznej, wykorzystano dane własne oraz dane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, GUS-u, Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Olsztynie oraz ze sprawozdań MRPiPS, a także z dodatkowych ankiet wypełnianych przez cus-y/ops-y/pcpr-y. Część danych, których nie udało się pozyskać, pozostała na poziomie 2024 roku.

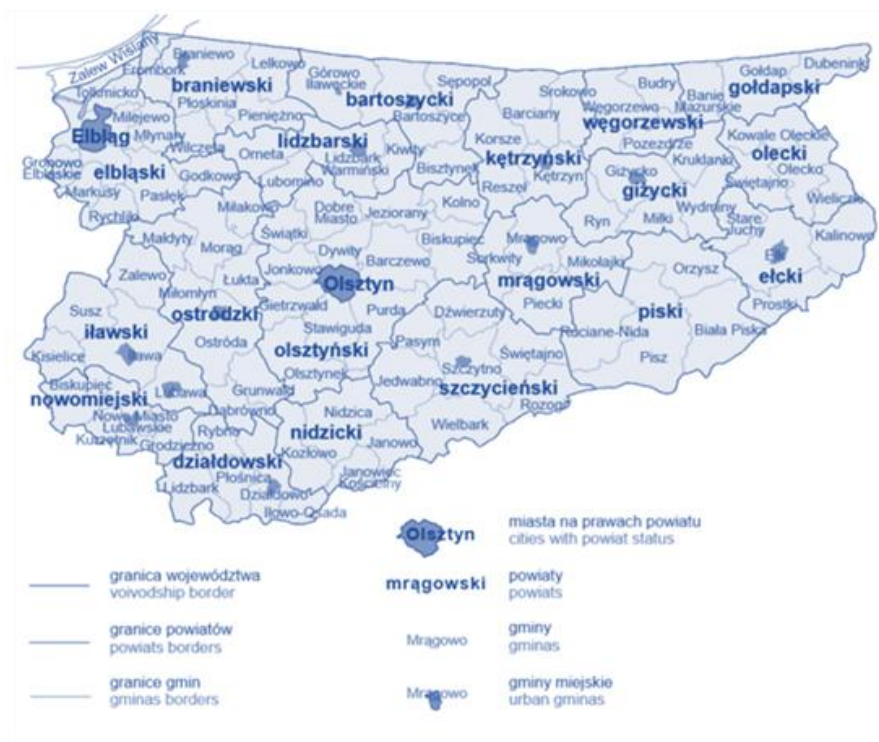
Na podstawie ww. źródeł, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej sporządził wojewódzką ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2025 i spełnił tym samym obowiązkowe zadanie samorządu województwa wynikające z art. 21 pkt 8 ustawy o pomocy społecznej.

1. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINACH I POWIATACH

1.1. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Województwo warmińsko-mazurskie leży w północno-wschodniej części kraju, jest czwartym co do wielkości województwem w Polsce i zajmuje obszar 24 174 km², co stanowi 7,7% całkowitej powierzchni państwa.

Mapa 1. Podział administracyjny województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 roku

Źródło: Urząd Statystyczny w Olsztynie, olsztyn.stat.gov.pl

Województwo warmińsko-mazurskie podzielone jest na 21 powiatów, w tym 19 powiatów ziemskich oraz 2 powiaty grodzkie (m. Olsztyn i m. Elbląg). Na terenie województwa znajduje się 116 gmin, w tym 16 gmin miejskich, 34 gminy miejsko-wiejskie oraz 66 gmin wiejskich.

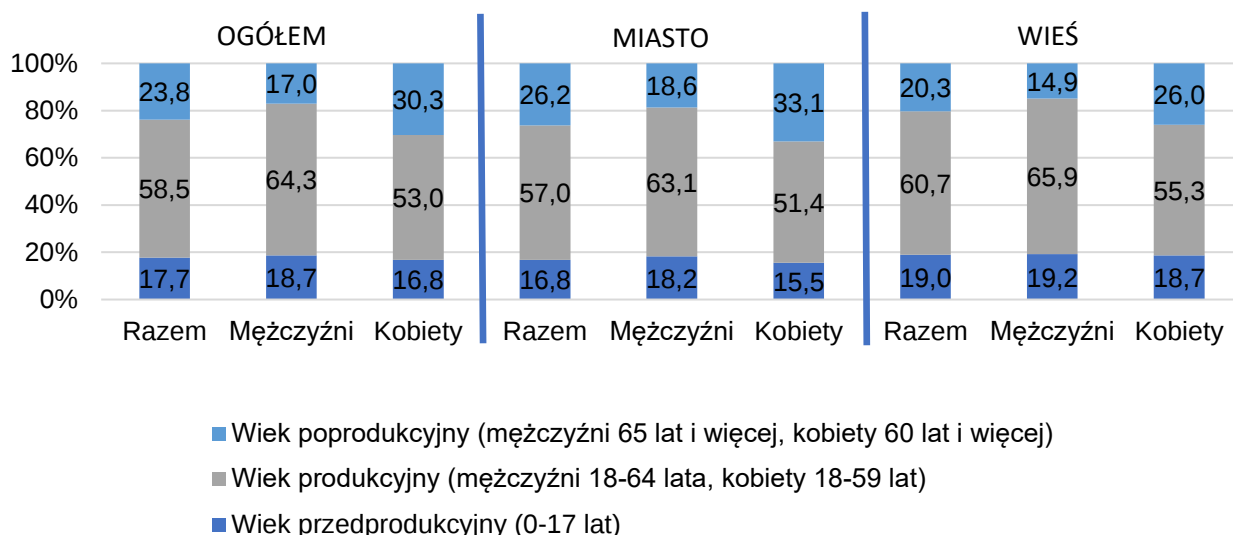
Ludność

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na koniec 2024 roku województwo zamieszkiwało 1 349 172 osoby¹, co stanowiło 3,6% ludności kraju (12 miejsce). Wśród mieszkańców przeważały kobiety (stanowiły 51,2% populacji), ich liczba była wyższa od liczby mężczyzn o 33 062 osób.

Największą grupę osób – 58,5%, stanowiły osoby w wieku produkcyjnym. Z roku na rok wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku 60 i więcej lat, mężczyźni w wieku 65 i więcej lat). W 2023 roku osoby te stanowiły 23,2% ogółu mieszkańców, natomiast w 2024 roku – 23,8%.

¹ Dane dotyczące liczby ludności pozyskano z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2024, ponieważ dane za 2025 rok nie były dostępne w danym momencie (na dzień 27.03.2026 r.).

Wykres 1. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2024 r. (w %)

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Dziedziczne Bazy Wiedzy

W województwie obserwuje się systematyczny spadek liczby ludności – w latach 2023-2024 r. o 8738 osób. Średnioroczne tempo ubytku ludności w województwie wyniosło 65 osób, a w kraju 39 osób na 10 tys. mieszkańców. Rok 2024 był kolejnym, w którym obniżyła się liczba najmłodszych dzieci (0-2 lata) oraz z przedziału 3-6 lat.

Rynek pracy

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie warmińsko-mazurskim na koniec 2025 r. osiągnęła wartość 9,3%, natomiast średnia wartość tego wskaźnika dla Polski wynosiła 5,7%. W porównaniu do 2024 roku wartość stopy bezrobocia w województwie wzrosła o 1 p.p.

Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2025 r. (stan w końcu grudnia)

Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego w grudniu 2025 r., Urząd Statystyczny w Olsztynie

Wskaźniki dotyczące bezrobocia na Warmii i Mazurach wskazują na pogarszającą się sytuację i powrót negatywnych trendów na rynku pracy. Na koniec 2025 roku

liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 43 666, w odniesieniu do grudnia 2024 roku jest to wzrost o 12,3% (4787 osób).

W rejestrach urzędów pracy na koniec 2025 roku figurowało 20 626 osób długotrwale bezrobotnych. W porównaniu do 2024 roku ich liczba zwiększyła się o 2201 osób (o 11,9%).

Liczba bezrobotnych ogółem z prawem do zasiłku zmniejszyła się z 7334 osób w 2024 roku do 7193 osób (tj. o 1,9%). Liczba osób bezrobotnych do 30 r.ż. wyniosła 10 846 i wzrosła o 1403 osoby, tj. o 14,9%, a udział procentowy tej grupy był wyższy o 0,5 pkt proc. w porównaniu do 2024 roku.

Strukturę bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim cechuje silny poziom zróżnicowania z uwagi na różne czynniki, tj. płeć, wiek bezrobotnych, miejsce zamieszkania i inne. Poniżej przedstawiono udział procentowy poszczególnych grup społecznych w ogólnej liczbie bezrobotnych województwa warmińsko-mazurskiego i Polski w latach 2024-2025.

Tabela 1. Udział procentowy poszczególnych grup społecznych w ogólnej liczbie bezrobotnych województwa warmińsko-mazurskiego i Polski w latach 2024-2025

Wyszczególnienie	2024		2025	
	woj. warmińsko-mazurskie	Polska	woj. warmińsko-mazurskie	Polska
kobiety	52,4	51,6	49,7	49,6
zamieszkali na wsi	52,5	45,7	49,9	44,1
bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	2,5	1,4	2,0	1,2
bezrobotni do 30 roku życia	24,3	23,9	24,8	24,5
długotrwale bezrobotni	47,4	48,6	47,2	47,7
bezrobotni 50+	28,1	26,9	27,1	26,4
bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych	33,8	32,2	35,0	33,0
bezrobotni niepełnosprawni	6,5	6,3	6,0	6,1

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, Bank Danych Lokalnych GUS

Jak wynika z danych przedstawionych w tabeli, blisko połowę osób pozostających bez pracy w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, tj. zdolne do pracy oraz deklarujące chęć jej podjęcia, które w ciągu ostatnich dwóch lat będąc zarejestrowane w urzędzie pracy nie podjęły zatrudnienia na okres dłuższy niż 12 miesięcy. Grupa ta w 2025 roku stanowiła 47,2% ogółu osób bezrobotnych i zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 0,2 punktu procentowego. Większość osób bezrobotnych stanowiły kobiety – 49,7% oraz osoby zamieszkałe na wsi – 49,9%.

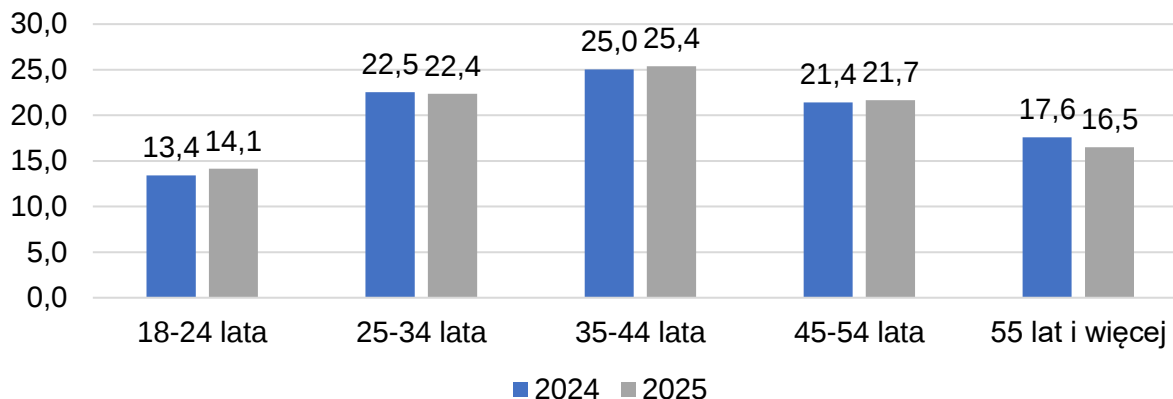
Znaczną grupę stanowili również bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych – 35,0%. W stosunku do poprzedniego roku odsetek tej grupy zwiększył się o 1,2 punktu procentowego.

Warto zaznaczyć, że odsetek osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w strukturze bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim jest niemal dwukrotnie wyższy niż w strukturze bezrobotnych w Polsce.

Analizując strukturę osób bezrobotnych ze względu na wiek na Warmii i Mazurach w 2025 roku najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata – 25,4% ogółu. W stosunku do roku poprzedniego odsetek osób w tej grupie wzrósł o 0,4 punktu

procentowego. Wśród bezrobotnych duży odsetek stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 22,4% oraz w wieku 45-54 lata – 21,7%. Poniżej przedstawiono zmiany w strukturze bezrobotnych według grup wiekowych.

Wykres 2. Udział procentowy wybranych grup wiekowych w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2024-2025

Źródło: Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie, Bank Danych Lokalnych GUS

Infrastruktura społeczna

W 2025 roku w wojewódzkiej ocenie zasobów pomocy społecznej wykazano funkcjonowanie 23 125 mieszkań komunalnych w zasobach gmin (spadek w stosunku do roku poprzedniego o 517 lokali, tj. o 2,2%). Liczba dostępnych lokali komunalnych spadła w 71 gminach, przy czym największy spadek wykazało miasto Elbląg (o 73 lokale), miasto Olsztyn (o 57 lokali), gmina Morąg (o 52 lokale), gmina Biała Piska (o 51 lokali), gmina miejska Bartoszyce (o 49 lokali). Natomiast w 13 gminach liczba lokali komunalnych zwiększyła się – najwięcej w gminie Olecko (o 73 lokale) i gminie Mikołajki (o 42 lokale).

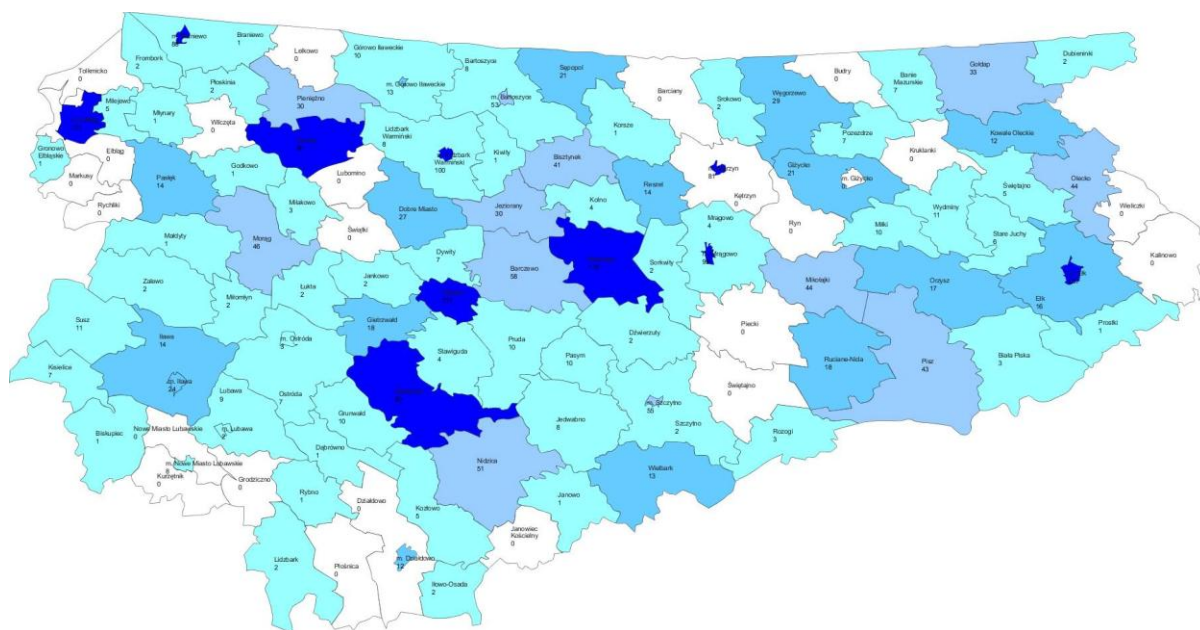
Spadek liczby mieszkań komunalnych spowodowany jest ich sprzedażą przez gminy oraz rozbiórką budynków w złym stanie technicznym.

	od 4 do 24
	od 25 do 51
	od 52 do 114
	od 115 do 269
	od 270 do 4 614

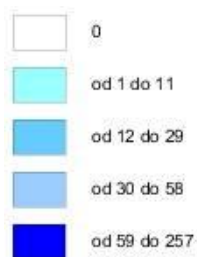
W 2025 roku w województwie dostępne były 2283 mieszkania socjalne (lokale), tj. o 296 (o 11,5%) mniej niż w roku poprzednim. Liczba osób oczekujących na mieszkanie socjalne w 2025 roku wynosiła 2720 i w stosunku do roku 2024 zmniejszyła się o 237 osób. W 24 gminach mieszkania socjalne w ogóle nie funkcjonują. W dwóch gminach, w których w 2024 funkcjonowały mieszkania socjalne, w 2025 przestały funkcjonować (tj. w gminie Kurzętnik oraz gminie Piecki). W jednej gminie, w której w roku poprzednim w ogóle nie było mieszkań socjalnych, przybył nowy lokal, tj. w gminie Janowo.

Strona 10

Mapa 4. Liczba mieszkań socjalnych w gminach województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 roku

Legenda:

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej

W związku ze zmianą ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego gmina nie ma już obowiązku wydzielania części lokali, które przeznacza się na najem jako lokale socjalne. Ponadto, zgodnie z obowiązującą obecnie ustawą jako lokale socjalne wykazywać można jedynie te lokale, których najem nastąpił w oparciu o aktualną umowę najmu socjalnego na czas oznaczony. Obecnie duża część osób zajmujących lokale mieszkalne z powodu zaległości czynszowych nie posiada tytułu prawnego do lokalu, co powoduje, że nie można ich zakwalifikować jako lokali socjalnych.

W ciągu ostatnich kilku lat liczba żłobków funkcjonujących na terenie województwa warmińsko-mazurskiego uległa zwiększeniu. W 2023 roku funkcjonowało 109 żłobków, natomiast w 2024 – 117².

Największa liczba żłobków znajdowała się w Olsztynie – 29, Elblągu – 13 oraz Ełku – 7. W porównaniu do roku poprzedniego, kiedy w 76 gminach regionu warmińsko-mazurskiego żłobki w ogóle nie funkcjonowały, w 2024 roku gmin takich było 74.

² Dane dotyczące liczby żłobków pozyskano z Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2024, ponieważ dane za 2025 rok nie były dostępne w chwili opracowywania dokumentu (na dzień 14.04.2026 r.).

Łączna liczba miejsc w żłobkach w 2024 roku wynosiła 4875. W porównaniu z 2023 rokiem liczba ta wzrosła o 428 miejsc (wzrost o 9,6%).

Otwarcie nowych placówek oraz utrzymanie istniejących jest możliwe m.in. dzięki funkcjonującemu od 2013 r. rządowemu programowi rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 – aktualnie „Aktywny Maluch”. Program pozwala pokryć w części zapotrzebowanie na miejsca dla dzieci w żłobkach. W 2025 r. przyznano dofinansowanie 14 jednostkom, w łącznej wysokości 8 870 160,72 zł.

W 2024 r.³ liczba przedszkoli (wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach) wyniosła 770. Zgodnie z danymi GUS, w 2024 roku nie było żadnej gminy, na terenie której nie funkcjonowałoby przedszkole. Najwięcej przedszkoli, liczonych łącznie z oddziałami przedszkolnymi w szkołach, działało w największych miastach regionu – w Olsztynie (90 placówek), Elblągu (49 placówek) oraz Ełku (29 placówek). W województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r. z miejsc w przedszkolach skorzystało łącznie 47 594 dzieci.

W 2025 roku wzrosła liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów. W 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowało łącznie 358 klubów, a w 2024 r. – 354 (wzrost o 1,1%). Prognozuje się, iż w 2026 r. liczba klubów nieznacznie wzrośnie.

W 2025 r. liczba hospicjów wyniosła 15, tj. o 1 więcej niż w 2024 r.

1.2. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

W roku 2025 różnorodną pomocą i wsparciem objęto 131 184 osoby (spadek o 4,1% w stosunku do 2024 roku) i stanowiło to 9,7% mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego⁴.

Zakres wsparcia obejmował pomoc udzieloną w ośrodkach pomocy społecznej, centrach usług społecznych oraz w powiatowych centrach pomocy rodzinie na podstawie ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (bez wyodrębniania rodzaju, formy, liczby świadczeń i źródła finansowania) z wyłączeniem ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W niniejszej kategorii ujęto osoby, którym przyznano pomoc m.in. w formie decyzji administracyjnej, bez decyzji, jak również bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Ujęto tu także: osoby objęte pracą socjalną i wsparciem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej w postaci zajęć w centrach i klubach integracji społecznej, osoby skierowane lub/i umieszczane w domach pomocy społecznej, osoby z niepełnosprawnościami korzystające ze świadczeń, dzieci przebywające w pieczy zastępczej oraz usamodzielnionych wychowanków, osoby korzystające z punktów

³ W niniejszym roku sprawozdawczym dane dotyczące liczby przedszkoli pozyskano z Głównego Urzędu Statystycznego za rok 2024, ponieważ dane za 2025 rok nie były dostępne w chwili opracowywania dokumentu (na dzień 14.04.2026 r.). W związku z powyższym, obliczenia dot. przedszkoli, tworzone były w oparciu o dane z GUS na stan z 31 XII 2024 r.

⁴ Liczba mieszkańców województwa 1 349 172 osoby (stan na 31.12.2024 r./ostatnia aktualizacja GUS – 22.05.2025 r.).

interwencji kryzysowej, a także osoby skierowane do prac społecznie użytecznych oraz te, którym udzielano pomocy w ramach środków unijnych.

Z prognoz zawartych w OZPS wynika, iż w roku 2026 liczba osób objętych pomocą i wsparciem nieznacznie wzrośnie.

W poniższej tabeli przedstawiono rzeczywistą liczbę rodzin i osób objętych pomocą społeczną.

Tabela 2. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE	Świadczenia z pomocy społecznej przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)		
	2023	2024	2025
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	55 027	50 282	50 749
Liczba rodzin	39 933	36 945	37 282
Liczba osób w rodzinach	84 605	75 154	74 914

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Sprawozdania MRPiPS-03-R za 2023 r., 2024 r. i 2025 r.

Jak wynika z powyższej tabeli w ciągu roku wzrosła liczba osób oraz rodzin, a zmniejszyła z kolei liczba osób w rodzinach, które otrzymały świadczenia przyznane w formie decyzji administracyjnej (wyłącznie na podstawie ustawy o pomocy społecznej), niezależnie od ich rodzaju, formy i źródła finansowania.

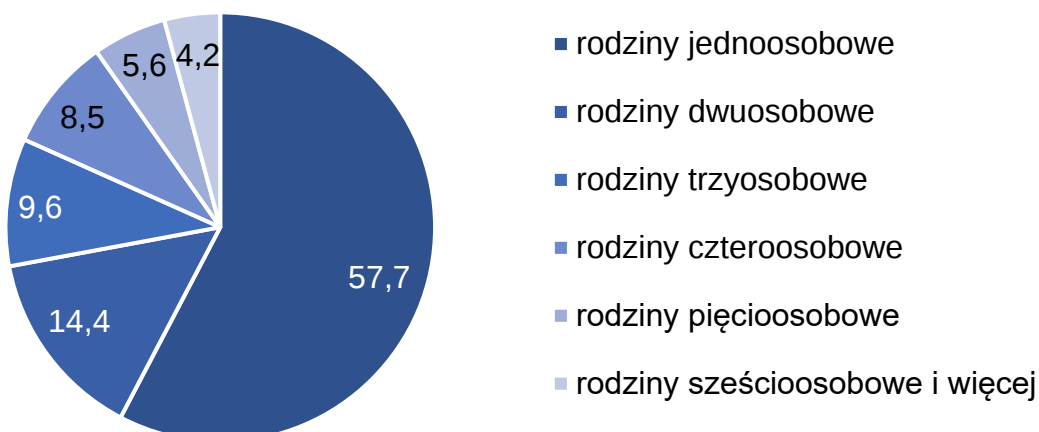
W 2025 roku świadczenia przyznane w formie decyzji administracyjnej otrzymało 50 749 osób (wzrost o 0,9% w stosunku do roku 2024). Liczba rodzin, którym przyznano w 2025 r. świadczenia z pomocy społecznej wyniosła 37 282 (wzrost o 0,8% w stosunku do roku 2024), co przekłada się na 74 914 osób w tych rodzinach (spadek o 0,3% w stosunku do roku 2024)⁵. Należy podkreślić, iż ponad 50% ogółu osób korzystających z pomocy społecznej w 2025 r. stanowiły osoby korzystające długotrwale ze świadczeń pomocy społecznej. Liczba świadczeń przyznawanych podopiecznym pomocy społecznej wynika bezpośrednio z ich indywidualnych sytuacji życiowych, stąd też niektóre rodziny otrzymują często w tym samym roku zarówno świadczenie finansowe, jak również pomoc w formie rzeczowej lub pracy socjalnej.

Wzrost liczby osób objętych pomocą społeczną jest konsekwencją podwyższenia progów dochodowych w pomocy społecznej. Nowe kryteria od 1 stycznia 2025 r.: osoba samotnie gospodarująca – 1010 zł (wcześniej 776 zł), osoba w rodzinie – 823 zł (wcześniej 600 zł).

Wykres przedstawiony poniżej prezentuje rodziny objęte pomocą społeczną w podziale na poszczególne typy rodzin.

⁵ Sprawozdanie MRPiPS-03-R za 2023 r., 2024 r. i 2025 r.

Wykres 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Sprawozdania MRPiPS-03-R za 2025 r.

Analiza rodzin, beneficjentów pomocy społecznej według składu gospodarstw domowych wskazuje, że najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa jednoosobowe.

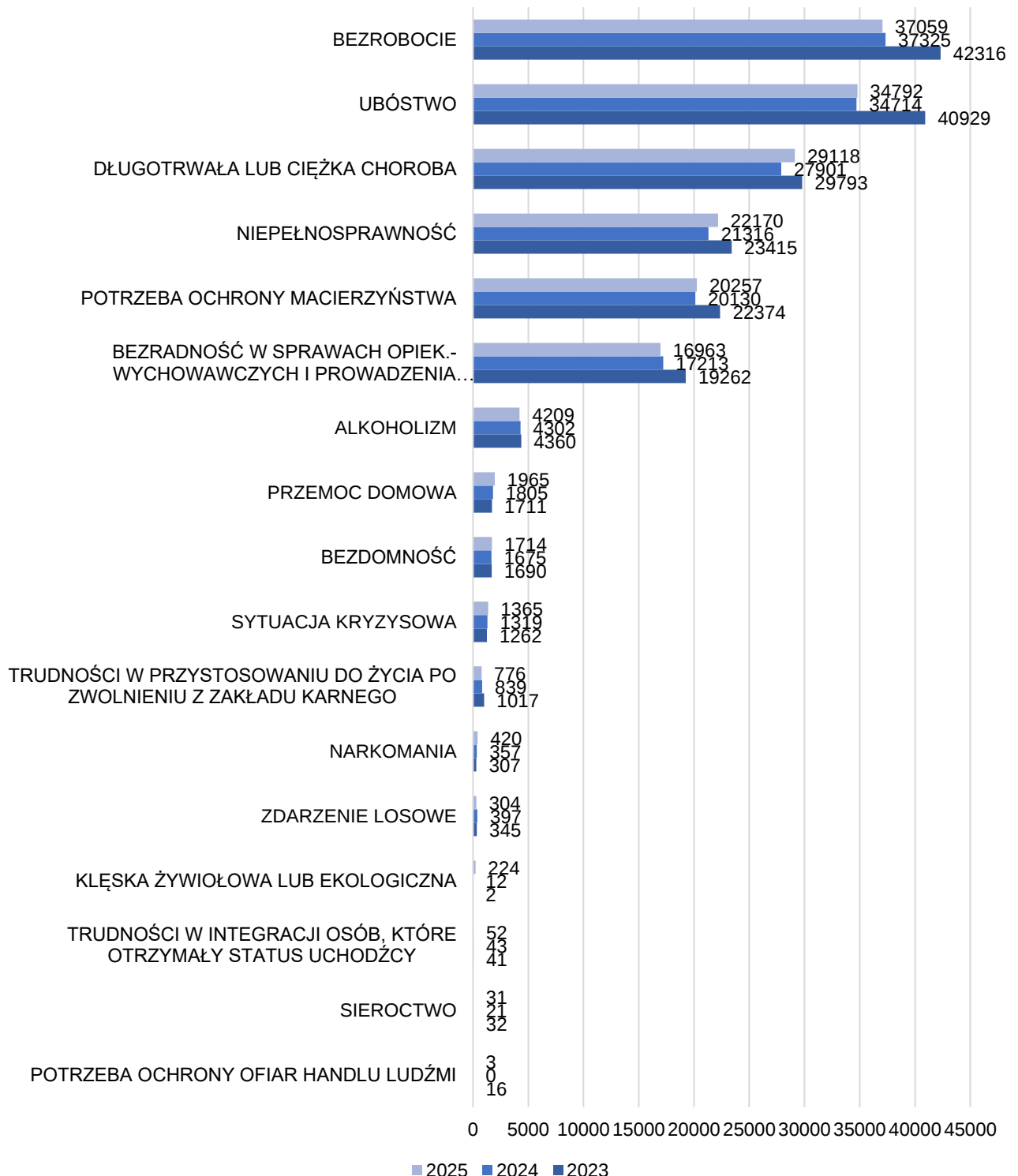
Powody udzielania pomocy i wsparcia

W województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, dominującymi powodami przyznania pomocy i wsparcia były: bezrobocie, ubóstwo, długotrwała i ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Najrzadziej pomoc przyznawano z tytułu potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi.

Liczbę rodzin oraz liczbę osób w tych rodzinach, które uzyskały pomoc w formie decyzji administracyjnej prezentują poniższe wykresy.

Liczba rodzin – Charakteryzując rodzinę z punktu widzenia powodu przyznania pomocy, podawano wszystkie przyczyny trudnej sytuacji życiowej wymienione w art. 7 ustawy z dnia 12 marca o pomocy społecznej. Oznacza to, że w jednej rodzinie może wystąpić kilka przyczyn przyznania pomocy, zatem dana rodzina może być wskazana w kilku powodach.

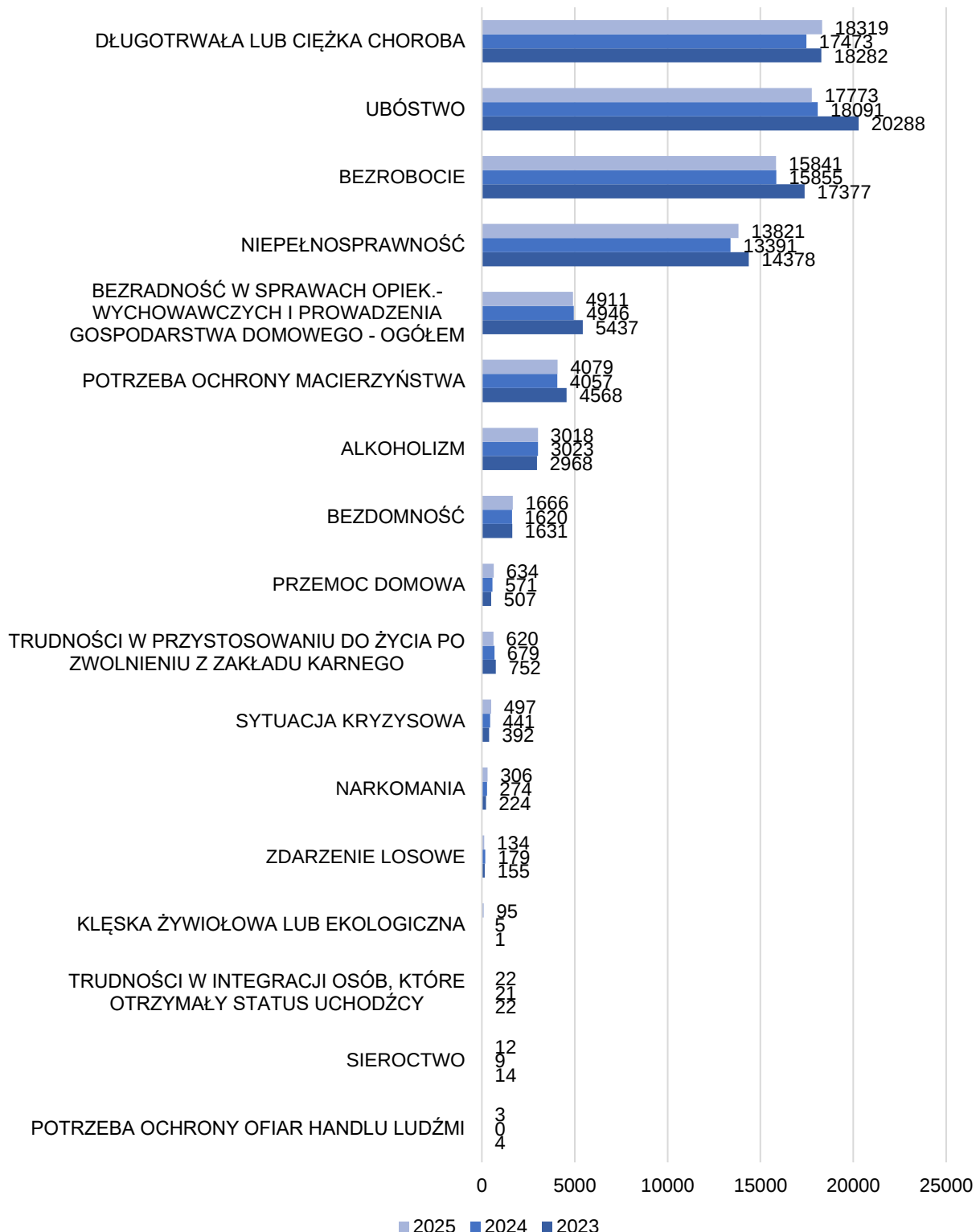
Wykres 4. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano decyzją świadczenie w 2023, 2024 i 2025 roku bez względu na rodzaj finansowania (zarówno w ramach zadań własnych i zleconych) z podziałem na powody*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Sprawozdania MRPiPS-03-R za 2023 r., 2024 r. i 2025 r.

* Ubóstwo, jako samodzielna przesłanka udzielenia pomocy społecznej nie występuje. Łącznie z ubóstwem musi wystąpić inna przesłanka udzielenia świadczenia, określona w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Wykres 5. Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie w 2023, 2024 i 2025 roku bez względu na rodzaj finansowania (zarówno w ramach zadań własnych i zleconych) z podziałem na powody*

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Sprawozdania MRPiPS-03-R za 2023 r., 2024 r. i 2025 r.

*Ubóstwo, jako samodzielna przesłanka udzielenia pomocy społecznej nie występuje. Łącznie z ubóstwem musi wystąpić inna przesłanka udzielenia świadczenia, określona w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

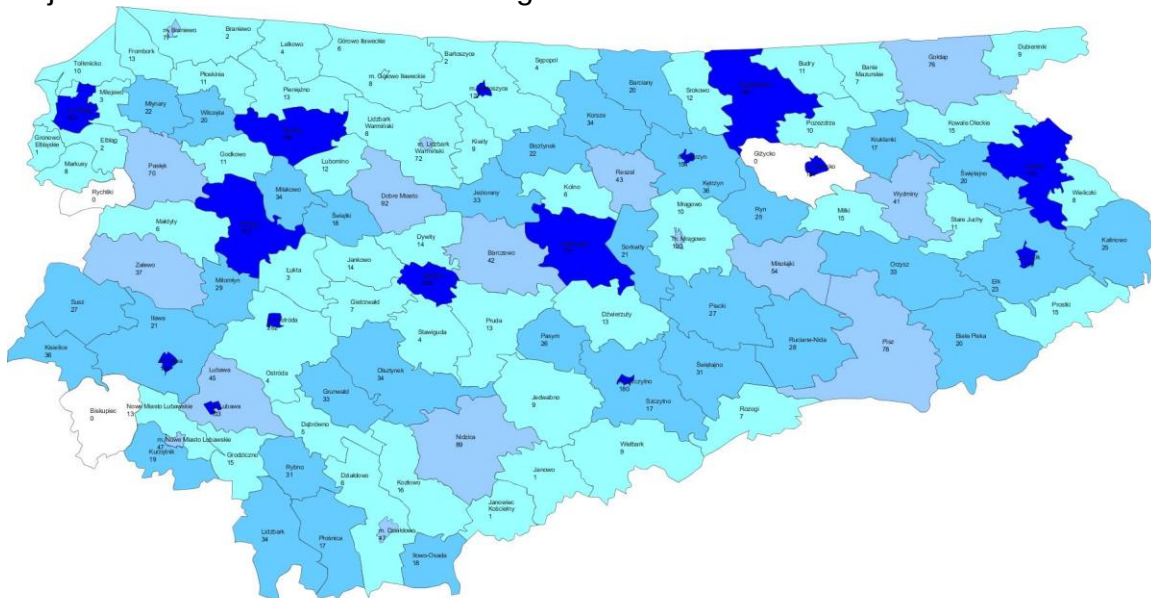
Usługi pomocy społecznej

Usługi opiekuńcze zaliczane do świadczeń niepieniężnych obejmują m.in. pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną i pielęgnację. W 2025 roku liczba osób, które skorzystały z usług opiekuńczych ogółem wyniosła 5661 (wzrost o 159 osób względem 2024 roku) na łączną kwotę ponad 59 179 tys. zł. Spośród wszystkich osób korzystających z usług opiekuńczych 5047 osób to podopieczni będący w wieku poprodukcyjnym (89,2%) – spadek o 4,4 p.p. względem 2024 r.

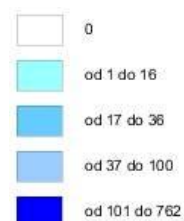
Natomiast ze specjalistycznych usług w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2025 r. skorzystało 349 osób (spadek o 35 osób względem 2024 roku). Kwota udzielonych świadczeń wyniosła 6 378 tys. zł.⁶

W 2025 r. przeciętny koszt jednostkowy usługi opiekuńczej (1 godzina usługi) oscylował na poziomie 33 zł (spadek o 3 zł w stosunku do roku poprzedniego), natomiast specjalistycznej usługi opiekuńczej na poziomie 51 zł (wzrost o 2 zł w stosunku do roku poprzedniego).

Mapa 5. Liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w gminach województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r.

Legenda

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-03-R za 2025 r.

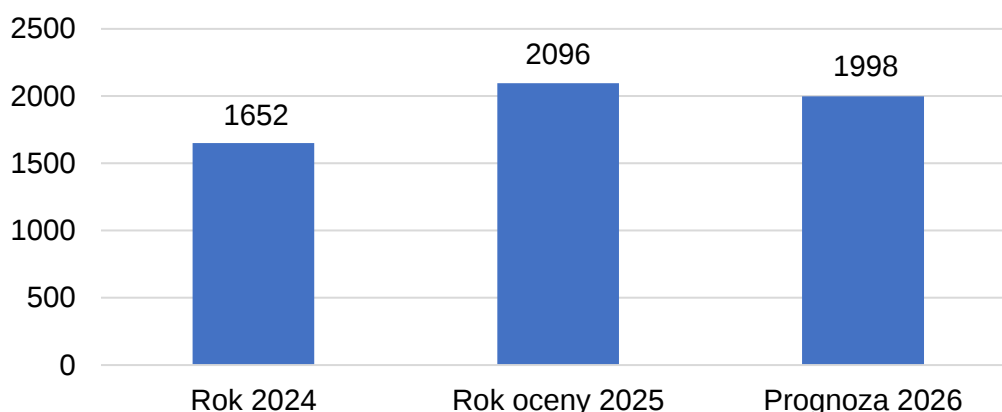
W 2025 roku z poradnictwa specjalistycznego: prawnego, psychologicznego, rodzinnego skorzystały 4452 rodziny, tj. o 481 mniej niż w 2024 r. (9951 osób w tych rodzinach – o 1979 mniej niż w 2024 r.). Pracą socjalną, czyli wsparciem mającym na celu pomoc we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie, objęto 43 174 rodziny, tj. o 2147 więcej niż w 2024 r. (88 158 osób

⁶ Sprawozdanie MRPiPS-03-R za 2025 r.

w rodzinach – o 1978 więcej niż w 2024 r.). Wsparciem w formie interwencji kryzysowej (działaniami podejmowanymi na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, mającymi na celu przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie) zostały objęte 492 rodziny (1350 osób w tych rodzinach). W 2025 r. odnotowano wzrost liczby osób i rodzin objętych tą formą wsparcia w stosunku do 2024 r. – liczba rodzin zwiększyła się o 54, a liczba osób w rodzinach o 41.⁷

Jednym z narzędzi wsparcia udzielanym podopiecznym pomocy społecznej jest kontrakt socjalny będący pisemną umową zawartą z osobą ubiegającą się o pomoc. Kontrakt określa uprawnienia i zobowiązania stron umowy w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Liczba kontraktów zawartych w roku 2025 wyniosła 2096 (o 26,9% więcej niż w 2024 r.). W 2026 roku prognozuje się zmniejszenie liczby zawieranych kontraktów socjalnych.

Wykres 6. Liczba zawartych kontraktów socjalnych w latach 2024, 2025 wraz z prognozą na 2026 rok

Źródło: opracowanie własne na podstawie jednostkowych OZPS

⁷ Sprawozdanie MRPiPS-03-R za 2024 r. i za 2025 r.

1.3. Gmina – zadania ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych

W tej części formularza Oceny zasobów pomocy społecznej zaprezentowano zadania realizowane w gminie przez ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej udzielane były m.in. w formie zasiłków stałych, zasiłków okresowych, pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie (w formie zasiłku lub pożyczki), pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz kontynuowanie nauki i in. Do najważniejszych z nich należały:

1. zasiłek stały – w 2025 r. otrzymało 8119 osób. Kwota wypłaconych świadczeń wynosiła 88 107 tys. zł. W porównaniu do 2024 r. liczba osób pobierających wzrosła o 1,9%, wzrosła także kwota świadczeń – o 27,5%. Od 1 stycznia 2025 roku weszły w życie zaktualizowane kryteria dochodowe w ustawie o pomocy społecznej. Zmiany wprowadziło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. Od stycznia 2025 r. minimalna wysokość zasiłku stałego wynosi 100 zł, podczas gdy maksymalnie zasiłek może wynieść 1229 zł miesięcznie.
2. zasiłek okresowy – w 2025 r. otrzymało 14 957 osób. Ogólna kwota wypłaconych zasiłków okresowych wynosiła 52 531 tys. zł. W porównaniu do 2024 wzrosła o 4,7% liczba osób pobierających zasiłek, wzrosła także znacząco kwota zasiłków o 47,4%. Od stycznia 2025 roku po aktualizacji kryterium dochodowego, kwota zasiłku okresowego ustalana jest jako różnica między kryterium dochodowym, a faktycznym dochodem osoby lub rodziny. Wzrosty w liczbie osób i kwotach zasiłków okresowych odnotowano w przypadku kwoty świadczeń zasiłku z tytułu bezrobocia (o 2,6% wzrost liczby osób oraz o 45,3% wzrost w kwocie wypłaconych świadczeń), z tytułu długotrwałej choroby (o 7,8 % wzrost liczby osób oraz o 43,5% wzrost w kwocie wypłaconych świadczeń), z tytułu niepełnosprawności (o 3,9% wzrost liczby osób oraz o 54,0% wzrost w kwocie wypłaconych świadczeń), natomiast w przypadku zasiłku okresowego z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego odnotowano spadek o 16,3% w liczbie osób w porównaniu do wzrostu o 26,1% w kwocie wypłaconych świadczeń.
3. zasiłek celowy – w 2025 roku otrzymało 22 006 osób. Kwota świadczeń wyniosła ponad 31 165 tys. zł. W porównaniu do 2024 spadła liczba osób pobierających zasiłek (o 1,8%) natomiast odnotowano niewielki wzrost w kwocie wypłacanych świadczeń (o 2,1%).

W 2026 r. prognozuje się niewielki wzrost zarówno liczby osób, którym zostaną przyznane zasiłki stałe, okresowe i celowe, jak i środków wydatkowanych na ww. rodzaje zasiłków.

W 2025 roku gminy ponosiły koszty odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej za 3476 osób (wzrost o 3,6% względem 2024 roku) na kwotę ponad 167 853 tys. zł (wzrost o 9,7% względem 2024 roku). Średni koszt przypadający na jedną osobę wyniósł 4024 zł miesięcznie. Planuje się, że w 2026 r. tego typu wsparcie otrzyma 3512 osób na łączną kwotę ponad 174 837 tys. zł.

Usługi pomocy społecznej – świadczenia niepieniężne udzielane były w różnych formach m.in. schronienia, posiłku, ubrania, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, sprawienia pogrzebu i in.

Zadania związane ze wspieraniem rodziny i pieczą zastępczą na poziomie gminy realizowane są w szczególności przez asystentów rodziny. W 2025 roku asystenci rodziny objęli wsparciem 2253 rodziny co stanowi 45,9% spośród 4911 rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Planuje się, że w 2026 roku plan pracy z rodziną zostanie sporządzony dla 2256 rodzin. Liczba asystentów rodziny w 2025 roku wyniosła 184 osoby (wzrost o 4 osoby względem 2024 roku). W 2026 roku prognozuje się utrzymanie liczby zatrudnianych asystentów rodzin na podobnym poziomie.

Tabela 3. Gmina - zadania ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
ZASIŁEK STAŁY				
Liczba osób	1	7970	8119	8139
Kwota świadczeń w złotych	2	69 094 365	88 107 287	88 345 888
W tym: (wiersze 3-6)				
Zasiłek stały dla osób samotnie gospodarujących				
Liczba osób	3	7306	7372	7391
Kwota świadczeń w złotych	4	65 701 155	82 863 506	83 066 719
Zasiłek stały dla osoby w rodzinie				
Liczba osób	5	701	776	788
Kwota świadczeń w złotych	6	3 393 210	5 243 781	5 279 169
ZASIŁEK OKRESOWY				
Liczba osób	7	14 284	14 957	15 111
Kwota świadczeń w złotych	8	35 637 161	52 531 132	53 988 191
W tym: (wiersze 9-16)				
Zasiłek okresowy z tytułu bezrobocia				
Liczba osób	9	10 409	10 676	10 762
Kwota świadczeń w złotych	10	26 383 771	38 336 127	39 134 664
Zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby				
Liczba osób	11	1806	1946	2002
Kwota świadczeń w złotych	12	2 849 344	4 088 025	4 300 266
Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności				
Liczba osób	13	1098	1141	1182
Kwota świadczeń w złotych	14	1 747 727	2 690 755	2 766 137
Zasiłek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego				
Liczba osób	15	43	36	38
Kwota świadczeń w złotych	16	34 937	44 048	51 343
Zasiłek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b				
Liczba osób	17	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	18	0	0	0
ZASIŁEK CELOWY				
Liczba osób	19	22 400	22 006	22 195
Kwota świadczeń w złotych	20	30 533 968	31 165 374	31 551 050
W tym: (wiersze 21 - 22)				
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				

Liczba osób	21	17 911	17 648	17 728
Kwota świadczeń w złotych	22	24 125 305	23 896 292	23 999 191
ZASIŁEK CELOWY PRZYZNANY NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2				
Liczba osób	23	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	24	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ				
POSIŁEK OGÓŁEM				
Liczba osób	25	18 086	18 026	18 139
Kwota świadczeń w złotych	26	20 479 543	21 510 549	21 863 503
W tym: (z wierszy 25 - 26)				
DLA DZIECI (z wyłączeniem posiłków przyznanych doraźnie dzieciom i młodzieży)				
Liczba osób	27	15 725	15 520	15 607
Kwota świadczeń w złotych	28	14 944 373	15 432 243	15 679 382
W tym (z wierszy 25-26):				
POSIŁEK świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Liczba osób	29	17 408	17 471	17 582
Kwota świadczeń w złotych	30	18 424 554	19 611 670	19 945 632
W tym (z wierszy 29-30):				
DLA DZIECI				
Liczba osób	31	15 344	15 408	15 668
Kwota świadczeń w złotych	32	14 197 839	15 045 476	15 292 707
SCHRONIENIE - OGÓŁEM				
Liczba osób	33	1020	1426	1450
Kwota świadczeń w złotych	34	10 549 199	12 429 804	13 219 792
UBRANIE				
Liczba osób	35	4	1	3
Kwota świadczeń w złotych	36	1 258	300	900
SPRAWIENIE POGRZEBU				
Liczba osób	37	146	127	143
Kwota świadczeń w złotych	38	437 214	385 910	471 631
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	39	3354	3476	3512
Kwota świadczeń w złotych	40	153 011 068	167 853 398	174 836 733
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	41	2163	2253	2256
Liczba rodzin wspierających	42	1	10	10
Liczba asystentów rodziny	43	180	184	184
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	44	51 014 098	60 390 778	64 843 997

Źródło: opracowanie własne na podstawie jednostkowych ozps

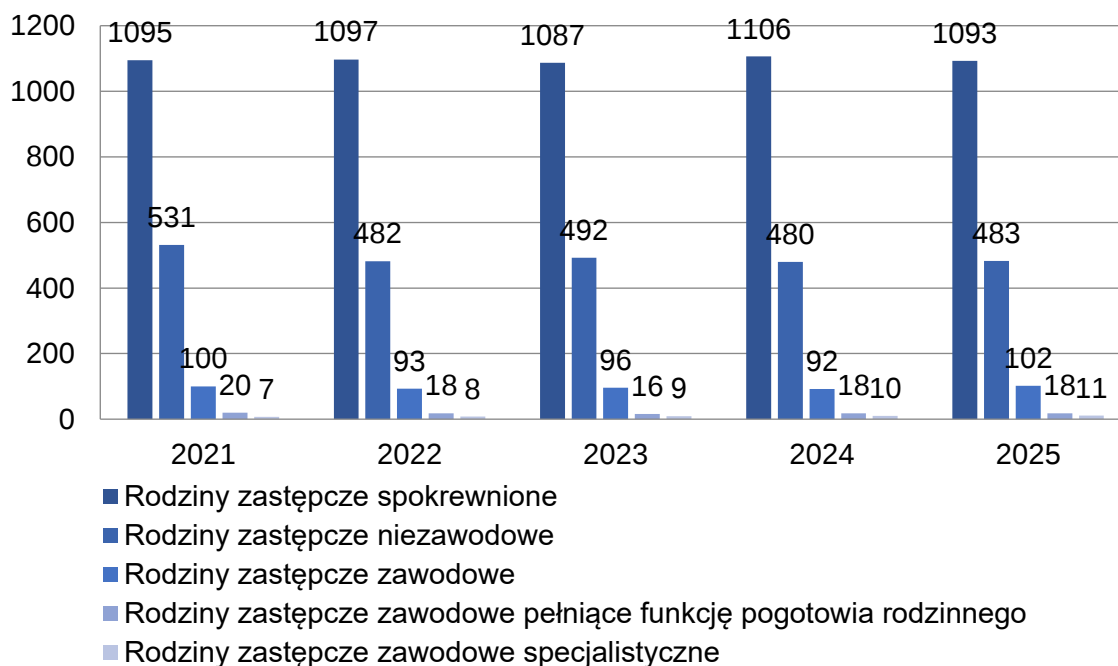
1.4. Powiat – zadania powiatowych centrów pomocy rodzinie

Jednym z działań podejmowanych w powiatach jest realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej). W 2025 roku w programach realizowanych przez prawie wszystkie powiaty uczestniczyło 350 osób, tj. o 65 mniej w porównaniu z rokiem 2024. Powiaty prognozują, iż liczba ta w 2026 r. wyniesie 389 osób.

Rodzinna piecza zastępcza

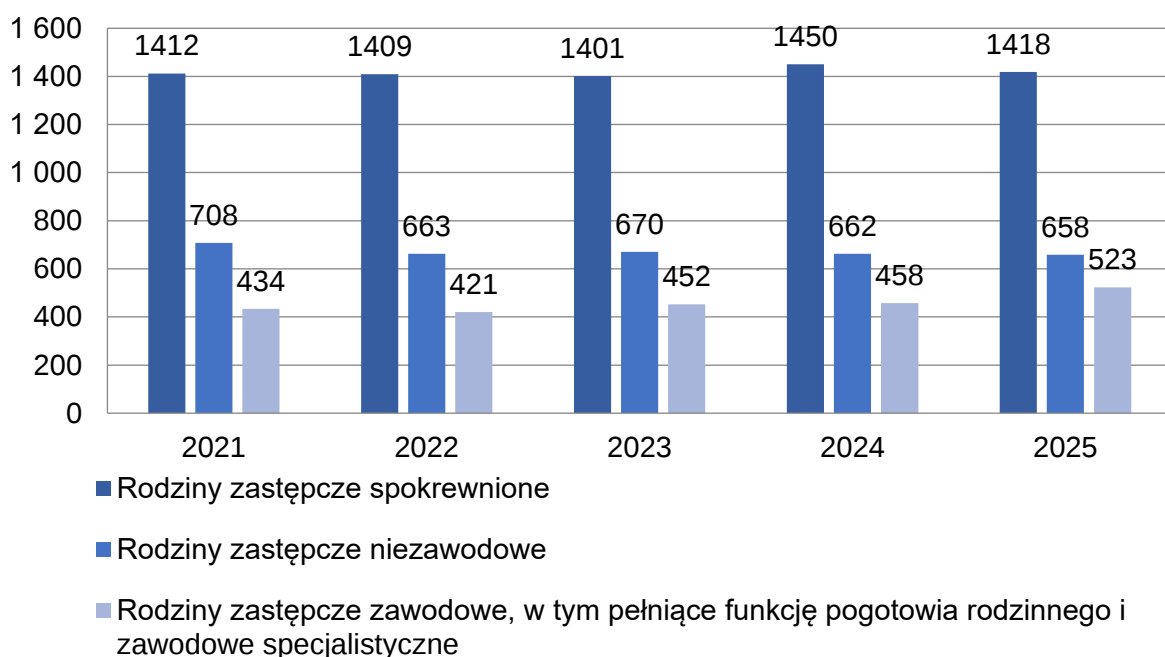
Na koniec 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim było 1707 rodzin zastępczych (wzrost o 1 rodzinę w stosunku do 2024 roku). W dalszym ciągu brakuje rodzin zastępczych specjalistycznych. Wg stanu na 31.12.2025 roku w całym województwie funkcjonowało ich tylko 11, co stanowi wzrost o jedną rodzinę w stosunku do roku 2024. Na dzień 31 grudnia 2025 r. w rodzinach zastępczych przebywało ogółem 2599 dzieci, tj. o 29 więcej w porównaniu z końcem roku 2024. Liczbę rodzin zastępczych funkcjonujących w województwie warmińsko-mazurskim oraz dzieci umieszczonych w pieczy przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres 7. Liczba rodzin zastępczych w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres 01.07.2021 r.-31.12.2021 r., 01.07.2022 r.-31.12.2022 r., 01.07.2023 r.-31.12.2023 r., 01.07.2024 r.-31.12.2024 r. oraz 01.07.2025 r.-31.12.2025 r.

Wykres 8. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w województwie warmińsko-mazurskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres 01.07.2021 r.-31.12.2021 r., 01.07.2022 r.-31.12.2022 r., 01.07.2023 r. 31-12.2023r., 01.07.2024 r.- 31.12.2024 r. oraz 01.07.2025 r.- 31.12.2025 r.

Kolejną formą pieczy zastępczej typu rodzinnego są rodzinne domy dziecka. W 2025 roku w województwie funkcjonowało 41 rodzinnych domów dziecka, w których na koniec roku przebywało 333 dzieci. W 2024 roku liczba rodzinnych domów dziecka wynosiła 44, natomiast liczba umieszczonych tam dzieci 346.

W 2025 roku w województwie zatrudniano 113 koordynatorów pieczy zastępczej, to jest o 15 więcej niż w roku 2024.

Usamodzielnienie

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osobie opuszczającej rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, a także osobie opuszczającej jedną z instytucji, o których mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej po osiągnięciu pełnoletności, przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia.

W 2025 roku pomocy w ww. zakresie udzielono:

1. osobom pełnoletnim opuszczającym rodziny zastępcze na łączną kwotę 3 293 224 zł, w tym na: usamodzielnienie – 870 967 zł, kontynuowanie nauki – 2 133 164 zł, na zagospodarowanie – 289 093 zł⁸;

⁸ Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny

2. osobom pełnoletnim opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze na łączną kwotę 1 924 182 zł, w tym na: usamodzielnienie – 611 853 zł, kontynuowanie nauki – 1 148 782 zł, na zagospodarowanie – 163 547 zł⁹;
3. 26 pełnoletnim osobom opuszczającym: domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i młodzieżowe ośrodki wychowawcze na łączną kwotę 161 877 zł.

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób z niepełnosprawnościami

Kolejną kategorią działań prezentowanych w tym rozdziale są działania na poziomie powiatu w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, które PCPR wykonuje na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz innych aktów prawnych. W 2025 roku ogólna kwota na rehabilitację zawodową i społeczną osób z niepełnosprawnościami (środki PFRON, środki własne powiatu) wyniosła ponad 96 458 tys. zł.

Dofinansowanie na likwidację barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się (dofinansowanie sprzętu mającego na celu likwidację barier) otrzymało w 2025 roku 1709 osób (spadek o 4,4% względem 2024 roku) na łączną kwotę ponad 9 629 tys. zł.

Z turnusów rehabilitacyjnych oferowanych osobom z orzeczeniami o niepełnosprawności skorzystało w 2025 roku 2906 osób (spadek o 11,3% względem 2024 roku) na łączną kwotę 5 919 tys. zł. W 2025 roku zaopatrzone w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny 9199 osób (spadek o 7,5% względem 2024 roku) na łączną kwotę 19 639 tys. zł.

Samorządy powiatowe wnioskuje o przekazanie środków z PFRON z Programu „Aktywny samorząd”, na realizację zadań związanych z wyeliminowaniem lub zmniejszeniem barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. W 2025 roku wartość dofinansowania wzrosła o ponad dwa miliony zł (z 8 634 tys. zł w 2024 r. do 11 037 tys. zł w 2025 r.). Prognozuje się, że w 2026 r. wartość dofinansowania wzrośnie o kolejne 2 599 tys. zł.

Powiatowe centra pomocy rodzinie przekazują także środki finansowe na dofinansowanie działań w obszarze sportu, kultury, rekreacji, turystyki osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym bez osobowości prawnej. W 2025 roku dofinansowano 132 imprezy, a wartość dofinansowania wyniosła 1 462 tys. zł

i systemu pieczy zastępczej za I i II półrocze 2025

⁹ Sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez powiat zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za I i II półrocze 2025

Tabela 4. Powiat – zadania powiatowych centrów pomocy społecznej (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY				
PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ				
Liczba osób korzystających z usług	1	415	350	389
USAMODZIELNIENIE				
PEŁNOLETNIE OSOBY OPUSZCZAJĄCE INSTYTUCJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 UST.1 USTAWY O POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób	2	26	26	54
Kwota świadczeń w złotych	3	144 043	161 877	487 922
W TYM: (od poz. 4 do poz. 9)				
POMOC PIENIĘŻNA NA USAMODZIELNIENIE				
Liczba osób	4	10	13	34
Kwota świadczeń w złotych	5	40 414	57 848	144 026
POMOC PIENIĘŻNA NA KONTYNUOWANIE NAUKI				
Liczba osób	6	15	13	32
Kwota świadczeń w złotych	7	48 500	47 779	188 806
POMOC NA ZAGOSPODAROWANIE W FORMIE RZECZOWEJ				
Liczba osób	8	15	15	35
Kwota świadczeń w złotych	9	55 129	56 250	146 792
REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH				
Ogólna kwota dofinansowania (PFRON, środki własne powiatu)	10	90 939 071	96 457 890	91 323 975
POMOC NA LIKWIDACJĘ BARIER ARCHITEKTONICZNYCH, TECHNICZNYCH I W KOMUNIKOWANIU SIĘ				
Liczba osób, które uzyskały dofinansowanie	11	1788	1709	1456
Wartość dofinansowania w złotych	12	9 482 274	9 629 293	8 282 587
TURNUSY REHABILITACYJNE				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	13	3278	2906	2511
Wartość dofinansowania w złotych	14	6 009 829	5 918 649	5 277 339
ZAOPATRZENIE W PRZEDMIOTY ORTOPEDYCZNE, ŚRODKI POMOCNICZE I SPRZĘT REHABILITACYJNY				
Liczba osób, które uzyskały pomoc	15	9941	9199	8571
Wartość dofinansowania w złotych	16	18 367 675	19 638 548	13 766 412
PROGRAM "AKTYWNY SAMORZĄD"				
Liczba świadczeń	17	1810	2918	2976
Wartość dofinansowania w złotych	18	8 634 107	11 037 314	13 636 049
Liczba osób z niepełnosprawnościami korzystających z form wsparcia pomocy społecznej ogółem	19	4722	3776	3907
DOFINANSOWANIE SPORTU, KULTURY, REKREACJI I TURYSTYKI				
Liczba dofinansowanych imprez	20	138	132	139
Liczba niepełnosprawnych uczestników	21	9569	9299	9313
Wartość dofinansowania ogółem w złotych	22	1 550 891	1 461 636	1 664 651
DOFINANSOWANIE USŁUG TŁUMACZA JĘZYKA MIGOWEGO LUB TŁUMACZA - PRZEWODNIKA				
Wartość dofinansowania w złotych	23	9018	0	1000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostkowych OZPS

1.5. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

W niniejszym rozdziale przedstawione zostaną rodzaje pomocy i świadczeń udzielanych przez gminy i powiaty na rzecz swoich mieszkańców na mocy ustaw innych niż ustawa o pomocy społecznej. Jedną z nich jest ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, która określa warunki nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasady ustalania, przyznawania i wypłacania świadczeń. Dane do niniejszego rozdziału pozyskano z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Zgodnie z ww. ustawą, świadczeniami rodzinnymi są:

1. zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego,
2. świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne,
3. zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a ustawy,
4. świadczenia wypłacane przez gminy na podstawie art. 22b ustawy,
5. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
6. świadczenie rodzicielskie.

Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłków rodzinnych

Z danych uzyskanych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wynika, że w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2025 średniomiesięcznie 10 203 rodziny pobierały zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych, zaś kwota przeznaczona na te świadczenia wyniosła ponad 65 164 tys. zł. Od dnia 1 listopada 2016 r. wysokość zasiłku rodzinnego pozostaje na stałym poziomie i wynosi miesięcznie:

- a) 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- b) 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- c) 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Liczba przyznanych jednorazowych dodatków z tytułu urodzenia się dziecka zmniejszyła się w roku oceny do wysokości 1226 (o 25% w stosunku do 2024 r.). Łączna kwota wypłaconych w 2025 roku świadczeń wyniosła prawie 985 tys. zł.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka przysługuje matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka przy spełnieniu kryterium dochodowego. W województwie warmińsko-mazurskim liczba tych świadczeń w 2025 roku wyniosła 2625, a kwota analogicznie – 2 625 tys. zł. Zarówno w liczbie świadczeń, jak i w kwocie wydatkowanej na ten cel spadek wyniósł prawie 26% w stosunku do roku 2024.

Świadczenia opiekuńcze

- W ostatnim roku w województwie obserwowany jest spadek liczby świadczeń pielęgnacyjnych (o 7215). W 2023 roku świadczenie pielęgnacyjne wynosiło 2458 zł miesięcznie, od 1 stycznia 2024 roku kwota świadczenia pielęgnacyjnego wzrosła do 2988 zł miesięcznie, natomiast od 1 stycznia 2025 r. do 3287 zł;
- Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Od 1 listopada 2019 r. zasiłek wynosi 215,84 zł. Zasiłek przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
 - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności,
 - osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała do ukończenia 21 roku życia,
 - osobie, która ukończyła 75 lat.
- Specjalny zasiłek opiekuńczy (SZO) przysługuje osobom, na których ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom jeżeli nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego od 1 listopada 2018 r. wynosi 620 zł miesięcznie. W roku 2025 liczba świadczeń SZO zmniejszyła się o 1205. (tj. o 56,4% w stosunku do roku 2024). Kwota wypłaconych świadczeń wyniosła 578 tys. zł (spadek o 56,1 % w stosunku do roku 2024).

Tabela 5. Rodzaje przyznanych świadczeń opiekuńczych w latach 2024-2025

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024	Rok 2025
ŚWIADCZENIE PIEŁĘGNACYJNE		
Liczba świadczeń	143 390	136 175 ↓
Kwota świadczeń (zł)	429 322 540	451 943 678 ↑
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY (OGÓŁEM)		
Liczba świadczeń	477 266	455 484 ↓
Kwota świadczeń (zł)	103 007 235	98 291 462 ↓
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY – DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA		
Liczba świadczeń	126 603	117 303 ↓
Kwota świadczeń (zł)	27 321 145	25 310 054 ↓
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY – DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 R.Ż. O ZNACZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI		
Liczba świadczeń	176 165	168 441 ↓
Kwota świadczeń (zł)	38 022 448	36 349 055 ↓
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY – DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 R.Ż. O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA DO UKOŃCZENIA 21 R.Ż.		
Liczba świadczeń	169 156	164 737 ↓
Kwota świadczeń (zł)	36 510 633	35 552 515 ↓
ZASIŁEK PIEŁĘGNACYJNY – DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT		
Liczba świadczeń	5342	5003 ↓
Kwota świadczeń (zł)	1 153 009	1 079 838 ↓
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUŃCZY		
Liczba świadczeń	2138	933 ↓
Kwota świadczeń (zł)	1 317 312	577 923 ↓

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Kolejnym świadczeniem, przyznawanym na podstawie ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, jest zasiłek dla opiekuna osoby z niepełnosprawnościami.

Zasiłek wypłacany jest w związku z koniecznością sprawowania opieki nad dorosłą osobą z niepełnosprawnościami. W roku 2025 sfinansowano 834 świadczenia z tego tytułu na łączną kwotę 514 401 zł.

Świadczenie z funduszu alimentacyjnego przyznawane jest na dzieci zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów na podstawie tytułu wykonawczego, w przypadku bezskuteczności egzekucji. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów. Na skutek zmian ustawowych, które weszły w życie 12.12.2024 r. zmianie uległa maksymalna wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego z 500 zł do 1000 zł.

Pomoc wypłacana jest, podobnie jak świadczenia rodzinne, przez gminy tzn. urzędy gmin lub ośrodki pomocy społecznej/centra usług społecznych, a jego wysokość uzależniona jest m.in. od dochodu rodziny. W roku 2025 tym wsparciem objęto 8422 osoby, tj. o 653 mniej niż w 2024 roku (spadek o 7,2%).

Dodatek mieszkaniowy jest kolejnym świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie niezamożnych mieszkańców w zakresie wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje na zasadach określonych w ustawie o dodatkach mieszkaniowych. W 2025 roku średnia wysokość dodatku wyniosła 250-380 zł miesięcznie. Liczba gospodarstw domowych, które otrzymały taki dodatek w 2025 roku wyniosła 14 866 (o 985 mniej niż w 2024 roku), zaś kwota świadczeń wypłaconych przez gminy to 42 074 tys. zł.

Świadczenie wspierające

1 stycznia 2024 r. weszła w życie ustawa o świadczeniu wspierającym, która wprowadziła nowe rozwiązania w systemie świadczeń dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów. Świadczenie wspierające jest instrumentem wsparcia, o które mogą ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami w wieku od ukończenia 18 roku życia.

Z danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że w 2024 r. (od maja do grudnia) liczba osób uprawnionych do świadczenia wspierającego wyniosła 2172, natomiast kwota wypłaconych świadczeń 80 531 tys. zł. W 2025 roku liczba osób, którym chociaż raz wypłacono świadczenie wyniosła 11 298, a kwota wypłaconych świadczeń 381 290 tys. zł.¹⁰

Program „Rodzina 500+”/„Rodzina 800+”

Od 1 kwietnia 2016 roku rozpoczęto wdrażanie rządowego Programu „Rodzina 500+”, w ramach którego wsparciem finansowym (świadczeniem wychowawczym) objęto dzieci do 18 roku życia. Od 1 stycznia 2024 r. wysokość świadczenia wychowawczego wynosi 800 zł miesięcznie na dziecko. Z danych udostępnionych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wynika, że w 2025 roku przyznano 227 024 świadczeń (stan na grudzień 2025 r.) na łączną kwotę 2 203 498 tys. zł.¹¹

Program "Dobry Start"

Od 1 lipca 2018 r. na każde rozpoczynające rok szkolny dziecko do ukończenia 20 roku życia przysługuje raz w roku świadczenie "Dobry Start". Dzieci z niepełnosprawnościami uczące się w szkole otrzymują je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Powyższe wsparcie otrzymuje rodzina niezależnie od posiadanego dochodu. W 2025 roku 165 323 osoby otrzymały świadczenia z tego tytułu na łączną

¹⁰ <https://psz.zus.pl/kategorie/inne> (z dn.13.05.2026 r.)

¹¹ <https://psz.zus.pl/kategorie/programy-wsparcia-dla-rodzin> (z dn.14.04.2026 r.)

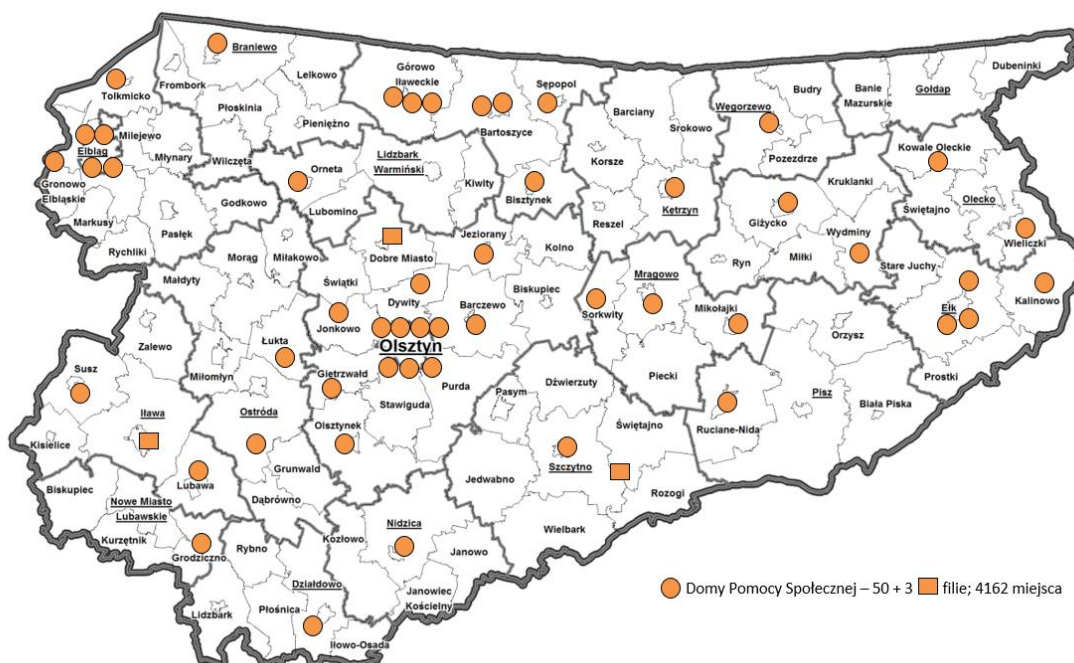
kwotę 49 605 tys. zł¹² – świadczenie to od 1 lipca 2021 roku wypłacane jest przez ZUS, a co za tym idzie nie jest wykazywane w sprawozdawczości z obszaru pomocy społecznej.

1.6. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

W ostatnich latach liczba placówek świadczących pomoc instytucjonalną mieszkańcom województwa warmińsko-mazurskiego, jak również liczba dostępnych w nich miejsc utrzymuje się na podobnym poziomie.

Domy pomocy społecznej (DPS) to najliczniejsze podmioty świadczące swoim mieszkańcom całodobową opiekę, tj. usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających.

Mapa 6. Domy pomocy społecznej funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.

Źródło: opracowanie własne ROPS

Na podstawie informacji zebranych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej oraz Rejestru Wojewody Warmińsko-Mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 roku, w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowało 50 domów pomocy społecznej + 3 filie na łączną liczbę miejsc 4162, w tym DPS dla:

1. osób w podeszłym wieku – 3 DPS z 114 miejscami,
2. osób przewlekle somatycznie chorych – 4 DPS + 1 filia z 333 miejscami,
3. dorosłych przewlekle psychicznie chorych – 11 DPS + 1 filia z 1259 miejscami,
4. dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie – 7 DPS z 556 miejscami,

¹² <https://psz.zus.pl/kategorie/programy-wsparcia-dla-rodzin> (z dn.14.04.2026 r.)

5. dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie – 4 DPS z 294 miejscami,
6. oraz 20 jednostek i 1 filia w typie mieszanym, tj. 1 DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie i przewlekłe somatycznie chorych (łącznie 100 miejsc), 16 DPS (nowy DPS powstał w gminie wiejskiej Bartoszyce) + 1 filia dla osób przewlekłe somatycznie chorych i w podeszłym wieku (łącznie 1232 miejsc), 2 DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży (235 miejsc) oraz 2 DPS dla osób w podeszłym wieku oraz dla osób niepełnosprawnych fizycznie (39 miejsc).

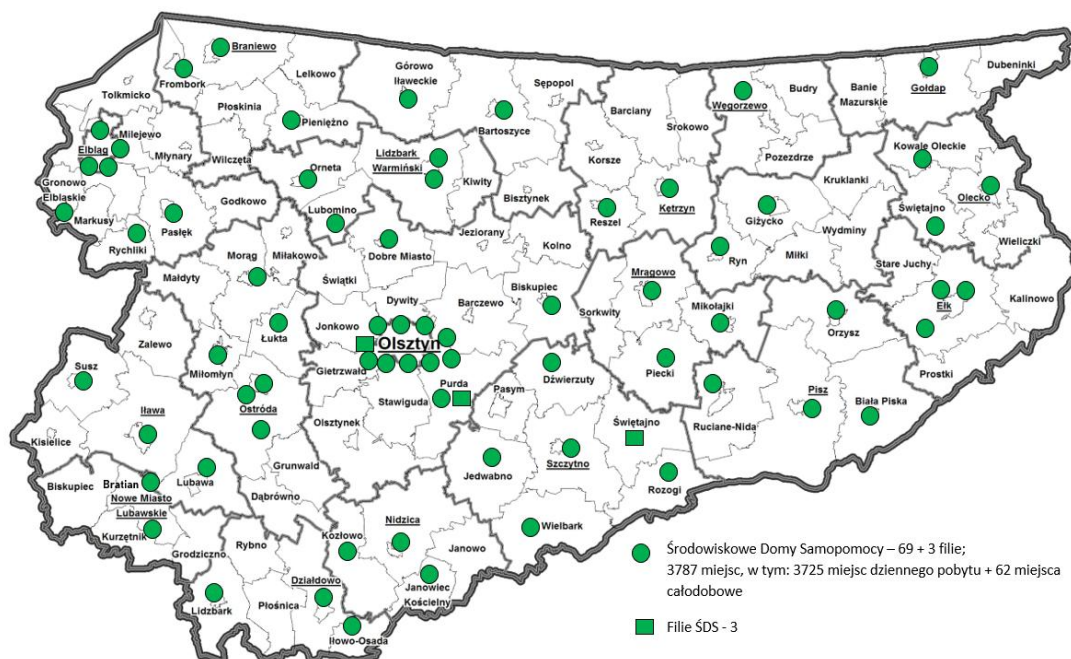
Z zestawień szczegółowych OZPS wynika, że w 2026 roku w województwie nie planuje się utworzenia nowych domów pomocy społecznej.

Opiekę może również zapewnić seniorom **rodzinny dom pomocy (RDP)**, który jest całodobową placówką opiekuńczą, świadczącą usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające dla ludzi w podeszłym wieku, wymagających całodobowej opieki oraz pomocy z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wg standardów określonych w rozporządzeniu MRPiPS w sprawie rodzinnych domów pomocy. RDP mogą być prowadzone przez osoby fizyczne lub organizacje pożytku publicznego. Według danych z gmin, w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku funkcjonowało 14 tego typu placówek na łączną liczbę 101 miejsc.

Innymi placówkami z katalogu instytucji pomocy społecznej są ośrodki wsparcia, należą do nich m.in.: środowiskowe domy samopomocy (ŚDS), dzienne domy pomocy (DDP), domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla osób z kryzysie bezdomności.

Z danych nadesłanych przez gminy i powiaty do ROPS wynika, że w roku 2025 na obszarze naszego województwa funkcjonowało 69 **Środowiskowych Domów Samopomocy** oraz 3 filie. Łączna liczba miejsc, jakimi dysponowały te placówki to 3787. Miejsca całodobowego pobytu aktualnie posiada 13 ŚDS (w Nowej Wsi Elckiej – 4 miejsca, w Giżycku - 4 miejsca, w Nidzicy - 6 miejsc, w Górowie Iławeckim - 6 miejsc, w Elblągu - 4 miejsca oraz 5 miejsc, w Ełku - 4 miejsca, w Gołdapi - 2 miejsca, w Ostródzie - 5 miejsc oraz 2 miejsca, w Kwietniewie - 4 miejsca, w Orzyszu - 4 miejsca, w Janowcu Kościelnym – 12 miejsc; łącznie 62 miejsca).

Mapa 7. Gminne i ponadgminne środowiskowe domy samopomocy funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.

Źródło: opracowanie własne ROPS

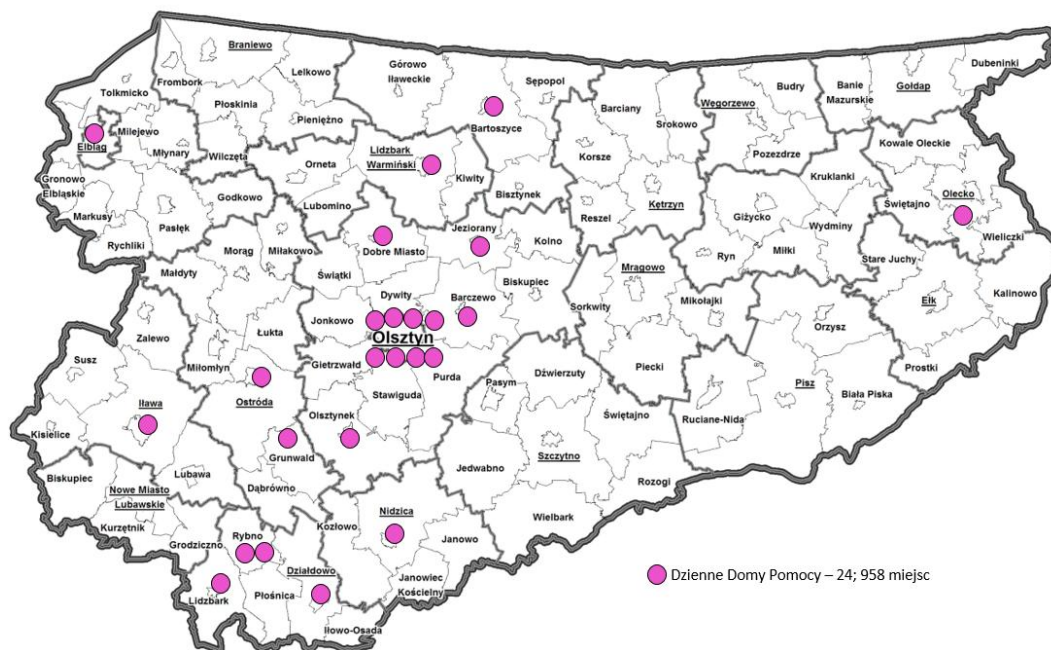
Wsparcie osobom starszym w miejscu zamieszkania oferują również **dzienne domy pomocy społecznej**. Ich celem jest zorganizowanie czasu wolnego osobom w wieku poprodukcyjnym. W 2015 roku rozpoczęto w Polsce realizację krajowego Programu „Senior – WIGOR na lata 2015-2020”, którego kontynuacją jest Program wieloletni „Senior+ na lata 2021-2025”.

W 2025 roku w ramach krajowego Programu Wieloletniego „Senior + na lata 2021-2025”:

- w ramach modułu I: „Utworzenie lub wyposażenie Dziennego Domu „Senior+”/ Klubu „Senior+” – dofinansowanie otrzymał 1 Dzienny Dom Senior+ oraz 1 Klub Senior+
- w ramach modułu II: „Zapewnienie funkcjonowania Dziennego Domu „Senior+”/ Klubu „Senior+” – dofinansowanie otrzymało 9 Dziennych Domów „Senior +” oraz 14 Klubów „Senior +”.

Według stanu na 31 grudnia 2025 roku w województwie funkcjonowały łącznie 24 dzienne domy pomocy na łączną liczbę miejsc 958, z usług których skorzystało łącznie 1202 osoby.

Mapa 8. Dzielne domy pomocy funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.

Źródło: opracowanie własne ROPS

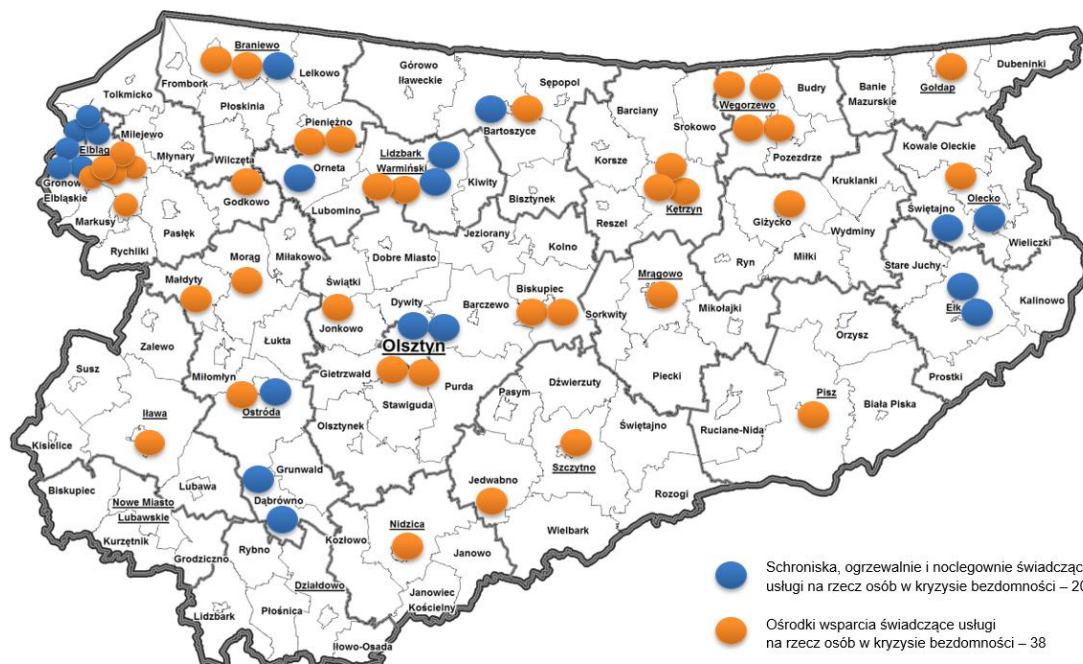
Formą wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami są **centra opiekuńczo-mieszkalne**. W 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowały 3 tego typu centra:

- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne „Nasz Drugi Dom” w Tolko (20 miejsc dziennego pobytu i 2 miejsca całodobowe);
- Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne - Kętrzyński Dom Wsparcia (15 miejsc dziennego pobytu i 7 miejsc całodobowych);
- Powiatowe Centrum Opiekuńczo-Mieszkalne w Kowalach Oleckich (12 miejsc).

W 2025 r. ze wsparcia placówek skorzystało łącznie 71 osób.

Z danych zaczerpniętych z badania dotyczącego zjawiska bezdomności oraz usług społecznych realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim na rzecz osób w kryzysie bezdomności w 2025 r. opracowanego przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej wynika, że na terenie województwa funkcjonowało 21 **placówek świadczących usługi dla osób w kryzysie bezdomności** (ogrzewalnie, noclegownie, schroniska dla bezdomnych oraz schroniska z usługami opiekuńczymi), na łączną liczbę miejsc 731 (schronisko prowadzone przez Stowarzyszenie „Pomocni Ludziom” w Rucewie zostało zamknięte w grudniu 2025 r., w związku z czym nie zostało ujęte na poniższej mapie) oraz 38 ośrodków wsparcia świadczących usługi na rzecz osób w kryzysie bezdomności (jadłodajnie, punkty wydawania paczek żywnościowych, pralnie, łaźnie, punkty pomocy medycznej). Ponad połowa ww. podmiotów prowadzona jest przez organizacje pozarządowe i kościelne. Jak można zaobserwować na poniższej mapie, podmioty świadczące usługi na rzecz osób w kryzysie bezdomności funkcjonują zazwyczaj w większych ośrodkach miejskich.

Mapa 9. Instytucje świadczące usługi na rzecz osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim według stanu na 31 grudnia 2025 r.

Źródło: opracowanie własne ROPS

Mieszkania treningowe i wspomagane są formą pomocy społecznej przygotowującą, pod opieką specjalistów, osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia (treningowe) lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu (wspomagane). Mieszkania te mogą być prowadzone przez jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego. Wg danych zaczerpniętych z gmin i powiatów w 2025 r. w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonowały łącznie 104 tego typu podmioty, we wszystkich mieszkaniach były łącznie 282 miejsca.

W 2025 roku z porad **jednostek specjalistycznego poradnictwa**, korzystało łącznie 2488 osób. Wg Rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa, mających siedzibę na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego prowadzonego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, w roku 2025 funkcjonowało 180 tego typu placówek.

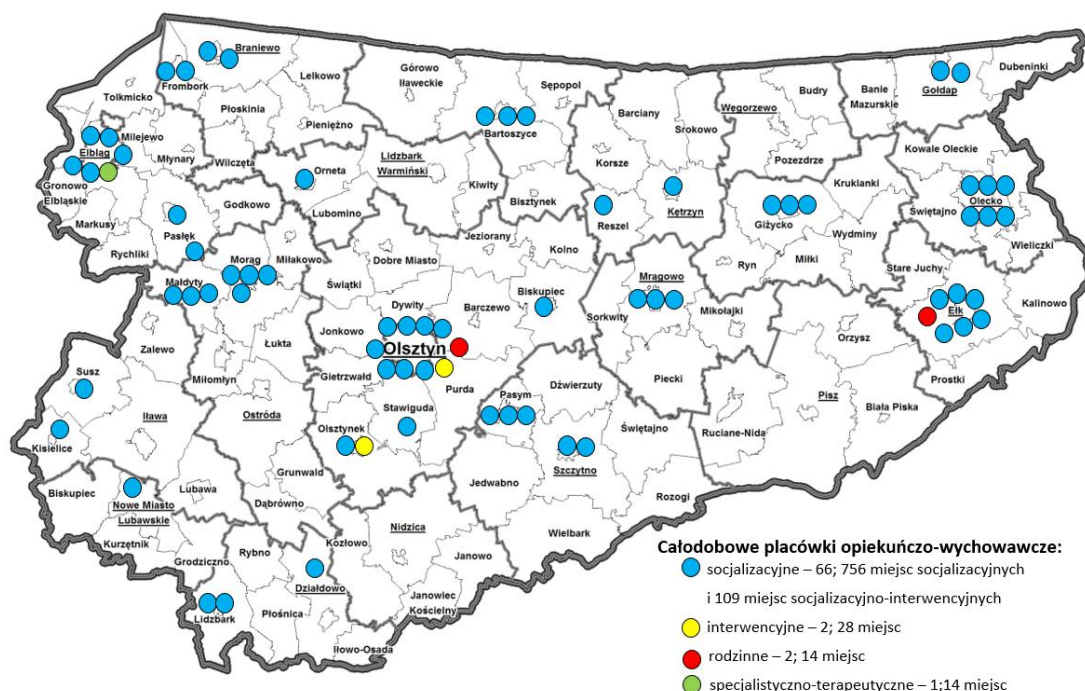
Obok poradnictwa specjalistycznego, mieszkańcom będącym w stanie kryzysu udzielana jest również pomoc w formie **interwencji kryzysowej**. Celem interwencji jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z problemami przez całe rodziny lub poszczególnych ich członków. Ponieważ nie jest zdefiniowany standard placówki określanej mianem „ośrodek interwencji kryzysowej”, stąd dowolność nazywania w ten sposób różnorodnych podmiotów świadczących usługi w tym zakresie. Wg informacji przekazanych przez powiatowe centra pomocy rodzinie w 2025 r. na obszarze województwa działało 10 jednostek (ośrodków i punktów) świadczących usługi w zakresie interwencji kryzysowej¹³.

Jak wynika z informacji zawartej w „Rejestrze placówek opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówek opiekuńczo-terapeutycznych i interwencyjnych ośrodków preadopcyjnych”, prowadzonym przez Warmińsko-Mazurski Urząd Wojewódzki w Olsztynie, w 2025 roku w województwie

¹³ Sprawozdanie MRPiPS-06 za 2025 r.

funkcjonowało 71 **placówek opiekuńczo-wychowawczych**, o łącznej liczbie 921 miejsc. Wśród nich 2 to podmioty typu rodzinnego z liczbą 14 miejsc.

Mapa 10. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.

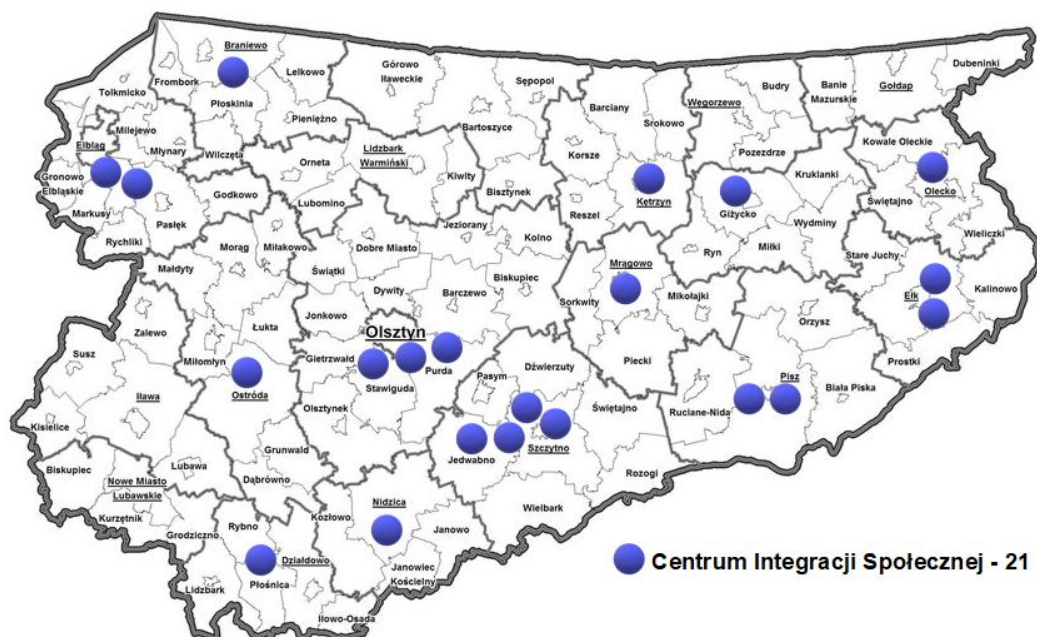
Źródło: opracowanie własne ROPS

W obszarze szeroko rozumianej polityki społecznej działają również podmioty tworzone na mocy ustawy o zatrudnieniu socjalnym. Należą do nich m.in. **centra integracji społecznej**, które prowadzą działania reintegracji społeczno-zawodowej pozwalające przede wszystkim zdobyć nowe kwalifikacje zawodowe lub przyczynić się do przekwalifikowania zawodowego. Wg stanu na 31 grudnia 2025 roku w rejestrze Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wpisanych było 21 centrów integracji społecznej:

1. Centrum Integracji Społecznej w Braniewie – utworzone przez Braniewskie Stowarzyszenie Abstynenckie,
2. Centrum Integracji Społecznej w Elku – utworzone przez Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych im. Króla Zygmunta Augusta w Augustowie,
3. Centrum Integracji Społecznej AlterCIS w Elku - utworzone przez Stowarzyszenie Adelfi,
4. Centrum Integracji Społecznej w Giżycku – utworzone przez Gminę Miejską Giżycko,
5. Centrum Integracji Społecznej w Mrągowie - utworzone przez Ewangelickie Stowarzyszenie Betel,
6. Centrum Integracji Społecznej w Białej Piskiej – utworzone przez Ewangelickie Stowarzyszenie Betel,
7. Centrum Integracji Społecznej w Pisz – utworzone przez Stowarzyszenie Kobieta na Plus,

8. Centrum Integracji Społecznej w Elblągu – utworzone przez Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Pozarządowych,
9. Centrum Integracji Społecznej ERKON w Elblągu – utworzone przez Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych,
10. Centrum Integracji Społecznej w Olsztynie – utworzone przez Gminę Olsztyn,
11. Centrum Integracji Społecznej w Szczytnie – utworzone przez Ewangelickie Stowarzyszenie Betel,
12. Centrum Integracji Społecznej Fama w Szczytnie – utworzone przez Fundację Fama,
13. Centrum Integracji Społecznej w Olecku – utworzone przez Fundację Rozwoju Ziemi Oleckiej,
14. Centrum Integracji Społecznej w Kętrzynie – utworzone przez Stowarzyszenie Kobieta na Plus,
15. Centrum Integracji Społecznej w Olsztynie – utworzone przez Fundację Teraz,
16. Centrum Integracji Społecznej „OD NOVA” w Olsztynie – utworzone przez Bank Żywności w Olsztynie,
17. Centrum Integracji Społecznej w Szczytnie – utworzone przez Fundację Aktywnych Zmian,
18. Centrum Integracji Społecznej w Szczytnie – utworzone przez Fundację Siódme Niebo,
19. Centrum Integracji Społecznej w Nidzicy – utworzone przez Ewangelickie Stowarzyszenie Betel,
20. Centrum Integracji Społecznej w Działdowie – utworzone przez Fundację Aktywnych Zmian,
21. Centrum Integracji Społecznej w Ostródzie – utworzone przez Fundację „FAMA”.

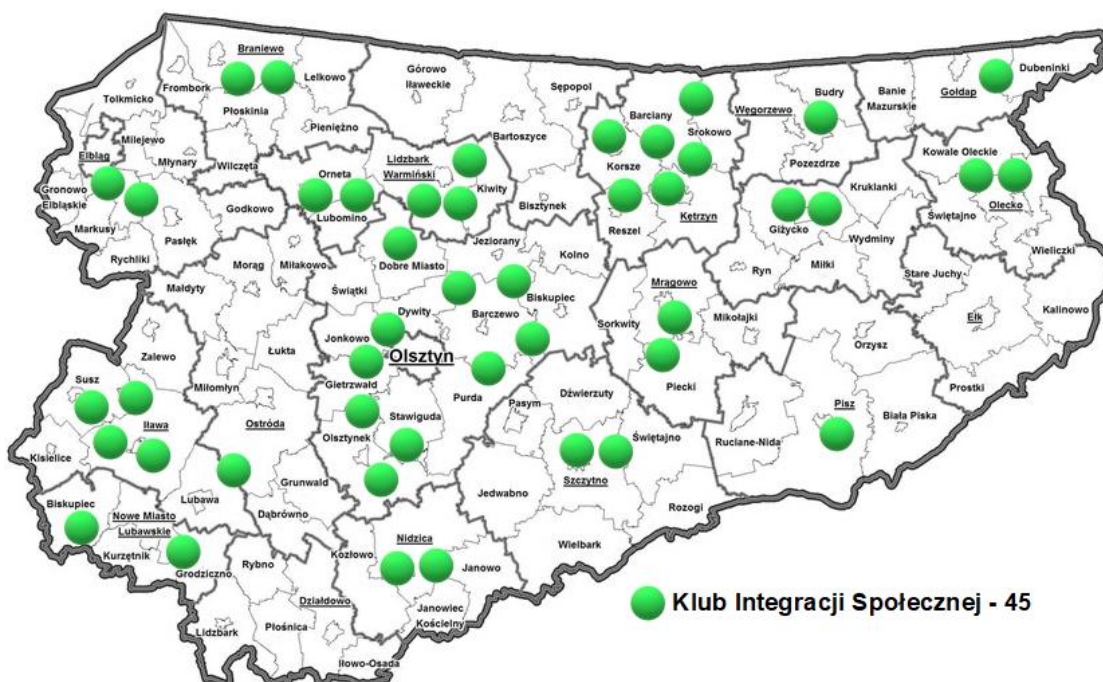
Mapa 11. Centra integracji społecznej wpisane do rejestru Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wg stanu na 31 grudnia 2025 r.

Źródło: opracowanie własne ROPS

Innym instrumentem zapobiegania procesom wykluczenia społecznego osób i rodzin jest **klub integracji społecznej** (KIS), którego celem jest udzielenie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom w odbudowywaniu i podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, w powrocie do pełnienia ról społecznych oraz w podniesieniu kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy.

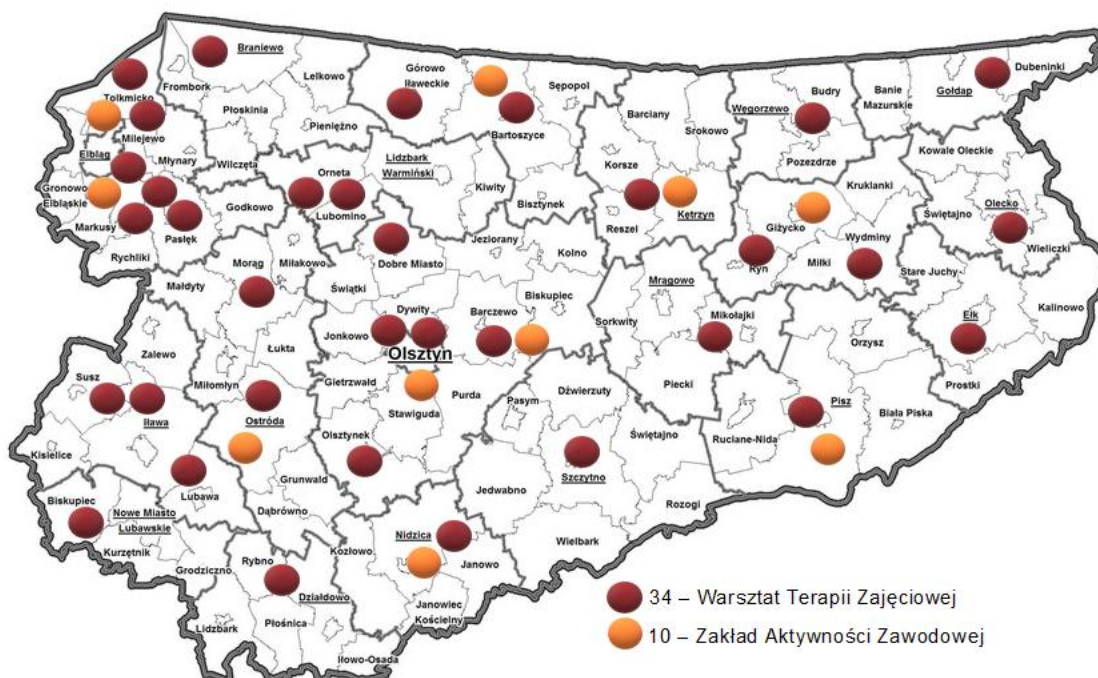
Mapa 12. Kluby integracji społecznej funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.

Źródło: opracowanie własne ROPS

Podmiotami mającymi na celu stwarzanie osobom z niepełnosprawnością możliwości uczestniczenia w rehabilitacji społecznej i zawodowej są **warsztaty terapii zajęciowej (WTZ)**, których w województwie warmińsko-mazurskim wg OZPS i danych własnych ROPS w 2025 roku było 34. W danym okresie w warsztatach terapii zajęciowej uczestniczyło 1584 osoby.

Mapa 13. Zakłady aktywności zawodowej i warsztaty terapii zajęciowej funkcjonujące w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 r.

Oprócz wymienionych powyżej zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia na terenie województwa warmińsko-mazurskiego funkcjonują ponadto inne podmioty, zabezpieczające potrzeby społeczne, np. centra aktywności lokalnej, uniwersytety III wieku, kluby seniora, koła gospodyń wiejskich, świetlice socjoterapeutyczne oraz środowiskowe i in.

Tabela 6. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia prowadzone przez powiat/gminę lub na zlecenie powiatu/gminy

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY				
Liczba osób korzystających	1	4121	4117	4123
Liczba osób umieszczonych	2	2044	1900	1914
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	3	169	152	150
DZIENNE DOMY POMOCY				
Liczba osób korzystających	4	1149	1202	1263
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	5	68	35	32
KLUBY SAMOPOMOCY				
Liczba osób korzystających	6	716	710	720
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	7	15	18
SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH I SCHRONISKA DLA OSÓB BEZDOMNYCH Z USŁUGAMI OPIEKUŃCZYMI				
Liczba osób korzystających	8	236	262	259
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	9	2	4	3
OGRZEWALNIE				
Liczba osób korzystających	10	314	319	276
NOCLEGOWNIE				
Liczba osób korzystających	11	242	500	489
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ				
Liczba osób korzystających	12	4015	4075	4091
Liczba osób korzystających z usługi wsparcia krótkoterminowego	13	9	20	20
Liczba osób umieszczonych	14	842	853	878
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	15	327	334	316
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	21	20	15
MIESZKANIA TRENINGOWE I WSPOMAGANE OGÓŁEM				
Liczba osób korzystających	17	157	158	172
Liczba osób umieszczonych	18	98	82	96
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	19	14	12	12
OŚRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	20	381	322	335
PLACÓWKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA (powiatowe)				
Liczba osób korzystających	21	2576	2488	2654
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO				
Liczba osób korzystających	22	1534	1776	1720
PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE OGÓŁEM				
Liczba osób korzystających	23	1022	1042	1072
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO				
Liczba osób korzystających	24	11	14	8
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	25	1220	1478	1408
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ				
Liczba uczestników zajęć	26	1631	1747	1742
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ				

Liczba uczestników zajęć	27	1579	1584	1612
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ				
Liczba uczestników zajęć*	28	343	344	344

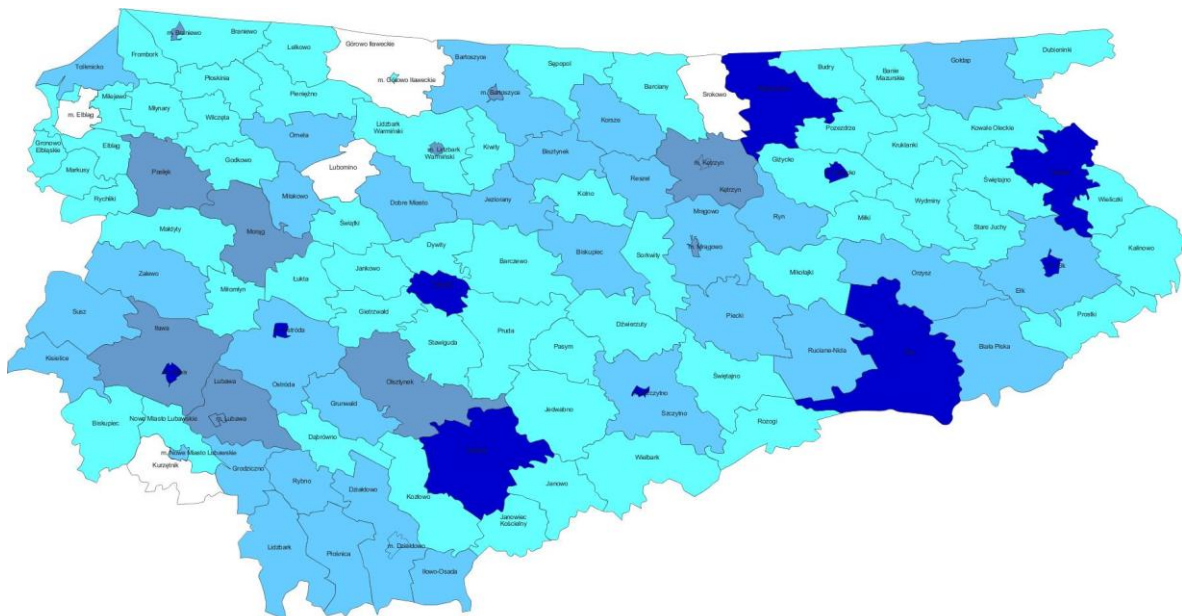
* dane z zasobów własnych ROPS

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostkowych OZPS

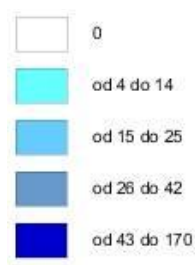
1.7. Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

W województwie warmińsko-mazurskim w 111 ośrodkach pomocy społecznej i 5 centrach usług społecznych oraz 19 powiatowych centrach pomocy rodzinie, według stanu na 31 grudnia 2025 roku na umowę o pracę zatrudnionych było łącznie 2877 osób (sprawozdanie MRPiPS-06 za 2025 r.). Na stanowiskach kierowniczych zatrudnionych było 271 osób (9,4% ogółu zatrudnionych). Pracowników socjalnych było ogółem 854 (tj. 29,7% ogółu zatrudnionych). Natomiast w kategorii pozostałych pracowników - wskazano 1767 osób.

Mapa 14. Zatrudnienie w ośrodkach pomocy społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem)

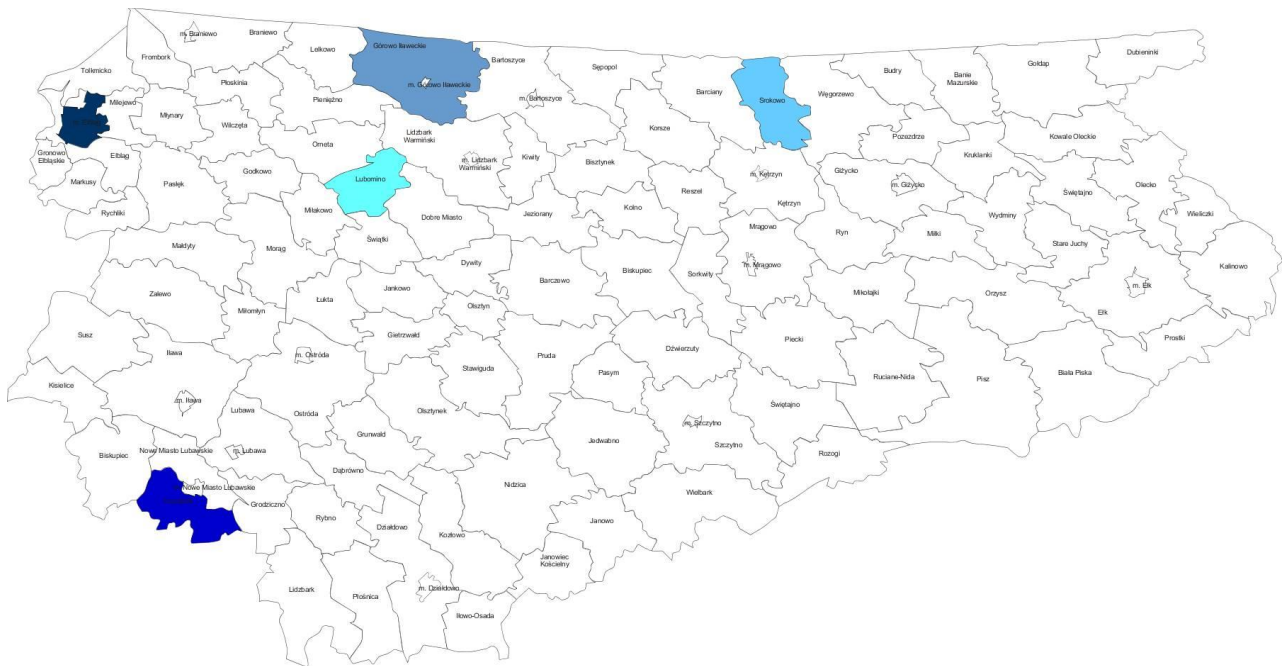

Legenda:

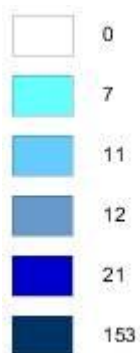

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-06 za 2025 r.

Mapa 15. Zatrudnienie w centrach usług społecznych w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem)

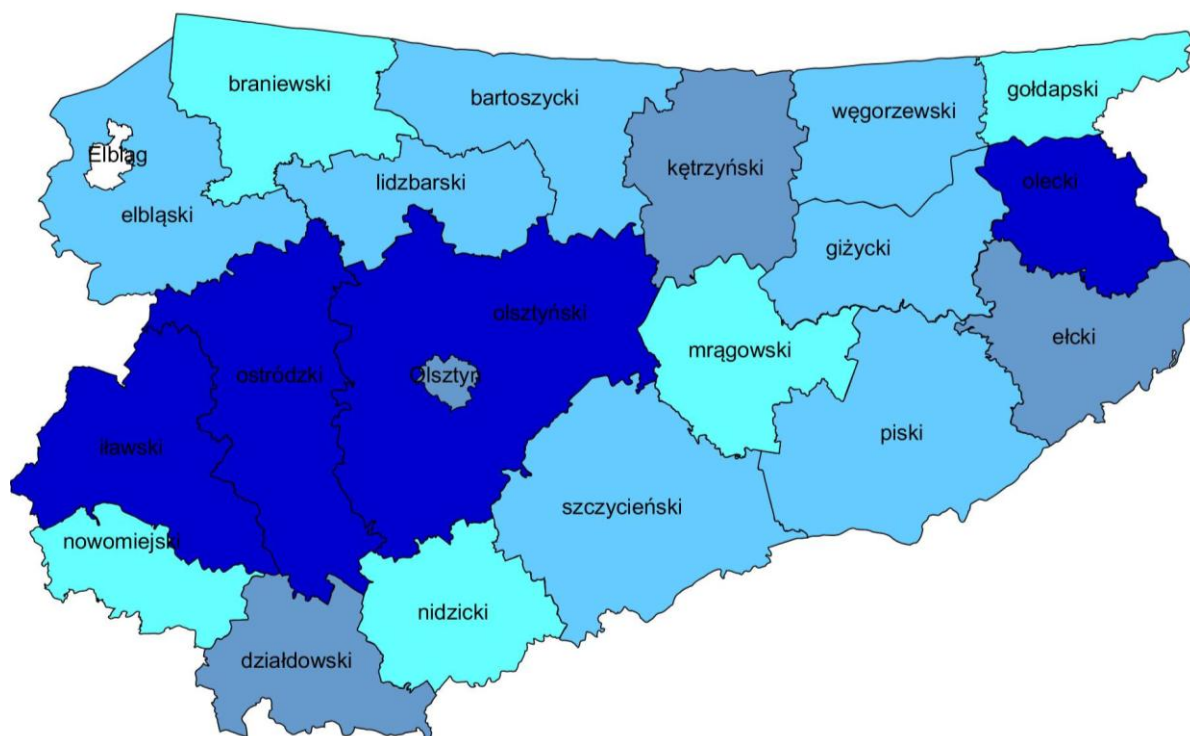

Legenda:

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-06 za 2025 r.

Mapa 16. Zatrudnienie w powiatowych centrach pomocy rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem)

Legenda:

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-06 za 2025 r.

Tabela 7. Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

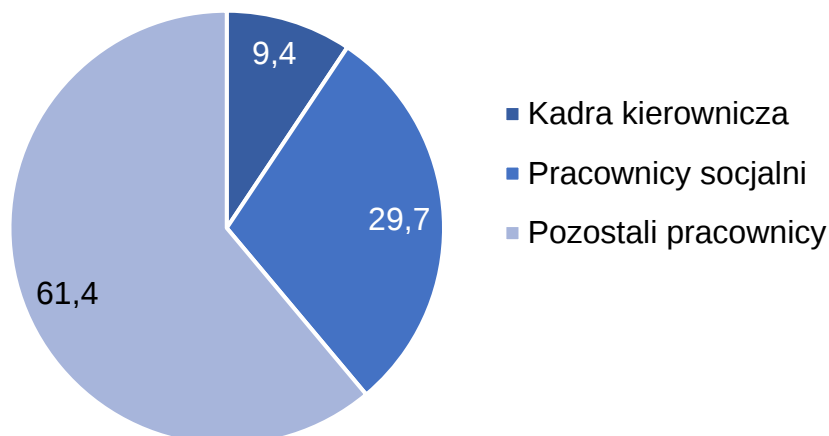
WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2024	Rok 2025
Liczba pracowników (ogółem)*	2849	2877
Kadra kierownicza	266	271
Pracownicy socjalni	841	854
Pozostali pracownicy	1762	1767

*liczba pracowników nie sumuje się, ponieważ jeden pracownik może wystąpić w kilku grupach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Sprawozdania MRPiPS-06 za 2025 r.

Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę zatrudnienia w pomocy społecznej w rozkładzie procentowym.

Wykres 9. Struktura zatrudnienia w pomocy społecznej w 2025 r.

*wartości nie sumują się do 100%, ponieważ jeden pracownik może wystąpić w kilku grupach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Sprawozdania MRPiPS-06 za 2025 r.

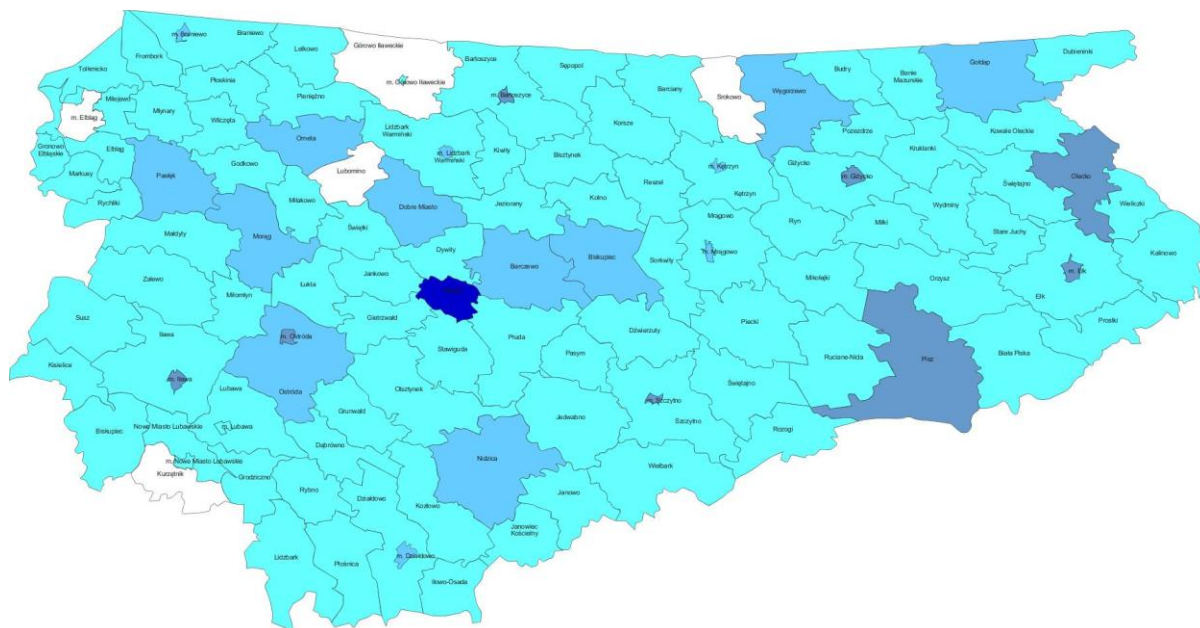
Najliczniejszą grupę pracowników zatrudnionych w OPS, CUS i PCPR tj. 61,4% ogółu kadry stanowią osoby pracujące między innymi na stanowiskach: aspirant pracy socjalnej, konsultant, koordynator ds. komputeryzacji pomocy społecznej, radca prawny, pracownicy wykonujący usługi opiekuńcze, organizator pomocy społecznej, a także pozostali pracownicy.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej art. 110 ust. 11 „Ośrodek pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – centrum usług społecznych, zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.” W 2025 roku 9 gmin nie spełniło żadnego z ww. ustawowych wymogów (Janowo, Świętajno powiat olecki, Biskupiec powiat olsztyński, Kolno, Olsztynek, Ostróda gmina miejska, Szczytno gmina wiejska, Budry, Pozezdrze). W stosunku do 2024 roku jest to spadek o cztery gminy. Niespełnianie ww. wymogów ustawy wynika m.in. ze zmiany miejsca zatrudnienia pracownika socjalnego w danej gminie, przejścia pracownika socjalnego na emeryturę bądź też zwiększenia liczby mieszkańców na terenie danej gminy.

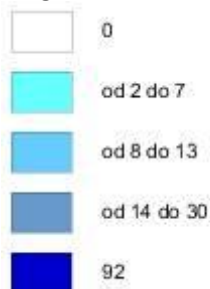
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z OZPS za 2025 r.

Zgodnie z ustawą art. 110 ust. 12, ośrodek pomocy społecznej/centrum usług społecznych powinien zatrudniać nie mniej niż 3 pracowników socjalnych. Jak wynika ze sprawozdania MRPiPS-06 na dzień 31 grudnia 2025 roku 4 gminy zatrudniały mniej niż 3 pracowników socjalnych (są to gminy: Janowo, Kolno, Budry, Pozezdrze). Przedstawione dane mogą być w niektórych przypadkach obarczone błędem, gdyż nie zostali w nich uwzględnieni kierownicy ośrodków pomocy społecznej, którzy często w mniejszych ośrodkach pełnią rolę pracownika socjalnego.

Mapa 18. Realizacja wymogu ustawowego zatrudniania przez ośrodek pomocy społecznej przynajmniej trzech pracowników socjalnych

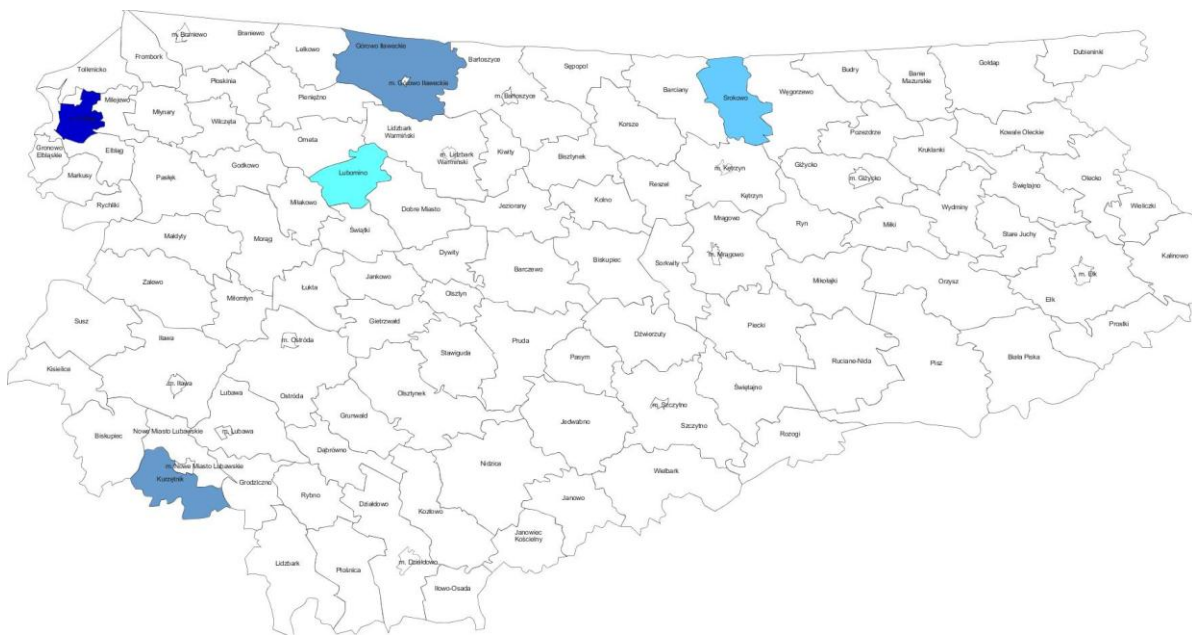

Legenda:

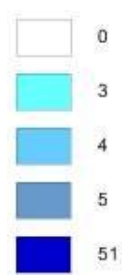

Źródło: Sprawozdanie MRPiS-06 za 2025 r.

Mapa 19. Realizacja wymogu ustawowego zatrudniania przez centrum usług społecznych przynajmniej trzech pracowników socjalnych

Legenda

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-06 za 2025 r.

Zatrudnienie w pozostałych jednostkach:

- w domach pomocy społecznej – 2400 pracowników (o 34 więcej niż w 2024 r.),
- w środowiskowych domach samopomocy – 1160 pracowników (o 13 więcej niż w 2024 r.),
- w dziennych domach pomocy - 142 osób (o 2 więcej niż w 2024 r.),
- w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży - 13 osób (o 1 mniej niż w 2024 r.),
- w schroniskach dla osób bezdomnych - 42 osoby (o 2 osób mniej niż w 2024 r.),
- w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi - 18 osób (o 1 osobę więcej niż w 2024 r.),
- w klubach samopomocy - 31 osób (o 3 osoby mniej niż w 2024 r.),
- w innych ośrodkach wsparcia - 61 osób (o 5 osób mniej niż w 2024 r.).

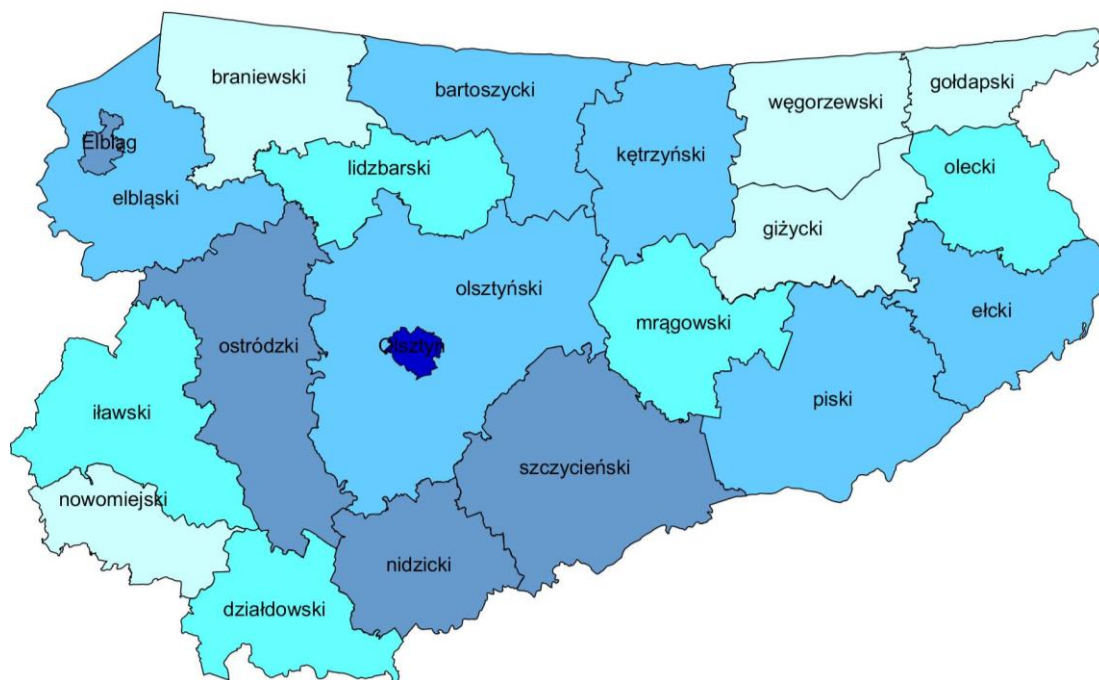
Łącznie w ośrodkach wsparcia w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku zatrudnione były 1442 osoby (o 13 osób mniej niż w 2024 r.).

A map of the voivodeships of Poland. The voivodeship of Olsztyn is highlighted in dark blue. Other voivodeships shown include: braniewski, bartoszycki, węgorzewski, goldapski, elbląski, lidzbarski, kętrzyński, olecki, giżycki, ostródzki, mławowski, piski, iławski, nowomiejski, działdowski, and szczycieński.

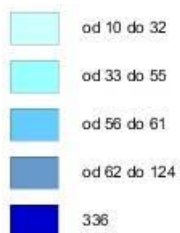
	0
	od 23 do 47
	od 48 do 86
	od 87 do 173
	od 174 do 410

10

Mapa 21. Zatrudnienie w ośrodkach wsparcia w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem)

Legenda:

Źródło: Sprawozdanie MRPiPS-06 za 2025 r.

1.8. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W niniejszej części dokumentu przedstawione zostały wydatki związane z realizacją zadań z obszaru szeroko rozumianej polityki społecznej, przypisanych gminom i powiatom w ramach m.in. ustawy o pomocy społecznej, ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i innych.

Zadania własne oraz zlecone gmin i powiatów w zakresie polityki społecznej zostały przedstawione zgodnie z klasyfikacją budżetową w następujących działach: Dział 851 – Ochrona zdrowia, Dział 852 – Pomoc społeczna, Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza oraz w Dziale 855 – Rodzina.

2 550 332 tys. zł

wysokość środków wydatkowanych przez samorządy gminne i powiatowe na zadania własne i zlecone w obszarze polityki społecznej, tj. wzrost o 8,1%

W 2025 roku łączna wysokość środków wydatkowanych przez samorządy gminne i powiatowe na zadania własne i zlecone w obszarze polityki społecznej wyniosła 2 550 332 tys. zł i jest to wzrost względem 2024 roku o 8,1%. Prognozy wskazują na wzrost wydatków na politykę społeczną w najbliższym roku. W poniższej tabeli przedstawione zostały szczegółowe informacje o wysokości środków poniesionych na poszczególne działy.

Tabela 8. Wydatki gmin i powiatów województwa warmińsko-mazurskiego (poniesione i planowane) na zadania z zakresu polityki społecznej w latach 2024-2026, w zł

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza 2026
OGÓŁEM				
OGÓŁEM (działy)	1	2 358 848 792	2 550 331 837	2 554 619 141
851 - OCHRONA ZDROWIA				
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	1 535 443	1 227 097	1 712 165
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	41 563 016	41 132 410	43 179 187
852 - POMOC SPOŁECZNA				
85202 - Domy pomocy społecznej	4	380 363 488	415 000 744	432 086 486
85203 - Ośrodki wsparcia	5	122 075 654	165 050 631	167 952 770
85205 - Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	6	4 600 422	4 824 105	4 314 480
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	7	7 150 856	9 267 158	9 743 948
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	8	48 742 232	66 372 881	73 910 333
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	71 596 301	42 473 001	44 182 031
85216 - Zasiłki stałe	10	68 743 962	87 680 273	83 357 115

85218 - Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie	11	33 596 674	39 356 794	41 348 559
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	12	240 079 172	271 613 270	286 266 845
85220 - Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania treningowe i wspomagane oraz ośrodki interwencji kryzysowej	13	4 040 465	4 422 522	5 214 445
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	14	73 284 233	77 662 400	88 849 072
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	15	44 650 307	45 345 281	44 572 832
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	16	1 229 032	1 271 163	766 977
W tym (z wiersza 16): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	17	73 871	191 646	103 663
85232 - Centra Integracji Społecznej	18	1 071 403	4 334 689	5 023 090
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	19	33 180	1 957 678	20 000
85295 - Pozostała działalność	20	56 786 187	24 329 294	27 278 244
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ				
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	21	8 032 329	11 800 472	11 434 618
85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	22	12 211 367	12 836 403	12 971 907
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	23	12 943 416	13 552 023	13 147 003
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	24	13 950 606	27 239 453	37 435 300
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA				
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	25	10 376 166	9 800 970	8 426 409
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	26	1 873 504	2 140 933	2 525 310
855 - RODZINA				
85501 - Świadczenie wychowawcze	27	515 101	382 784	318 375
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	28	786 414 727	787 978 299	694 449 247
85504 - Wspieranie rodziny	29	23 945 565	30 165 224	32 918 715
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	30	53 913 467	70 616 145	83 073 215
85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	31	1 168 488	7 599 114	8 956 671
85516 - Dzienni opiekunowie	32	2 091 887	2 535 624	2 627 526
85508 - Rodziny zastępcze	33	111 106 907	127 172 172	142 633 653
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	34	100 125 917	124 195 284	126 057 285
85513 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne, zgodnie z przepisami ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów, zgodnie z	35	19 037 318	18 995 546	17 865 328

przepisami ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów				
85514 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby przebywające na urloпах wychowawczych, za osoby zatrudnione jako nianie oraz za osoby sprawujące osobistą opiekę nad dzieckiem	36	0	0	0
85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostkowych OZPS

Najwięcej środków finansowych przeznaczanych na wszystkie zadania z zakresu polityki społecznej, wydatkowanych zostało na świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, tj. 787 978 tys. zł (31%). W tej kategorii odnotowano wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 0,2%.

Kolejno, najwięcej środków zostało przeznaczonych na finansowanie kosztów pobytu osób umieszczanych w domach pomocy społecznej oraz utrzymanie DPS. W roku oceny wyniosła ona 415 001 tys. zł – wzrost do roku poprzedniego o 9,1%.

Obowiązek współfinansowania kosztów pobytu mieszkańców danej gminy w DPS wciąż powoduje wysokie wydatki na realizację tego zadania – 16,3% całego budżetu na politykę społeczną.

Wydatki w porównaniu do roku 2024 wzrosły znacząco na zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (o 17 631 tys. zł, tj. o 36,2%) oraz zasiłki stałe (o 18 936 tys. zł, tj. 27,5%). Powyższe ma związek m.in. z podwyższeniem progów dochodowych w pomocy społecznej.

W 2025 r. znaczne środki przekazano na rodziny zastępcze (Dział 85508) – 127 172 tys. zł, tj. o 16 065 tys. zł więcej w porównaniu do 2024 r. Związane jest to m.in. ze wzrostem kwoty świadczeń oraz wynagrodzeń dla rodzin zastępczych, zwiększeniem liczby dzieci w pieczy zastępczej. W 2025 r. na działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych wydatkowano 124 195 tys. zł, tj. o 24 069 tys. zł więcej niż w 2024 r.

Zwiększono też finansowanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych (Dział 85228) – z 73 284 tys. zł w 2024 r. do 77 662 tys. zł w 2025 r., co wiąże się bezpośrednio z sytuacją demograficzną i starzeniem się mieszkańców regionu.

W 2025 r. wzrosły wydatki na centra integracji społecznej z 1 071 tys. zł do 4 335 tys. zł, tj. o 3 263 tys. zł.

Wydatki w porównaniu do roku 2024 wzrosły również znacząco na pozostałą działalność w zakresie polityki społecznej (Dział 85395) - 13 951 tys. zł do 27 239 tys. zł, tj. o 13 289 tys. zł, co jest związane z realizacją przez gminy i powiaty projektów dofinansowanych ze środków unijnych.

Wzrost wydatków nastąpił także w Dziale 85516 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków (z 53 913 tys. zł w roku 2024 do 70 616 tys. zł w roku 2025) oraz w Dziale 85516 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych (z 1 168 tys. zł w 2024 r. do 7 599 tys. zł w 2025 r.), na co wpływ ma ciągły rozwój tych form wsparcia.

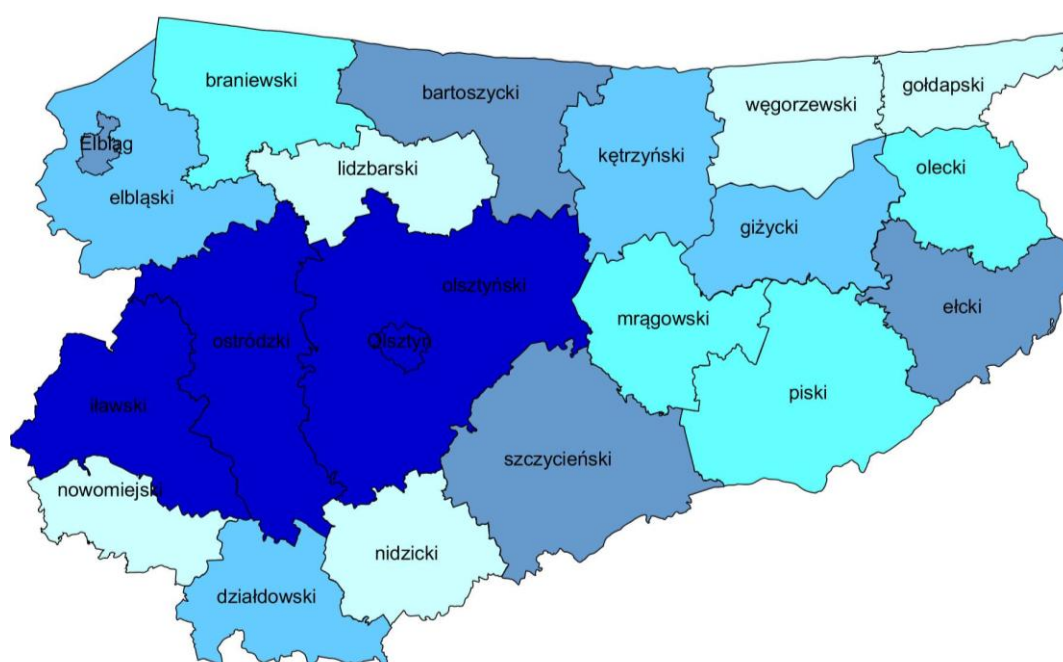
W 2025 r. 1 958 tys. zł wydatkowanych było na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, co było skutkiem powodzi m.in. w gminie Tolkmicko.

W 2025 r. z 56 786 tys. zł do 24 329 tys. zł spadły wydatki na pozostałą działalność (Dział 85295), co jest związane z zaprzestaniem wypłacania w 2025 r. dodatku osłonowego mającego zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych.¹⁴

W 2025 r. nastąpił również spadek wydatków w dziale 85215 – Dodatki mieszkaniowe (o 29 123 tys. zł w porównaniu z 2024 r.), co jest związane z koleją z niewypłacaniem bonu energetycznego gospodarstwom domowym jednoosobowym lub wieloosobowym.

Poniżej przedstawiono mapę z rozkładem wysokości środków finansowych w podziale na powiaty.

Mapa 22. Wysokość środków finansowych na zadania realizowane w ramach pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej wydatkowane przez JST w 2025 roku w województwie warmińsko-mazurskim

Legenda:

Źródło: opracowanie własne

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 16 stycznia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku osłonowego

1.9. Aktywność projektowo-konkursowa jednostek organizacyjnych pomocy społecznej

Poza ustawowymi zadaniami z zakresu pomocy społecznej, samorządy gminne i powiatowe realizują wiele innych programów i projektów, których zasadniczym celem jest poprawa sytuacji zawodowej, społecznej i rodzinnej, w tym polepszenie warunków życia osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Tego typu projekty realizowane są zwłaszcza przez instytucje pomocy społecznej, administrację samorządową, organizacje pozarządowe i instytucje rynku pracy.

W niniejszym dziale przedstawiono informacje odnoszące się do projektów i programów z zakresu pomocy i integracji społecznej realizowanych przez gminy, powiaty oraz organizacje pozarządowe działające na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Przedstawione dane odnoszą się do informacji o liczbie osób objętych działaniami w ramach:

- projektów współfinansowanych lub finansowanych ze środków unijnych,
- programów resortowych ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Tabela 9. Projekty współfinansowane ze środków unijnych

Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok 2025
PROJEKTY WSPÓŁFINANSOWANE Z EFS+		
Liczba realizowanych projektów przez gminy i powiaty rozpoczętych w danym roku	19	45
Ogółem liczba osób objętych ww. projektami	1548	1699
Liczba realizatorów ww. projektów	19	32
Łączna kwota przekazanych zaliczek ze środków EFS+	8 526 018,22	21 194 129,45

projekty współfinansowane ze środków unijnych w ramach Programu regionalnego „Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021–2027”

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Systemu SL 2014 oraz Systemu CST2021

Oprócz funduszy europejskich źródłem pozyskiwania środków finansowych przeznaczonych na realizację zadań na rzecz osób i rodzin będących w trudnej sytuacji życiowej, są konkursy/programy ogłaszane przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Największą aktywność zanotowano w ramach programu MRPiPS dotyczącego wspierania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie dożywiania. Wysoką aktywność zanotowano w ramach programu/konkursu „Asystent rodziny” oraz „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. Najniższą aktywność zanotowano natomiast w ramach programu „Od zależności do samodzielności” oraz „Pokonać bezdomność”. Całość zestawienia dotyczącego realizowanych programów i konkursów przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Informacja nt. podmiotów z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, które uzyskały dofinansowanie w ramach konkursów i programów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2025 roku

Wyszczególnienie	Rok 2024	Rok oceny
„Asystent rodziny w 2025 r.”		
Liczba osób objętych konkursami	169	167
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	109	108
Łączna kwota dofinansowania	3 249 830,14 zł	3 184 690,08 zł
„Senior+” na lata 2021-2025 edycja 2025		
Liczba osób objętych konkursami	641	671
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	23	18
Łączna kwota dofinansowania	2 057 849,0 zł	2 435 029,13 zł
„Aktywny Maluch 2022-2029” edycja 2025		
Liczba osób objętych konkursami	1738	301
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	52	14
Łączna kwota dofinansowania	16 683 338,41 zł	8 870 160,72 zł
„Od zależności do samodzielności” edycja 2025		
Liczba osób objętych konkursami	24	16
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	2	1
Łączna kwota dofinansowania	114 800,0 zł	89 500,00 zł
„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2025		
Liczba osób objętych konkursami	2157	3039
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	84	91
Łączna kwota dofinansowania	32 524 901,05 zł	45 735 089,11 zł
„OPIEKA 75+” edycja 2025		
Liczba osób objętych konkursami	1071	1267
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	46	46
Łączna kwota dofinansowania	4 857 272,00 zł	5 672 328,40 zł
„Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028” edycja 2025		
Liczba osób objętych programem	47 777	46 481
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	116	116
Łączna kwota dofinansowania	33 958 494,70zł	34 105 390,71 zł
„Pokonać bezdomność” edycja 2025		
Liczba osób objętych programem	230	240
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	2	2
Łączna kwota dofinansowania	322 207,50 zł	544 000,00 zł
„Centra opiekuńczo-mieszkalne” edycja 2025		
Liczba osób objętych programem	81	83
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	5	5
Łączna kwota dofinansowania	4 719 590,30 zł	3 024 715,21 zł
„Opieka wytchnieniowa” edycja 2025		
Liczba osób objętych programem	586	712
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	47	52
Łączna kwota dofinansowania	5 121 859,66 zł	4 940 931,73 zł
„Program rozwoju rodzinnych domów pomocy” edycja 2025		
Liczba osób objętych programem	89	95
Liczba jednostek, które uzyskały dofinansowanie	24	24
Łączna kwota dofinansowania	1 246 682,00 zł	1 462 111,46 zł

Źródło: opracowanie na podstawie danych z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie

1.10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Realizując zapisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organy administracji publicznej mogą wspierać lub powierzać realizację zadań publicznych, mających charakter działalności pożytku publicznego, organizacjom pozarządowym i innym uprawnionym podmiotom. Sferę zadań mających charakter działalności pożytku publicznego, określa art. 4 ust. 1 ww. ustawy, który wymienia 34 rodzaje zadań możliwych do zlecenia organizacjom pozarządowym.

Podjętą w 2025 r. współpracę samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi w zakresie polityki społecznej obrazuje tabela nr 11.

Zlecanie zadań w trybie działalności pożytku publicznego

Zlecanie realizacji zadań w trybie działalności pożytku publicznego odbywa się najczęściej po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert.

Na 135 jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej (w tym miasto Elbląg i Olsztyn wykonujące zadania gminy i powiatu), które wypełniły ankietę w systemie Webankieta, 66 wykazało współpracę samorządu z organizacjami pozarządowymi w formie zlecania zadań w trybie działalności pożytku publicznego. W dalszym ciągu jest to najczęściej stosowana forma współpracy samorządów z organizacjami pozarządowymi. W 2024 było to 60 samorządów.

W roku 2025 gminy i powiaty w województwie warmińsko-mazurskim zawarły 745 umów z 448 organizacjami pozarządowymi na realizację zadań w obszarze pomocy i wsparcia.

Z reguły te same jednostki samorządu terytorialnego, które zawarły umowy z organizacjami pozarządowymi na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w 2025 roku, zaplanowały tego typu działania również w roku 2026 – planuje się zawarcie 764 umów z 482 organizacjami.

Łączna kwota dotacji przekazanych w 2025 r. przez samorządy lokalne na zlecanie zadań w trybie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w obszarze pomocy i wsparcia, wyniosła ponad 145 819 tys. zł. W prognozach na 2026 rok przewiduje się, że łączna kwota przekazanych dotacji wyniesie ponad 165 984 tys. zł.

Wysokość środków przekazanych przez poszczególne samorządy lokalne w 2025 r. była bardzo zróżnicowana, przy czym najniższa suma przekazanych wówczas dotacji wyniosła 6200 zł (gmina Miłki), a najwyższa 42 644 tys. zł (Miasto Olsztyn).

Zlecanie zadań w trybie zamówień publicznych

W 2025 r. 22 samorządy lokalne zleciły zadania organizacjom pozarządowym w trybie zamówień publicznych. Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania wzrosła, z 33 w roku 2024 do 38 w roku 2025. Łączna wartość przekazanych środków wyniosła 8 841 tys. zł i była wyższa o 2 458 tys. zł w porównaniu do roku 2024. Prognozy na rok 2026 przedstawiają się następująco: 22 samorządy planuje zlecić zadania w trybie zamówień publicznych 45 organizacjom pozarządowym i przekazać na te zadania blisko 10 mln zł.

W powyższym trybie w 2025 roku zlecano głównie usługi opiekuńcze oraz udzielanie schronienia wraz z usługami dla osób w kryzysie bezdomności.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

W roku 2025 dwadzieścia siedem samorządów gminnych i powiatowych (2024 r. - 25 samorządów) zleciło realizację usług opiekuńczych o łącznej wartości przekazanych dotacji ponad 29 814 tys. zł. Zawarto w tym celu umowy z 31 podmiotami trzeciego sektora. Najwyższą wartość dotacji na zlecenie usług opiekuńczych wykazały gminy miejska Olsztyn i Elbląg, odpowiednio 8 189 tys. zł i 6 725 tys. zł. W kwestii liczby organizacji, którym zostaną zlecone usługi opiekuńcze prognozy na 2026 r. pozostają na tym samym poziomie. Planowany jest niewielki wzrost łącznej wartości przekazanych dotacji do 35 637 tys. zł.

W roku 2025 pięć samorządów zleciło sześciu organizacjom pozarządowym realizację specjalistycznych usług opiekuńczych. Od 2014 roku niezmienna jest niewielka liczba podmiotów trzeciego sektora, z którymi zawierane są umowy na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych. Wartość przekazanych w 2025 r. dotacji wykazana przez gminy to 1 609 tys. zł. Ogólna kwota dotacji przekazanych podmiotom trzeciego sektora w województwie warmińsko-mazurskim na realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w roku oceny była niższa o 447 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego, tj. zmniejszyła się z 2 056 tys. zł rozdysponowanych w 2024 roku do 1 609 tys. zł przekazanych w 2025 r.

W prognozach na 2026 rok sześć samorządów planuje zlecenie siedmiu organizacjom pozarządowym specjalistycznych usług opiekuńczych. Planowany jest wzrost łącznej wartości dotacji do kwoty 1 856 tys. zł. Zlecenie specjalistycznych usług opiekuńczych jest najmniej powszechną formą współpracy. Wynika to z faktu, iż w wielu środowiskach lokalnych nie występuje zapotrzebowanie na tego typu usługi.

Prowadzenie placówki pomocy społecznej

W roku 2025 prowadzenie placówek pomocy społecznej zlecono 34 organizacjom pozarządowym na łączną kwotę przekazanych dotacji 73 037 tys. zł. Najwięcej środków, tj. 31 502 tys. zł wydatkowano w gminie miejskiej Olsztyn, gdzie w celu prowadzenia placówek pomocy społecznej zawarto umowy z 10 podmiotami trzeciego sektora. Prognozy na 2026 r. są bardzo zbliżone do sytuacji w 2025 r.

Warto pamiętać, że współpraca jednostek samorządu terytorialnego oraz jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej w województwie warmińsko-mazurskim z organizacjami pozarządowymi często przybiera postać pozafinansową i polega m.in. na działaniach w zakresie dostarczania i dystrybucji żywności, zabezpieczenia podopiecznych w odzież, leki, środki opatrunkowe i higieniczne, współorganizowaniu konferencji, szkoleń, spotkań integracyjnych, pikników, zbiórek żywności itp.

Tabela 11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2024	Rok oceny 2025	Prognoza rok po ocenie
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	1	526	448	482
Liczba zleceń / umów	2	832	745	764
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	3	130 320 925	145 819 533	165 984 288
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	4	33	38	45
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	5	6 383 026	8 841 221	9 650 904
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ				
Usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	6	31	31	29
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	7	26 362 212	29 814 200	35 637 220
Specjalistyczne usługi opiekuńcze				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	8	5	6	7
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	9	2 056 489	1 609 359	1 856 000
Prowadzenie placówki pomocy społecznej				
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	10	35	34	34
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	11	65 791 766	73 036 995	80 358 445

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych jednostkowych OPS/CUS/PCPR

2. OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W KONTEKŚCIE REALIZACJI POLITYKI SPOŁECZNEJ PRZEZ SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

2.1. Opracowywanie i wdrażanie programów wojewódzkich

Realizacja polityki społecznej w województwie warmińsko-mazurskim opiera się o założenia *Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030*, będącej kluczowym dokumentem programowym w realizacji regionalnej polityki społecznej. Opracowanie, aktualizowanie i realizacja ww. strategii jest zadaniem obowiązkowym samorządu województwa. Stanowi ona integralną część strategii rozwoju województwa. W sposób kompleksowy i długofalowy określa cele strategiczne, operacyjne oraz kierunki niezbędnych do podjęcia działań, jest odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby i ma służyć rozwojowi kapitału ludzkiego i społecznego województwa.

W roku 2025 realizacja zapisów *Strategii polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2030* odbywała się w oparciu o następujące programy wojewódzkie i działania:

A. Warmińsko-Mazurski Program Polityki Prorodzinnej na lata 2022–2026

Kluczowym przedsięwzięciem realizowanym przez Samorząd Województwa w ramach ww. programu są Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny. Odbywają się one corocznie od 1999 roku na przełomie maja i czerwca. Ich celem jest wspieranie i integracja rodzin oraz społeczności lokalnych. W 2025 r. odbyły się XXVII Warmińsko-Mazurskie Dni Rodziny, które przebiegały pod hasłem przewodnim „Zaloguj się do rodziny”. Konferencja inauguracyjna miała miejsce 7 maja 2025 r. w Kuźni Społecznej Olsztynie. Wykład inauguracyjny zatytułowany „Technologie cyfrowe a rozwój emocjonalny i edukacyjny dzieci. Ryzyka nowych uzależnień. Co powinni wiedzieć rodzice?” wygłosiła Agnieszka Taper - edukatorka medialna z Fundacji Bonum Humanum. Z kolei o zagrożeniach związanych z funkcjonowaniem dziecka w sieci poinformowała komisarz Sylwia Bojarowicz z Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości w Olsztynie. Konferencję zakończył występ wokalny podopiecznych Pałacu Młodzieży im. Orłąt Lwowskich w Olsztynie. XXVII edycja Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny zakończyła się 7 czerwca 2025 r. w Braniewie, gdzie odbyła się konferencja wojewódzka poświęcona wsparciu rodzin. Towarzyszył jej festyn rodzinny z wieloma atrakcjami, do których należały występy artystyczne w Amfiteatrze Miejskim w Braniewie. Główną gwiazdą koncertu był zespół dziecięcy „Małe TGD”.

W obchody XXVII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny włączyły się 93 podmioty z całego województwa. Z roku na rok popularność tego przedsięwzięcia rośnie. Współorganizatorami lokalnych obchodów Dni Rodziny są nie tylko jednostki administracji publicznej, ale także placówki edukacyjne, ośrodki kultury, ośrodki pomocy społecznej, centra usług społecznych czy powiatowe centra pomocy rodzinie. Włączają się w nie także inne instytucje publiczne tj. urzędy pracy czy służby mundurowe oraz organizacje społeczne. Relacje z obchodów XXVII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny zostały opublikowane w Biuletynie Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

B. Program pn. „Warmia i Mazury Dla Dużej Rodziny”

31 maja 2016 r. Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego przyjął program pn. „Warmia i Mazury Dla Dużej Rodziny”, którego celem jest wsparcie rodzin wielodzietnych. Działania programu skierowane są do rodzin, których status został potwierdzony wydaniem Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, czyli rodzin (także zastępczych i rodzinnych domów dziecka), składających się z rodziców (rodzica), którzy mają na utrzymaniu co najmniej troje dzieci. Istotą programu jest wprowadzenie systemu ulg i zniżek dla rodzin wielodzietnych, oferowanych przez partnerów, którymi są podmioty usługowe i kulturalne działające na terenie naszego województwa. Członkom rodzin wielodzietnych przysługują liczne uprawnienia, m.in. w postaci tańszych biletów wstępu na wydarzenia kulturalne czy zniżek na dodatkowe zajęcia edukacyjne. Ponadto program stwarza dostęp do korzystniejszej oferty rekreacyjnej, turystycznej i innej. Program w pewnym stopniu pomaga odciążyć rodzinne budżety. Stanowi zachętę do kreatywnego, kulturalnego i wspólnego spędzania wolnego czasu, a także jest okazją do promocji naszego regionu, jako miejsca przyjaznego rodzinom wielodzietnym. Każdy członek rodziny wielodzietnej posiadający Kartę Dużej Rodziny może korzystać ze specjalnej oferty Partnerów Programu, których lista dostępna jest na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Partnerem programu może stać się każdy podmiot z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, oferujący system ulg i zniżek na świadczone usługi lub oferowane działania i inicjatywy prorodzinne. Wg stanu na 31 grudnia 2025 r. w programie „Warmia i Mazury dla Dużej Rodziny” uczestniczyło 57 partnerów a łączna liczba osób, które skorzystały z szeregu ulg/uprawnień w roku 2025 wyniosła 48 760 osób.

C. Warmińsko-Mazurski Program Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2023-2027

Program realizowany jest we współpracy z lokalnymi samorządami, instytucjami i placówkami, organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami, które zajmują się sprawami rodziny. W ramach realizacji ww. programu podejmuje się szereg działań i inicjatyw mających na celu wzmacnianie rodziny i systemu pieczy zastępczej w województwie. Jednym ze sposobów realizacji założeń programu jest coroczna Warmińsko-Mazurska Konferencja z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, którą przygotowuje Samorząd Województwa. W 2025 r. konferencję zorganizowano po raz dziesiąty. Otrzymała się ona 30 maja w Auli widowiskowo-konferencyjnej im. Anny Wasilewskiej w Olsztynie. W związku z jubileuszem, za codzienną pracę na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej, okolicznościowymi statuetkami „Diamant Dobroci i Serca” nagrodzono wszystkie powiatowe centra pomocy rodzinie z całego województwa, Elbląskie Centrum Usług Społecznych oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie. Ponadto, z myślą o dzieciach przebywających w pieczy zastępczej, przygotowano przedstawienie muzyczne pn. „Muzyczna podróż w krainę bajek- Disney Gala”, które obejrzało ponad 300 dzieci z pieczy rodzinnej i instytucjonalnej wraz z opiekunami.

Ponadto w celu wsparcia instytucjonalnej pieczy zastępczej w IV kwartale 2025 r. z inicjatywy ROPS odbyły się 3 szkolenia dla kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych z zakresu przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, w których udział wzięło 64 pracowników POW. W ramach jednego ze spotkań zorganizowano

także coroczne posiedzenie Konwentu Dyrektorów Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Innym przykładem realizacji założeń programowych jest projekt strategiczny pn. „Społeczny wymiar Warmii i Mazur – wsparcie i opieka (2023-2027)” realizowany w ramach programu Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur (FEWiM) 2021-2027. Beneficjentami projektu są powiaty i miasta na prawach powiatu, natomiast jednostkami realizującymi PCPR-y oraz MOPS w Olsztynie i ECUS. Podstawę działań projektowych stanowi idea deinstytucjonalizacji, która w przypadku pieczy zastępczej oznacza rozwijanie jej rodzinnych form. Istotą projektu jest objęcie wsparciem wszystkich podmiotów systemu pieczy zastępczej, czyli dzieci umieszczonych w pieczy (instytucjonalnej i rodzinnej), opiekunów i kandydatów na opiekunów oraz kadry jednostek organizacyjnych systemu pieczy zastępczej. Większość środków projektowych przeznaczona została na zapewnienie uczestnikom projektu wsparcia specjalistycznego, m.in. diagnoz i konsultacji lekarskich, psychologicznych, a także terapii i treningów umiejętności społecznych, organizacji grup wsparcia, wyjazdów edukacyjnych i wypoczynkowych oraz szkoleń i doradztwa. Ważnym elementem projektu jest również wsparcie usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej oraz promocja rodzicielstwa zastępczego. Na realizację tego typu działań 19 samorządom powiatowym przyznano łącznie ponad 45 mln zł.

WARMIŃSKO-MAZURSKI OŚRODEK ADOPCYJNY W OLSZTYNIE

Zadania Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego:

1. Przysposobienia dzieci w 2025 roku.

W 2025 roku Warmińsko-Mazurski Ośrodek Adopcyjny w Olsztynie kontynuował działania zmierzające do zabezpieczenia środowiska rodzinnego jak największej liczbie dzieci z uregulowaną sytuacją prawną, które zostały zgłoszone do Ośrodka. Dla 60 dzieci pozyskano rodziny przysposabiające (przysposobienia krajowe).

Tabela 12. Liczba przysposobionych dzieci w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 r. w podziale na wiek, płeć oraz miejsce pobytu przed przysposobieniem.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba dzieci			
		Olsztyn	Elk	Elbląg	Razem
1.	Dzieci przysposobione, z tego w wieku:	27	8	25	60
1.1.	poniżej 1 roku	2	0	1	3
1.2.	od 1 roku do 4 lat	19	7	20	46
1.3.	od 5 do 9 lat	6	1	4	11
1.4.	10 i więcej lat	0	0	0	0
2.	Dzieci przysposobione, z tego:	27	8	25	60
2.1.	dziewczęta	15	3	9	27
2.2.	chłopcy	12	5	16	33
3.	Dzieci przysposobione z orzeczeniem o niepełnosprawności	0	1	0	1
4.	Dzieci według miejsca pobytu przed przysposobieniem, w tym:	27	8	25	60
4.1.	w pieczy instytucjonalnej	4	0	0	4
4.2.	w rodzinnej pieczy zastępczej	23	8	25	56

4.3	w rodzinie biologicznej	0	0	0	0
-----	-------------------------	---	---	---	---

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ROPS

W stosunku do roku 2024 liczba dzieci przysposobionych w województwie warmińsko-mazurskim spadła o 8 dzieci (rok 2024 - 68 dzieci).

2. Działania merytoryczne Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie.

W 2025 roku do Ośrodka zgłosiły się 34 rodziny zainteresowane przysposobieniem dziecka. Sporządzono 17 opinii psychologiczno - pedagogicznych dotyczących kandydatów na rodziców przysposabiających. Ponadto pracownicy merytoryczni Ośrodka przeprowadzili 19 wywiadów adopcyjnych.

Tabela 13. Działania merytoryczne Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie w 2025 roku.

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Olsztyn	Ełk	Elbląg	Razem
1.	Poradnictwo prowadzone przez ośrodek adopcyjny	179	76	108	363
2.	Szkolenia prowadzone przez ośrodek adopcyjny dla kandydatów na rodziny przysposabiające	15 osób	0 osób	0 osób	15 osób
3.	Dzieci zgłoszone do Ośrodka z uregulowaną sytuacją prawną	127	68	105	300
4.	Kwalifikacja dziecka do przysposobienia	44	24	33	101
5.	Dzieci przysposobione w przysposobieniu krajowym	27	8	25	60
6.	Wsparcie psychologiczno-pedagogiczne w postępowaniu postadopcyjnym	19	31	44	94

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ROPS

3. Pozostałe zadania zrealizowane przez WMOA w Olsztynie w 2025 r.:

- ✓ W styczniu zrealizowano zajęcia edukacyjne nt. adopcji dla uczniów kl. VII Szkoły Podstawowej nr 7 z oddziałami integracyjnymi w Ełku.
- ✓ W lutym zorganizowano Dzień otwarty w OA Filia w Elblągu.
- ✓ W marcu i kwietniu Dyrektor WMOA spotkała się ze studentami kierunków pedagogicznych UWM w Olsztynie.
- ✓ W kwietniu odbyły się warsztaty wielkanocne „Wielkanoc tuż, tuż” dla rodzin adopcyjnych zorganizowane przez Filie Ośrodka w Ełku.
- ✓ W maju Filia Ośrodka w Ełku wsparła organizację międzyszkolnego święta przyjaźni pod hasłem „Przyjaciół to skarb” oraz organizację szkolnego konkursu plastycznego „Rodzinne drzewo genealogiczne”.

- ✓ W czerwcu WMOA w Olsztynie zorganizował piknik rodzin adopcyjnych w Stodole na Warmińskim Wzgórzu. Przeprowadzono również warsztaty informacyjno – edukacyjne dla studentów pedagogiki Akademii Nauk Stosowanych w Elblągu.
- ✓ W sierpniu Filia Ośrodka w Ełku zorganizowała piknik dla rodzin adopcyjnych i dzieci.
- ✓ We wrześniu zrealizowano reportaż w TVP3 nt. obecnej rzeczywistości adopcyjnej.
- ✓ W październiku i listopadzie odbyły się warsztaty dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej pod hasłem „Drogi do domu, czy i jak wspierać dziecko w procesie adopcyjnym”, zorganizowane przez OA w Olsztynie dla wszystkich organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej z województwa warmińsko-mazurskiego.
- ✓ W listopadzie zrealizowano spotkania z rodzinami adopcyjnymi w siedzibie Ośrodka w Olsztynie, oraz w Filiach w Ełku i w Elblągu z okazji Światowego Dnia Adopcji.

D. Warmińsko-Mazurski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2026

W 2025 roku w ramach Programu zrealizowano m.in. niżej wymienione zadania:

1. Dofinansowano zadanie realizowane przez Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku: dofinansowanie superwizji programów terapeutycznych w placówkach leczenia odwykowego w województwie warmińsko-mazurskim, w ramach którego przeprowadzono superwizje programów terapeutycznych w 24 placówkach (łącznie 200 godzin).
2. Zorganizowano trzydniowe szkolenie pn.: „Zrozumieć dziecko z FASD – mózg, zmysły, relacja. Praktyczne strategie wsparcia w przedszkolu i klasach I–III”. Szkolenie kierowane było do nauczycieli przedszkolnych i edukacji wczesnoszkolnej oraz wychowawców placówek opiekuńczo-wychowawczych. Podczas szkolenia kwalifikacje podniosło 50 osób.
3. Zorganizowano szkolenie dotyczące zachowań samobójczych dzieci i młodzieży dla pedagogów, nauczycieli, wychowawców świetlic socjoterapeutycznych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu 3 subregionów województwa warmińsko-mazurskiego: w Olsztynie, Elblągu oraz Ełku. Kwalifikacje w tych obszarach tematycznych podniosło łącznie 160 osób.
4. Przeprowadzono cykl szkoleń dotyczących zażywania substancji psychoaktywnych w Podejściu Skoncentrowanym na Rozwiązaniach (TSR), podczas którego swoje kwalifikacje podnieśli przedstawiciele placówek: edukacyjnych, opiekuńczo-wychowawczych, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz inne osoby pracujące bezpośrednio z dziećmi i młodzieżą. Podczas czterech dwudniowych cykli szkoleniowych kwalifikacje podniosło 100 osób.
5. Zorganizowano naradę szkoleniową pełnomocników/koordynatorów gminnych ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych specjalistów

pracujących w obszarze uzależnień. Podczas dwudniowej narady kwalifikacje podniosło 67 osób.

6. Przeprowadzono badanie ankietowe w ramach Europejskiego Programu Badań Ankietowych ESPAD: *Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną*. Badanie przeprowadzono na próbie reprezentatywnej uczniów szkół średnich z województwa warmińsko-mazurskiego w wieku 15-16 lat oraz w wieku 17-18 lat w momencie badania (łącznie 1 925 wywiadów ankietowych). Celem badania był przede wszystkim pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, ale także ocena czynników wpływających na rozpowszechnienie, ułożonych zarówno po stronie popytu na substancje, jak i ich podaży. Zbadano również postawy i zachowania nauczycieli i pedagogów szkolnych w obszarze profilaktyki adresowanej do młodzieży szkolnej (łącznie 100 nauczycieli i 30 pedagogów szkolnych).
7. Przekazano 140 000 zł Ośrodkowi Rehabilitacji Uzależnionych DOREN im. Berty Trusiewicz w Różewcu na dofinansowanie prac modernizacyjnych i inwestycyjnych.
8. Przekazano 110 800 zł Wojewódzkiemu Zespołowi Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie na dofinansowanie prac inwestycyjno-remontowych na Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Wojewódzkim Zespole Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.
9. Przekazano 100 000 zł Szpitalowi Psychiatrycznemu Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej w Węgorzewie na dofinansowanie remontu i modernizacji budynku w Wojewódzkim Ośrodku Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Giżycku.
10. Przekazano 51 945,10 zł Bankowi Żywności w Olsztynie na wyposażenie utworzonego przez Jednostkę Centrum Integracji Społecznej OD NOVA w Olsztynie.
11. Przekazano 30 000 zł Stowarzyszeniu Betel na wyposażenie utworzonego Centrum Integracji Społecznej w Nidzicy.
12. Przekazano 19 518 zł Fundacji Siódme Niebo na wyposażenie utworzonego przez Jednostkę Centrum Integracji Społecznej OAZA w Szczytnie.
13. Przekazano 154 800 zł siedmiu organizacjom pozarządowym na realizację 9 zadań w ramach konkursu ofert w obszarze profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia psychicznego. Zrealizowane zadania obejmowały tematykę profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień zarówno od alkoholu, jak i od innych substancji psychoaktywnych.

E. Warmińsko-Mazurski Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026

W ramach Programu w 2025 r. zrealizowano następujące zadania:

1. Zorganizowano szkolenie dla członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych ds. przeciwdziałania przemocy domowej pn.: „Aspekty prawne przeciwdziałania przemocy domowej z elementami superwizji”. Łącznie przeszkolono 117 osób – członków zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych oraz osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Przeprowadzono Akcję Otwarte Drzwi, w ramach której w dzień wolny od pracy, tj. w sobotę 6 grudnia 2025 r., placówki oraz instytucje niosące pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej były otwarte i służyły pomocą wszystkim zainteresowanym, którzy ze względu na codzienne obowiązki w dni powszednie nie mogli skorzystać z pomocy. W inicjatywę włączyły się 104 instytucje.
3. Przeprowadzono spotkanie szkoleniowe w formule on-line, które dotyczyło wykorzystywania w praktyce przepisów prawnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. W spotkaniu uczestniczyli specjaliści działający w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej z województwa warmińsko-mazurskiego – łącznie ponad 430 osób.
4. Zorganizowano konferencję (w ramach wojewódzkich obchodów kampanii Biała Wstążka, poświęconej przeciwdziałaniu przemocy wobec kobiet) mającą na celu upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie skutecznych metod przeciwdziałania przemocy domowej. Podczas konferencji wyróżnieni zostali także Kawalerowie Białej Wstążki, tj. mężczyźni, którzy zasłużyli się w pomocy kobietom doświadczającym przemocy. W 2025 r. przyznano sześć takich wyróżnień.
5. Przekazano 30 000 zł dwóm organizacjom pozarządowym na realizację 2 zadań w ramach otwartego konkursu ofert w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym: 20 200 zł Stowarzyszeniu Widzialna Ręka na realizację zadania: „#KtoJakNieTy? - Nie otwieraj drzwi przemocy!”, oraz 9 800 zł Fundacji Rozwoju Rodziny Psychologia Holistyczna na realizację zadania: "Nie złośczone się – profilaktyka zachowań przemocowych u przedszkolaków z Warmii i Mazur".

F. Wojewódzki program wyrównywania szans i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz pomocy w realizacji zadań na rzecz zatrudniania osób z niepełnosprawnościami na lata 2021-2026

W 2025 roku w ramach wyżej wymienionego programu zrealizowano następujące działania:

1. Dofinansowano ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, roboty budowlane dotyczące obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami w łącznej kwocie 1 664 199,00 zł, niżej wymienionym podmiotom:
 - Powiatowi Bartoszyckiemu na „Montaż windy osobowej w Domu Pomocy Społecznej w Bisztynku”, w wysokości 125 442,00 zł;
 - Polskiemu Stowarzyszeniu na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Giżycku na „Wymianę pokrycia dachowego na

budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Giżycku - część A", w wysokości 84 062,00 zł;

- Powiatowi Olsztyńskiemu na „Modernizację pomieszczeń sanitarnych w budynku Domu Pomocy Społecznej w Barczewie”, w wysokości 756 712,00 zł;
- Gminie Iłowo-Osada na „Przebudowę obiektu sportowo-rekreacyjnego w m. Narzym”, w wysokości 697 983,00 zł.

2. Dofinansowano koszty działania 10 zakładów aktywności zawodowej funkcjonujących na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (ZAZ w Giżycku, Elblągu, Kamionku Wielkim, Olsztynie, Biskupcu, Ostródzie, Bartoszcach, Pisz, Nidzicy i Kętrzynie) na łączną kwotę 16 111 400,00 zł.

Na dofinansowanie złożyły się środki PFRON będące w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego w wysokości 14 966 900,00 zł oraz środki budżetu Samorządu w wysokości 1 144 500,00 zł. Na koniec 2025 r.

Zakłady Aktywności Zawodowej (ZAZ) zatrudniały 476 osób, w tym 344 osoby ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 132 osoby personelu.

G. Program „Polityka senioralna województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2021-2027”

W ramach realizacji programu w 2025 r.:

1. Funkcjonowała Warmińsko-Mazurska Rada Seniorów III kadencji. Rada jest ciałem o charakterze inicjatywnym, doradczym i konsultacyjnym. Główny cel jej działania to tworzenie warunków do wykorzystania potencjału środowisk senioralnych poprzez ich reprezentowanie, wzmacnianie i integrowanie. W 2025 r. odbyły się cztery posiedzenia Zarządu Rady oraz cztery posiedzenia Rady Seniorów, w tym jedno posiedzenie wyjazdowe w Lidzbarku Warmińskim. Członkowie Rady zapoznali się z działaniami samorządu na rzecz osób starszych w Lidzbarku Warmińskim. Rada liczy aktualnie 33 członków.
2. W październiku 2025 r. zorganizowano konferencję z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Osób Starszych pt. „Czego potrzebują dzisiejsi Seniorzy? – budowanie lokalnego systemu wsparcia”. Podczas konferencji rozstrzygnięto także konkurs na Aktywnego Seniora/Seniorkę oraz Najlepszą Inicjatywę Seniorską Warmii i Mazur w 2025 r. Uczestnikami konferencji byli przedstawiciele władz lokalnych, ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych, organizacji pozarządowych oraz środowiska senioralnego (łącznie ok. 150 osób).
3. W dniach 24-25 listopada 2025 r. w Olsztynie spotkali się przedstawiciele gminnych rad seniorów z regionu. Wydarzenie pod nazwą „Wojewódzkie Spotkania Rad Seniorów” odbyło się już po raz ósmy. Organizatorem była Federacja Organizacji Socjalnych Województwa Warmińsko-Mazurskiego FOsa oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Spotkania gminnych rad seniorów mają na celu wymianę doświadczeń, zapoznanie się z modelowo działającymi radami oraz prezentację dobrych praktyk.

H. Realizacja „Warmińsko-Mazurskiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej na lata 2023–2030”

Jednym z ważniejszych elementów wdrażania ww. Programu była realizacja zadania Koordynacja ekonomii społecznej w regionie w ramach projektu niekonkurencyjnego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pn. „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (opisanego w pkt 2.4).

2.2. Realizacja Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 w zakresie Priorytetu 9 Włączenie i Integracja EFS+

Priorytet 9 Włączenie i Integracja EFS+ Programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 ukierunkowany jest na aktywizację społeczną oraz zawodową osób doświadczających ubóstwa i/lub wykluczenia społecznego, integrację i zwiększenie dostępności oraz jakości usług społecznych kierowanych w szczególności do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz rodzin najbardziej potrzebujących pomocy, integrację społeczną obywateli państw trzecich.

Celami szczegółowymi Priorytetu 9 są:

- aktywne włączenie osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym poprzez poprawę i wzmocnienie ich sytuacji społeczno-zawodowej oraz wzrost zatrudnienia poprzez rozwój ekonomii społecznej;
- integracja społeczno-gospodarcza obywateli państw trzecich, w tym migrantów;
- zwiększenie dostępności usług zdrowotnych;
- zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług społecznych;
- wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci.

W ramach Priorytetu 9 Włączenie i Integracja EFS+ w 2025 roku ogłoszono 9 naborów w ramach Działania:

- 9.4 Usługi społeczne dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – 1 konkurs – alokacja przeznaczona na konkurs – 30 mln zł.
- 9.5 Usługi społeczne dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu – ZIT – 4 konkursy - alokacja przeznaczona na konkursy 56 433 072,12 zł.
- 9.6 Usługi zdrowotne – 1 konkurs – alokacja przeznaczona na konkurs – 9,5 mln zł.
- 9.8 Usługi społeczne na rzecz rodzin i osób w kryzysie bezdomności – ZIT – 3 konkursy - alokacja przeznaczona na konkurs – 24,5 mln zł.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej odpowiedzialny jest również za wdrażanie Działania 7.4 Zdrowie w miejscu pracy, jednak w 2025 r. nie został ogłoszony żaden konkurs w ramach ww. Działania.

W 2025 roku zawarto 115 umów o dofinansowanie projektów.

- 18 umów z Działania 9.1 o łącznej wartości 16 564 209,67 zł,
- 44 umowy z Działania 9.4 o łącznej wartości 67 340 985,72 zł,
- 2 umowy z Działania 9.5 o łącznej wartości 23 450 947,27 zł,
- 38 umów z Działania 9.7 o łącznej wartości 29 405 534,15 zł,
- 13 umów z Działania 9.8 o łącznej wartości 9 421 274,52 zł.

2.3. Organizowanie kształcenia kadr pomocy społecznej

W 2025 r. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej zorganizował, ze środków budżetu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jedno szkolenie dla kadry kierowniczej centrów usług społecznych, ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie województwa warmińsko-mazurskiego. Tematem szkolenia było zarządzanie superwizyjne. Łącznie przeszkolono 94 osoby.

2.4. Realizacja projektu niekonkurencyjnego Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur”

W grudniu 2023 r. została podpisana umowa o dofinansowanie realizacji projektu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pt. „Spójna Polityka Społeczna Warmii i Mazur” w ramach Działania 04.13. Wysokiej jakości system włączenia społecznego, Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Plus i budżetu państwa. Wartość projektu: 18 287 936,90 zł, a jego okres realizacji: 1.10.2023-31.12.2028 r.

Celem projektu jest uspołnienie polityki włączenia społecznego realizowanej w regionie Warmii i Mazur, jak również wypracowanie mechanizmu jej sprawniejszej koordynacji i lepszego przepływu informacji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym oraz różnymi podmiotami wewnątrz województwa.

Projekt zakłada działania w zakresie usług społecznych, pomocy społecznej, ekonomii społecznej i aktywnej integracji, służące poprawie efektywności i koordynacji działań w zakresie włączenia społecznego, realizowane na poziomie województwa warmińsko-mazurskiego.

Efektem Projektu będzie objęcie wsparciem 914 pracowników zatrudnionych w instytucjach i podmiotach działających na rzecz włączenia społecznego, z czego 869 podniesie swoje kwalifikacje.

Najważniejsze wydarzenia w ramach projektu w 2025 roku:

Badania, analizy i programowanie polityki społecznej w regionie

W 2025 roku zrealizowano szereg badań i analiz na poziomie województwa potrzebnych do skutecznej realizacji działań w zakresie włączenia społecznego:

- Badanie dotyczące zjawiska bezdomności oraz usług społecznych realizowanych w województwie warmińsko-mazurskim na rzecz osób w kryzysie bezdomności w 2024 r.
- Wykaz podmiotów świadczących usługi społeczne w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r.
- Analiza problemów społecznych województwa warmińsko-mazurskiego w ujęciu pomocy społecznej za rok 2024.
- Problemy społeczne województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2014-2024 w ujęciu statystycznym.
- Informacja na temat centrów i klubów integracji społecznej funkcjonujących w województwie warmińsko-mazurskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.
- Monitoring spółdzielni socjalnych w województwie warmińsko-mazurskim wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.
- Raport o stanie ekonomii społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2024 r.
- Raport z diagnozy potrzeb szkoleniowo-doradczych.
- Raport z badania dotyczącego sytuacji rodzin z dziećmi w województwie warmińsko-mazurskim i realizowanych na ich rzecz usług społecznych. Termin realizacji badania to październik 2024 – luty 2025 r.

Ponadto przyjęto Warmińsko-Mazurski Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji na lata 2026-2028 oraz zlecono badanie dotyczące zapotrzebowania na usługi społeczne wśród samotnych osób starszych w województwie warmińsko-mazurskim. Termin realizacji badania to lipiec 2025 – styczeń 2026 r.

Wsparcie doradcze w planowaniu i wdrażaniu usług społecznych

- Zorganizowano regionalną konferencję pt. *„Jak pomóc rodzinie w kryzysie – usługi społeczne i system wsparcia”*, w której udział wzięło 150 przedstawicieli instytucji pomocy i integracji społecznej, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji wspierających rodzinę, pieczę zastępczą i adopcję oraz podmiotów ekonomii społecznej.
- Zorganizowano 3 warsztaty pn. „CUS w pigułce” dla łącznie 45 osób, które dostarczyły uczestnikom skompensowanej wiedzy dotyczącej procesu tworzenia i funkcjonowania centrum usług społecznych.
- W czerwcu odbyła się 3-dniowa wizyta studyjna do centrów usług społecznych oraz podmiotów realizujących usługi społeczne w województwie mazowieckim i kujawsko-pomorskim dla 25-ciu przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego i kierownictwa ośrodków pomocy społecznej.
- W październiku odbyła się wizyta studyjna zagraniczna do Włoch, której celem było poznanie nowoczesnych rozwiązań w obszarze usług społecznych, wymiana doświadczeń z instytucjami zagranicznymi oraz ocena możliwości

wdrożenia dobrych praktyk w regionie. W wizycie tej wzięło udział 20-tu przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego.

- Kontynuowano doradztwo specjalistyczne dotyczące tworzenia oraz funkcjonowania Centrów Usług Społecznych w 3 obszarach:
 - gotowości ops do utworzenia CUS - dla 28 gmin,
 - diagnozy potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej - dla 40 gmin,
 - aspektów prawnych - dla 39 gmin.
- Realizowano doradztwo specjalistyczne dla 71 JST/PCPR/ OPS/CUS z zakresu tworzenia i wdrażania Lokalnych Planów Rozwoju Usług Społecznych.
- Dla 21 jednostek na szczeblu powiatowym przeprowadzono doradztwo specjalistyczne dotyczące planowania i realizacji działań z zakresu deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych, w tym w pieczy zastępczej.
- Zorganizowano 4 seminaria współpracy międzyinstytucjonalnej dla 120 osób - przedstawicieli instytucji pomocy społecznej, podmiotów zajmujących się pomocą i integracją społeczną, instytucji wspierania rodziny, pieczy zastępczej i adopcji z województwa warmińsko-mazurskiego oraz ich otoczenia, które odbyły się w Iławie, w Mrągowie, w Lidzbarku Warmińskim oraz w Szczytnie.
- Cztery doradczynie ROPS przeprowadziły doradztwo dla 30 JST/CUS/OPS w zakresie rozwoju usług społecznych oraz kluczowych zagadnień związanych z tworzeniem i funkcjonowaniem CUS-ów oraz opracowywaniem LPDI.
- Wyprodukowano spot dotyczący działalności centrów usług społecznych z województwa warmińsko-mazurskiego oraz rozwoju usług społecznych świadczonych w środowiskach lokalnych. Celem spotu jest promocja CUS i usług społecznych, przełamanie stereotypów dotyczących pomocy społecznej oraz upowszechnianie zaangażowania społecznego.

Szkolenia

Wzmacniano potencjał instytucjonalny, organizacyjny oraz kompetencyjny instytucji pomocy i integracji społecznej m. in. poprzez organizację szkoleń i superwizji dla pracowników jednostek samorządu terytorialnego, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej, ośrodków pomocy społecznej, centrów usług społecznych, powiatowych centrów pomocy rodzinie, tj.:

- od lutego do grudnia 2025 r. przeprowadzono 660 godzin superwizji pracy socjalnej indywidualnej i grupowej w ośrodkach pomocy społecznej;
- zorganizowano 4 szkolenia dla kadry Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej;
- zrealizowano szkolenie z zakresu I stopnia specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny;
- zorganizowano szkolenia stacjonarne pn. „Wypalenie zawodowe” (łącznie 32 uczestników);

- szkolenie zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie szkoleń dla pracowników centrum usług społecznych (hybrydowe - łącznie ze szkolenia skorzystało 80 osób);
- szkolenia online pn. „Rodzinny wywiad środowiskowy jako narzędzie metodycznej pracy pracownika socjalnego” (łącznie dla 30 osób);
- szkolenia online pn. „Zasady prowadzenia mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego dla wychowanków pieczy zastępczej” (łącznie 30 osób);
- szkolenia online pn. „Wsparcie procesu integracji cudzoziemców” (łącznie 30 osób);
- szkolenia online pn. „Uwrażliwienie na kwestie różnorodności i niedyskryminacji grup społecznych” (łącznie 30 osób);
- szkolenia stacjonarne pn. „Diagnoza rodziny. Tworzenie planu pracy z rodziną oraz planu pomocy dziecku, jako skuteczne narzędzie pracy” (łącznie dla 48 osób);
- szkolenia stacjonarne pn. „Skuteczna komunikacja w trudnych sytuacjach w pracy z rodziną –rozwiązywanie konfliktów z elementami mediacji” (dla 32 osób);
- szkolenia stacjonarne pn. „Podniesienie poziomu bezpieczeństwa osobistego pracowników socjalnych podczas wykonywania czynności zawodowych” (łącznie dla 48 osób);
- jednodniowe szkolenia pn. „Opracowanie i realizacja kontraktów socjalnych” (łącznie dla 45 osób).

Koordinacja ekonomii społecznej w regionie

Zespół ds. ekonomii społecznej zorganizował:

- 4 posiedzenia Warmińsko-Mazurskiego Komitetu Rozwoju ES;
- seminarium dla powiatowych zespołów ds. rozwoju ekonomii społecznej pn. „Siła usług społecznych – kluczowe wyzwania, rozwiązania, współpraca między JST-PES” (łącznie dla 83 osób);
- regionalne spotkanie dotyczące współpracy powiatowych urzędów pracy i ośrodków pomocy społecznej w kontekście rozwoju ekonomii społecznej na Warmii i Mazurach (łącznie dla 87 osób);
- spotkania monitoringowe Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej w Olsztynie, Kamionce k/Nidzicy, Elblągu oraz spotkanie przedstawicieli sieci OWES, które miało miejsce w Wilkasach k/Giżycka (łącznie dla 98 osób);
- spotkania Regionalnej Platformy Współpracy na Rzecz Rozwoju Ekonomii Społecznej, których głównym celem było dalsze wzmacnianie sieci kooperacji podmiotów reintegracyjnych oraz wymiana doświadczeń i informacji o współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów reintegracyjnych w obszarze usług społecznych (łącznie dla 128 osób);
- szkolenia podnoszące kompetencje pracowników oraz kadry zarządzające Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej z Olsztyna, Elbląga, Nidzicy oraz Ełku (łącznie dla 98 osób);

- 4 warsztaty dla jednostek samorządu terytorialnego pn. „Akademia Ekonomii Społecznej dla Samorządowca” (łącznie dla 82 osób);
- zajęcia z zakresu przedsiębiorczości społecznej dla młodzieży w 40 szkołach ponadpodstawowych (łącznie dla 617 osób);
- posiedzenie członków Kapituły Znak Promującego Ekonomię Społeczną Zakup Prospołeczny, która pozytywnie zarekomendowała wnioski 5 podmiotów ekonomii społecznej ubiegających się o przyznanie Certyfikatu „Zakup Prospołeczny”;
- grę terenową w Giżycku oraz Iławie dla młodzieży szkolnej, która została Laureatem Konkursu Ambasador Ekonomii Społecznej w Kategorii Szkoła Przyjazna Ekonomii Społecznej w 2024 r. (łącznie dla 47 osób);
- wyjazd studyjny do województwa pomorskiego oraz zachodniopomorskiego dla przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej z Warmii i Mazur (łącznie dla 20 osób).

Ponadto Zespół wziął udział w trzydniowej wizycie studyjnej pn. Forum Inicjatyw Lokalnych Przedsiębiorcza Polska Wschodnia.

2.5. Inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej

Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego corocznie, poczynając od 2001 roku, przyznaje nagrody, a do 2024 r. także wyróżnienia indywidualne i zespołowe, pracownikom pomocy i integracji społecznej, a także aktywnym liderom organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego. W jubileuszowej edycji w 2025 roku:

- a) zmianie uległa nazwa uroczystości z: *Nagrody i Wyróżnienia Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie pomocy i integracji społecznej* na: *Nagroda Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie polityki społecznej*;
- b) do nagradzanego obszaru pomocy i integracji społecznej, dołączyły trzy nowe kategorie tj.:
 - wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
 - przeciwdziałanie przemocy domowej i uzależnieniom,
 - rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

Celem przyznawania nagród jest wyróżnienie i docenienie osiągnięć oraz promocja nowoczesnych i twórczych rozwiązań w dziedzinie polityki społecznej.

Nagroda Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie polityki społecznej w roku 2025, była przyznawana w dwóch kategoriach: indywidualnej i zespołowej.

W 2025 roku nagrodę indywidualną otrzymało 8 osób oraz przyznano 8 nagród zespołowych.

2.6. Zlecanie organizacjom pozarządowym zadań z obszaru polityki społecznej

W ramach realizacji Programu współpracy Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025 ogłoszone zostały łącznie – cztery otwarte konkursy ofert na wykonanie zadań Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego: z zakresu pomocy społecznej, z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami, z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz konkurs ofert z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Drugi z konkursów był dofinansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, będących w dyspozycji Samorządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W wyniku rozstrzygnięcia ww. konkursów:

- z zakresu pomocy społecznej dofinansowanych zostało 15 zadań publicznych na łączną kwotę 200 000,00 zł;
- z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami wybrano do realizacji 25 zadań o łącznej wartości przekazanej dotacji 1 168 090,00 zł;
- z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dofinansowano 9 zadań na kwotę 154 800 zł, określonych w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2026;
- z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej przekazano 2 dotacje w wysokości 30 000,00 zł.

W ramach powyższych dotacji udzielonych organizacjom pozarządowym i innym uprawnionym podmiotom dofinansowano m.in.:

- 1) zajęcia z logopedą, psychologiem, fizjoterapeutą, terapeutą integracji sensorycznej,
- 2) zajęcia sportowo-ruchowe, taneczne z elementami HIP-HOP, robotyki, piłki nożnej, na basenie, ogólnorozwojowe,
- 3) warsztaty rękodzielnicze, muzyczne, kosmetyczne, umiejętności cyfrowych,
- 4) asystencję osobistą dla osób z niepełnosprawnościami,
- 5) kampanie informacyjne i edukacyjne na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji,
- 6) wspieranie działań w zakresie integracji międzypokoleniowej, aktywności społecznej, w tym wolontariatu osób starszych i promowania pozytywnego wizerunku osób starszych,
- 7) rzecznictwo środowisk seniorskich, w tym rozwój Społecznej Rady Seniorów Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- 8) wsparcie tworzenia i rozwoju potencjału gminnych rad seniorów,
- 9) wspieranie działań ukierunkowanych na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży (m.in. poprzez rozwój edukacji, organizację zajęć dodatkowych, kół zainteresowań itp.),

- 10) wspieranie działań na rzecz osób bezdomnych,
- 11) wspieranie realizacji programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej oraz wskazującej, w tym programów zalecanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego,
- 12) wspieranie systemu pomocy dla osób w różnym wieku, będących w kryzysie psychicznym spowodowanym uzależnieniem, w tym dostępu do konsultacji za pośrednictwem narzędzi teleinformatycznych, telefony wsparcia i zaufania,
- 13) wspieranie programów profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej,
- 14) wspieranie kampanii oraz działań naprawczych skierowanych do osób prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu,
- 15) dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz szkoleń dla rodziców realizowanych w szkołach oraz lokalnie, obejmujących tematykę przemocy rówieśniczej w szkołach i środowiskach lokalnych.

Ponadto w 2025 roku wpłynęły dwie oferty z zakresu pomocy społecznej, zgodnie z art. 19a ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na łączną kwotę 19 900,00 zł, które zostały w pełni zrealizowane.

Liczba mieszkańców województwa – uczestników ww. dofinansowanych projektów z zakresu polityki społecznej wyniosła łącznie 17 639 osób.

3. WNIOSKI I REKOMENDACJE DOTYCZĄCE REALIZACJI POLITYKI SPOŁECZNEJ NA POZIOMIE WOJEWÓDZKIM

Ocena zasobów pomocy społecznej została sporządzona m.in. w oparciu o dane z poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego oraz informacje dotyczące realizacji polityki społecznej na szczeblu wojewódzkim.

Diagnoza głównych problemów społecznych w województwie warmińsko-mazurskim oraz odpowiedź na potrzeby kadrowo-infrastrukturalne zawarte w Ocenie znajdują odzwierciedlenie w działaniach realizowanych przez Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

WSPIERANIE RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ			
WNIOSKI		REKOMENDACJE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	Pomimo rozwoju form opieki nad dziećmi do 3 r.ż. (żłobki, kluby dziecięce), głównie w dużych miastach, dostęp do nich jest nierówny. Zbyt mało jest ich na terenach wiejskich.	Rozwój form opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie), głównie w mniejszych miejscowościach regionu, dedykowanych również dzieciom ze szczególnymi potrzebami i/lub z niepełnosprawnościami (z wykorzystaniem rządowego programu „Aktywny Maluch 2022-2029”).	1. „Aktywny Maluch 2022-2029” 2. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
2.	Natężenie problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach wzrasta, co powoduje rosnące zapotrzebowanie na pomoc specjalistyczną. Dostępność do poradnictwa specjalistycznego jest w dalszym ciągu niewystarczająca.	1. Realizacja usług profilaktycznych dla rodzin, w tym: – tworzenie grup wsparcia, grup samopomocowych, – organizacja szkoleń zwiększających kompetencje wychowawcze rodziców, w tym treningi kompetencji rodziców – Szkoła dla Rodziców, – tworzenie rodzin wspierających, – rozwój usług mediacyjnych, wsparcia pedagogicznego i psychologicznego adresowanego zarówno do rozstających się rodziców, jak i do dzieci przeżywających stratę, poradnictwo rodzinne oraz wsparcie dziecka w sytuacji kryzysu w rodzinie, okołorozwodowe, – usługi dla rodzin z dziećmi doświadczającymi przemocy, – wsparcie psychoterapeutyczne dla dzieci w rodzinach biologicznych, – wsparcie dziecka w kryzysie w placówkach wsparcia dziennego (tworzenie świetlic i rozwój ich oferty), – konkursy na usługi społeczne w zakresie wspierania rodziny.	1. Budżet JST 2. Fundusz Pracy – KFS 3. Programy rządowe 4. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 - projekt koordynacyjny 5. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 6. Prywatne środki zainteresowanych osób 7. Środki niepubliczne (NGO)

		2. Zatrudnianie specjalistów w celu zwiększenia dostępności poradnictwa specjalistycznego, w tym: poradnictwa pedagogicznego, poradnictwa logopedycznego, poradnictwa psychologicznego, poradnictwa psychiatrycznego, poradnictwa prawnego, integracji sensorycznej, rehabilitacji ruchowej, poradnictwa rodzinnego, poradnictwa małżeńskiego, usług terapeutycznych, terapii uzależnień, terapii dla sprawców przemocy, inne. 3. Rozwijanie asystentury rodzinnej i zapewnienie osobom wykonującym ten zawód lepszego statusu zawodowego. 4. Wsparcie szkoleniowe asystentów rodziny, w tym superwizja. 5. Realizacja szkoleń specjalistycznych i trenerskich. 6. Wdrażanie w powiatach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” na rzecz wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci z niepełnosprawnościami oraz zagrożonych niepełnosprawnością. 7. Wspieranie tworzenia ośrodków i punktów wczesnej interwencji dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością. 8. Organizowanie zespołów wczesnego wspomagania rozwoju dzieci.	
3.	Niewystarczająca liczba miejsc koordynacji usług społecznych, np. centra usług społecznych.	Tworzenie nowych oraz wsparcie już funkcjonujących centrów usług społecznych, których celem jest koordynowanie świadczenia usług dostosowanych do potrzeb lokalnych społeczności.	1. Budżet JST 2. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 3. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
4.	Rodzicielstwo zastępcze jest w kryzysie (starzenie się rodzin, wypalenie zawodowe).	Realizowanie działań z zakresu rozwoju i wspierania pieczy zastępczej: – rozwijanie specjalistycznego poradnictwa dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą (doradztwa, warsztatów i szkoleń, w szczególności superwizji), – objęcie kompleksowym i wysokiej jakości poradnictwem specjalistycznym dzieci przebywających w pieczy zastępczej, – organizacja wsparcia edukacyjnego dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej, – wspieranie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej w procesie usamodzielnienia, – upowszechnianie w systemie pieczy zastępczej rodzin pomocowych,	1. Budżet JST 2. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 (Projekt strategiczny „Społeczny wymiar Warmii i Mazur – wsparcie i opieka”) 4. Środki niepubliczne (NGO)
5.	Niewystarczająca liczba mieszkań treningowych dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej, które umożliwiłyby im lepsze przygotowanie do usamodzielnienia.		
6.	Niewystarczająca liczba lokali na potrzeby tworzenia zawodowych rodzin zastępczych czy rodzinnych domów dziecka jest jednym z głównych czynników utrudniających		

	rozwój pieczy zastępczej w województwie warmińsko-mazurskim.	– rozwijanie współpracy międzyinstytucjonalnej w obszarze pieczy zastępczej, – budowa/zakup/dostosowanie/modernizacja/adaptacja mieszkań/pomieszczeń na potrzeby pieczy zastępczej oraz inne inwestycje w infrastrukturę służącą pieczy zastępczej – zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji, – doskonalenie zawodowe kadr jednostek pomocowych/ kandydatów i opiekunów zastępczych oraz pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych.	5. Prywatne środki zainteresowanych osób
WSPIERANIE OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ			
WNIOSKI		REKOMENDACJE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	Ponad połowa spośród osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej to osoby korzystające długotrwale.	1. Zwiększanie efektywności działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej np. poprzez standaryzację usług, wzmacnianie i profesjonalizację kadry, stosowanie innowacyjnych rozwiązań i narzędzi wspierających podopiecznych pomocy społecznej. 2. Wdrażanie w jst Modelu Kooperacji, czyli współpracy międzyinstytucjonalnej podmiotów z różnych sektorów polityki społecznej na rzecz wsparcia jednostki i rodzin korzystających ze wsparcia pomocy społecznej. 3. Prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocy społecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej. 4. Rozwój usług adekwatnych do potrzeb osób długotrwale bezrobotnych, w szczególności: świadczonych w klubach integracji społecznej, centrach integracji społecznej oraz w spółdzielniach socjalnych.	Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027
2.	Słabo rozpowszechnione są nowoczesne formy pracy z osobami wykluczonymi i zagrożonymi wykluczeniem społecznym typu streetworking.	1. Rozwój nowych usług w miejscach czasowego pobytu (ogrzewalniach, noclegowniach, schroniskach), w tym m.in.: – streetworkingu, – poradnictwa specjalistycznego, – usług terapeutycznych. 2. Realizacja programów pilotażowych w zakresie transformacji i rozwoju zdeinstytucjonalizowanych usług w placówkach całodobowych.	1. Budżet JST 2. Programy rządowe, m.in. Program „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 4. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 – projekt koordynacyjny

			5. Środki niepubliczne (NGO)
3.	Niewystarczająco rozwinięty system wsparcia specjalistycznego dla osób znajdujących się z kryzysie bezdomności, w tym w zakresie poradnictwa terapeutycznego, prawnego, psychologicznego.	1. Rozwój usług profilaktycznych dla osób zagrożonych bezdomnością, m.in.: – usług nieodpłatnej pomocy prawnej, – pracy z dłużnikami (odpracowywanie długu), – usług aktywizacji zawodowej, – pracy socjalnej np. współpracy z rodziną i najbliższym środowiskiem, asystentury, wspierania dostępu do usług medycznych, w tym psychiatrii i terapii uzależnień, – zapewnienia lokalu tymczasowego, – programów usamodzielniających dedykowanych wychowankom pieczy zastępczej oraz placówkom opiekuńczo-wychowawczym, – asystencji usamodzielniania, – pretreningu mieszkaniowego. 2. Realizacja gminnych programów przeciwdziałania bezdomności. 3. Realizacja mieszkaniowych programów treningowych.	1. Budżet JST 2. Budżet województwa warmińsko-mazurskiego 3. Programy rządowe, m.in. Program „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” 4. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027
4.	Niewystarczająca liczba mieszkań treningowych/wspomaganych z przeznaczeniem dla osób w kryzysie bezdomności.	1. Programy przeciwdziałania bezdomności oparte na modelu „najpierw mieszkanie”. 2. Społeczne agencje najmu, zapewniające możliwość wynajęcia lokalu mieszkalnego m.in. osobom w kryzysie bezdomności lub zagrożonym wykluczeniem mieszkaniowym. 3. Mieszkania ze wsparciem (najem połączony z towarzyszącymi usługami środowiskowymi np. asystentura, wsparcie psychologiczne).	1. Budżet JST 2. Programy rządowe, m.in. Program „Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym” 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027
WSPARCIE OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI ORAZ OSÓB W KRYZYSIE PSYCHICZNYM			
WNIOSKI		REKOMENDACJE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	W dalszym ciągu system wsparcia osób z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania nie jest rozwinięty i skoordynowany w wystarczającym stopniu, w szczególności ograniczony jest dostęp do usług rehabilitacyjnych.	1. Rozwój usług świadczonych osobom z niepełnosprawnościami w miejscu zamieszkania w oparciu o zdeinstytucjonalizowane formy wsparcia, w tym: – usługi sąsiedzkie, – usługi asystenta osoby z niepełnosprawnością, – specjalistyczne usługi opiekuńcze,	1. Programy rządowe, w tym „Usługi opiekuńcze dla osób niepełnosprawnych”, „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – Fundusz Solidarnościowy, „Opieka 75+”

	Brakuje wysokiej jakości usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych, asystentów osób z niepełnosprawnościami, usług sąsiedzkich.	– wsparcie psychologiczne i terapeutyczne, – kręgi wsparcia. 2. Rozwój usług rehabilitacyjnych oraz uruchamianie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego, pielęgnacyjnego, itp.	2. Programy PFRON 3. Fundusz Solidarnościowy 4. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 5. Prywatne środki zainteresowanych osób 6. Środki niepubliczne (NGO)
2.	Województwo charakteryzuje problem ograniczonej dostępności do usług z powodu barier transportowych, dotyczących w szczególności mieszkańców obszarów wiejskich oraz północnych i wschodnich obszarów województwa.	Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu i zwiększeniu dostępności usług, m.in. poprzez rozwój usług transportowych typu door to door.	1. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 2. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
3.	Niewystarczająco rozwinięty jest system wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, w szczególności miejsc opieki wytchnieniowej, szkoleń, wsparcia informacyjnego i psychologicznego.	Rozwój opieki wytchnieniowej w formie dziennej i całodobowej oraz usług społecznych wspierających członków rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę nad osobą z niepełnosprawnościami.	1. Budżet JST 2. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 3. Programy rządowe, w tym „Opieka wytchnieniowa”, Fundusz Solidarnościowy
4.	W województwie niedostatecznie rozwinięty jest system mieszkalnictwa o charakterze wspomagającym.	Rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomaganego z szerokim pakietem wsparcia specjalistycznego, sieci centrów opiekuńczo-mieszkalnych oraz innych form grupowego mieszkalnictwa osób z niepełnosprawnością (np. wspomaganych społeczności mieszkaniowych).	1. Budżet JST 2. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 3. Programy rządowe, w tym „Za życiem”, „Centra opiekuńczo-mieszkalne”, „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” – Wspomagane Społeczności Mieszkaniowe
5.	Na terenie większości powiatów województwa warmińsko-		1. Budżet JST

	mazurskiego nie ma dziennych oddziałów opieki psychiatrycznej.		
6.	Niewielka liczba placówek oraz zbyt mała liczba psychiatrów zajmujących się leczeniem psychiatrycznym dorosłych oraz dzieci i młodzieży.	1. Wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób w kryzysie psychicznym w miejscu zamieszkania poprzez pracę zespołów leczenia środowiskowego, usługi sąsiedzkie, specjalistyczne usługi opiekuńcze, grupy wsparcia. 2. Deinstytucjonalizacja świadczenia usług zdrowotnych i opieki długoterminowej, w tym środowiskowych form opieki dla osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi, w celu poprawy ich dostępności i jakości poprzez inwestycje w infrastrukturę (w tym zakup sprzętu i aparatury medycznej), jak również rozwój Centrów Zdrowia Psychicznego, w tym dla dzieci i młodzieży. 3. Realizacja programów usamodzielniających i prozatrudnieniowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób w kryzysie psychicznym.	2. Programy rządowe - budżet MZ, MEN 3. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 4. Środki publiczne – NFZ 5. Środki niepubliczne (NGO)
7.	Wsparcie psychologiczne dla dzieci i młodzieży w szkołach i poradniach psychologiczno-pedagogicznych jest niewystarczające.		
WSPARCIE OSÓB STARSZYCH			
WNIOSKI		REKOMENDACJE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	W dalszym ciągu niedostatecznie rozwinięty jest system wsparcia dla osób starszych w miejscu zamieszkania, brakuje w szczególności wysokiej jakości usług.	Rozszerzenie wsparcia dedykowanego osobom starszym w miejscu zamieszkania, w tym w oparciu o zdeinstytucjonalizowane formy opieki, tj.: usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, usługi asystenckie, usługi sąsiedzkie, usługi teleopiekuńcze, usługi telemedyczne, rozwój wolontariatu, usługi zdrowotne (medyczne, pielęgniarstwo, specjalistyczne pielęgniarstwo, opiekuńcze, fizjoterapeutyczne, rehabilitacyjne), wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, ortopedycznego, pielęgnacyjnego, itp.	1. Budżet JST 2. Budżet województwa warmińsko-mazurskiego 3. Programy rządowe, w tym: „Opieka 75+”, „Korpus Wsparcia Seniorów” 4. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 5. Środki publiczne NFZ 6. Prywatne środki zainteresowanych osób 7. Środki niepubliczne (NGO)
2.	Województwo charakteryzuje problem wykluczenia komunikacyjnego. Dostępność mieszkańców do usług jest słaba lub bardzo słaba, w szczególności dotyczy to osób zamieszkujących obszary wiejskie oraz północnych i	Podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu i zwiększeniu dostępności usług, m.in. poprzez rozwój usług transportowych typu door to door.	1. Budżet JST 2. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 (jako część projektów) 3. Prywatne środki zainteresowanych osób

	wschodnich obszarów województwa.		
3.	Brakuje systemu wsparcia dla opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych, w tym osób starszych, w szczególności miejsc opieki wytchnieniowej, szkoleń, wsparcia informacyjnego i psychologicznego.	1. Realizacja usług wspierających opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, m.in.: – usługa opieki wytchnieniowej, – poradnictwo specjalistyczne: prawne, psychologiczne, rodzinne, – wsparcie informacyjne, – wsparcie edukacyjne w zakresie podstawowej opieki nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, – upowszechnianie bazy podmiotów szkolących i bazy szkoleń (baza danych portalu KPO, BUR). 2. Tworzenie miejsc czasowej opieki dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. 3. Zlecanie NGO organizacji szkoleń dla opiekunów osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. 4. Szkolenia opiekunów faktycznych z zakresu opieki nad osobami potrzebującymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (w tym opieki długoterminowej).	1. Budżet JST 2. Budżet województwa warmińsko-mazurskiego 3. Program rządowy „Opieka wytchnieniowa” 4. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 5. Prywatne środki zainteresowanych osób 6. Środki niepubliczne (NGO)
WSPIERANIE ZATRUDNIENIA			
WNIOSKI		REKOMENDACJE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	Stopa bezrobocia w 2025 r. była jedną z najwyższych w kraju i wyniosła 9,3%; w Polsce wyniosła w tym okresie 5,7%.	1. Objęcie szczególnym wsparciem na rynku pracy bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, kobiet, w szczególności wchodzących lub powracających na rynek pracy po urodzeniu dziecka, bezrobotnych niepełnosprawnych oraz osób bez kwalifikacji zawodowych.	Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027
2.	Blisko połowę osób pozostających bez pracy w województwie w 2025 roku stanowiły osoby długotrwale bezrobotne.	2. Kształcenie w zawodach deficytowych, powiązanie szkolnictwa i kierunków kształcenia zawodowego z potrzebami lokalnego rynku pracy. 3. Wspieranie samozatrudnienia i prowadzenia działalności gospodarczej (w tym: w formie przedsiębiorstw społecznych lub innych podmiotów ekonomii społecznej). 4. Utrzymanie bogatej oferty szkoleń zawodowych, jednak tylko takich, które kończą się uzyskaniem kwalifikacji (uprawnień, certyfikatów) uznawanych na rynku pracy, efektywną współpracę instytucji pomocy i integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców regionu, w szczególności osób bezrobotnych i biernych zawodowo.	

3.	Poziom aktywności zawodowej osób z niepełnosprawnościami jest niski.	Podjęmowanie działań mających na celu zwiększenie liczby miejsc pracy dla osób z niepełnosprawnościami oraz realizowanie szkoleń i kursów dla osób z niepełnosprawnościami chcących podnieść swoje kwalifikacje zawodowe lub chcących się przekwalifikować zawodowo.	Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027
KADRA JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH POMOCY SPOŁECZNEJ			
WNIOSKI		REKOMENDACJE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	Zatrudnienie w jednostkach organizacyjnych pomocy i integracji społecznej systematycznie rośnie.	Wzmocnienie potencjału kompetencyjnego kadr systemu pomocy i integracji społecznej oraz promowanie zawodów pomocowych. Systematyczne zwiększanie wynagrodzenia kadry, umożliwienie awansu zawodowego, podwyższanie kwalifikacji.	1. Budżet JST 2. Budżet Państwa 3. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
2.	Z roku na rok utrzymuje się niskie zainteresowanie wśród studentów kształceniem na kierunkach przygotowujących do pracy na stanowisku pracownika socjalnego.	Promowanie kształcenia na kierunkach przygotowujących do pracy na stanowisku pracownika socjalnego oraz zachęcanie studentów do podjęcia pracy na tym stanowisku.	Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
3.	Zbyt mała liczba wyspecjalizowanej kadry świadczącej usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	1. Uruchamianie w regionie za pośrednictwem szkół wyższych specjalizacji pedagogicznych ukierunkowanych na pracę z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym. 2. Ukierunkowanie umiejętności i kompetencji osób pracujących w zawodach medycznych i okołomedycznych na pracę z osobami starszymi np. poprzez studia podyplomowe.	Budżet Państwa
WSPÓŁPRACA Z PODMIOTAMI EKONOMII SPOŁECZNEJ			
WNIOSKI		REKOMENDACJE	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
1.	Słabo wykorzystany potencjał podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych, które mogą świadczyć usługi społeczne.	1. Promowanie podmiotów ES działających w szczególności na rzecz osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, jako realizatorów usług społecznych. 2. Wzmacnianie i promowanie partnerstw publiczno-społecznych. 3. Profesjonalizacja i specjalizacja PES w zakresie realizacji usług społecznych wysokiej jakości. 4. Dalsza integracja PES-ów i OWES-ów poprzez budowanie platformy wymiany informacji, współpracy i implementacji dobrych praktyk krajowych i zagranicznych, które zwiększyłyby potencjał rozwojowy ES w województwie.	1. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 2. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027

		5. Podejmowanie działań promocyjnych związanych z rozwojem podmiotów ekonomii społecznej (m.in. spółdzielni socjalnych). 6. Wsparcie nowych i obecnych liderów, które pozwoli zapewnić im rozwój oraz utrzymanie ich w pracy na rzecz ekonomii społecznej i społeczności lokalnych.	
2.	Udział klauzul społecznych w zamówieniach publicznych, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego jest niewystarczający.	Wzmacnianie zidentyfikowanych sfer rozwoju ekonomii społecznej w województwie m.in. poprzez stosowanie przez JST klauzul społecznych, pozwalających na zlecenie PES-om usług na preferencyjnych warunkach.	1. Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027 2. Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027
3.	Brakuje kompleksowego wsparcia wolontariatu, w tym brak centrów wolontariatu w województwie.	Promowanie i budowanie wolontariatu w społeczności lokalnej, w tym wolontariatu seniorów.	Program regionalny Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur na lata 2021-2027

SPIS MAP, TABEL I WYKRESÓW

Spis map

Mapa 1. Podział administracyjny województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 roku	6
Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2025 r. (stan w końcu grudnia)	7
Mapa 3. Liczba mieszkań komunalnych w zasobach gmin województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r.	10
Mapa 4. Liczba mieszkań socjalnych w gminach województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 roku	11
Mapa 5. Liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w gminach województwa warmińsko-mazurskiego w 2025 r. Legenda	17
Mapa 6. Domy pomocy społecznej funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.	29
Mapa 7. Gminne i ponadgminne środowiskowe domy samopomocy funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.	31
Mapa 8. Dienne domy pomocy funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.	32
Mapa 9. Instytucje świadczące usługi na rzecz osób w kryzysie bezdomności w województwie warmińsko-mazurskim według stanu na 31 grudnia 2025 r.	33
Mapa 10. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.	34
Mapa 11. Centra integracji społecznej wpisane do rejestru Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wg stanu na 31 grudnia 2025 r.	36
Mapa 12. Kluby integracji społecznej funkcjonujące na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego według stanu na 31 grudnia 2025 r.	36
Mapa 13. Zakłady aktywności zawodowej i warsztaty terapii zajęciowej funkcjonujące w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 r.	37
Mapa 14. Zatrudnienie w ośrodkach pomocy społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem)	39
Mapa 15. Zatrudnienie w centrach usług społecznych w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem)	40
Mapa 16. Zatrudnienie w powiatowych centrach pomocy rodzinie w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem)	41
Mapa 17. Realizacja wymogu ustawowego zatrudniania przez ośrodek pomocy społecznej i centrum usług społecznych pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących w stosunku jeden pracownik socjalny na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.	43
Mapa 18. Realizacja wymogu ustawowego zatrudniania przez ośrodek pomocy społecznej przynajmniej trzech pracowników socjalnych	44

Mapa 19. Realizacja wymogu ustawowego zatrudniania przez centrum usług społecznych przynajmniej trzech pracowników socjalnych.....	45
Mapa 20. Zatrudnienie w domach pomocy społecznej w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem).....	46
Mapa 21. Zatrudnienie w ośrodkach wsparcia w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 roku (liczba pracowników ogółem).....	47
Mapa 22. Wysokość środków finansowych na zadania realizowane w ramach pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej wydatkowane przez JST w 2025 roku w województwie warmińsko-mazurskim.....	51

Spis tabel

Tabela 1. Udział procentowy poszczególnych grup społecznych w ogólnej liczbie bezrobotnych województwa warmińsko-mazurskiego i Polski w latach 2024-2025.....	8
Tabela 2. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	13
Tabela 3. Gmina - zadania ośrodków pomocy społecznej/centrów usług społecznych (w całym okresie sprawozdawczym)	20
Tabela 4. Powiat – zadania powiatowych centrów pomocy społecznej (w całym okresie sprawozdawczym).....	25
Tabela 5. Rodzaje przyznanych świadczeń opiekuńczych w latach 2024-2025	27
Tabela 6. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia prowadzone przez powiat/gminę lub na zlecenie powiatu/gminy	38
Tabela 7. Kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.....	41
Tabela 8. Wydatki gmin i powiatów województwa warmińsko-mazurskiego (poniesione i planowane) na zadania z zakresu polityki społecznej w latach 2024-2026, w zł	48
Tabela 9. Projekty współfinansowane ze środków unijnych	52
Tabela 10. Informacja nt. podmiotów z terenu województwa warmińsko-mazurskiego, które uzyskały dofinansowanie w ramach konkursów i programów ogłaszanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w 2025 roku.....	53
Tabela 11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi – zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia.....	56
Tabela 12. Liczba przysposobionych dzieci w województwie warmińsko-mazurskim w 2025 r. w podziale na wiek, płeć oraz miejsce pobytu przed przysposobieniem.	59
Tabela 13. Działania merytoryczne Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie w 2025 roku.....	60

Spis wykresów

Wykres 1. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku w 2024 r. (w %).....	7
Wykres 2. Udział procentowy wybranych grup wiekowych w ogólnej liczbie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim w latach 2024-2025.....	9

Wykres 3. Typy rodzin objętych pomocą społeczną	14
Wykres 4. Liczba osób w rodzinach, którym przyznano decyzją świadczenie w 2023, 2024 i 2025 roku bez względu na rodzaj finansowania (zarówno w ramach zadań własnych i zleconych) z podziałem na powody*	15
Wykres 5. Liczba rodzin, którym przyznano decyzją świadczenie w 2023, 2024 i 2025 roku bez względu na rodzaj finansowania (zarówno w ramach zadań własnych i zleconych) z podziałem na powody*	15
Wykres 6. Liczba zawartych kontraktów socjalnych w latach 2024, 2025 wraz z prognozą na 2026 rok.....	18
Wykres 7. Liczba rodzin zastępczych w województwie warmińsko-mazurskim.....	22
Wykres 8. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w województwie warmińsko-mazurskim	22
Wykres 9. Struktura zatrudnienia w pomocy społecznej w 2025 r.	42